

Dilenci

Necip Mahfuz

Türkçesi: Erdal Alova

20.yy.
era
klâsikleri

20.yy klasikleri: 1
Birinci Basım: Mayıs 1995

ISBN 975-7882-31-3

Kapak Tasarımı: Adnan Özer

Baskı, Cilt: Umut Matbaası

Era Yayıncılık,
Zeynep Sultan Camii sk, No: 21
Alemdar mah. Cağaloğlu - 34410
İSTANBUL

Tel-Fax: 0 (212) 512 16 36 - 512 36 76

Necip Mahfuz

Dilenci

Türkçesi
Erdal Alova

Roman

era

ÇAĞDAŞ ARAP DÜNYASININ EN BÜYÜK ROMANCISI

1907 yılında Kahire'de doğan Necip Mahfuz çocuk yaşlarında okuduğu H. Rider Hoggard tarafından yazılan "Sultan Süleyman'ın Hazineleri" adlı kitabın uyandırdığı esinle yazar olmaya karar verir.

Gençlik çağlarında edebiyat sevgisi, yazar olma isteği artarak büyür; Marcel Proust, William Faulkner ve James Joyce gibi 20. yüzyılın Batılı büyük ustalarını okur.

Kahire Kral Fuad Üniversitesi'nden felsefe doktorası alarak mezun olduktan sonra Doğu toplumlarında demokrasi, tanrı ve bilim ilişkisi onun sürekli ilgisi oldu. Necip Mahfuz'un en çok tartışılan ve El-Ahzar Üniversitesi'nin gerici yönetimi tarafından okunma yasağı konulan romanı "Gebelawi'nin Çocukları"dır. Mahfuz bu eserinde dinleri insanlık kültüründe temel kabul etmekle birlikte bilimin zaferini işleyen bir reformisttir.

32 roman, 30 film senaryosu ve 14 kısa öykü kaleme almış bulunan Necip Mahfuz, Oxford Üniversitesi Çağdaş Arap Edebiyatı profesörlerinden Robin Ostle'nin deyişiyle, "Zamanımızın her dilde okunabilecek anlatıcılarından biri"dir.

Necip Mahfuz'un eserlerinde üç özellik vardır ki diğer özelliklerden daha çok öne çıkarlar. Bunlar: 1) Tarihsel gerçekçilik (Mısır'ın

bir türlü kurtulamadığı, toplumsal çürümelere de yol açan militer yönetim yapısını, liderlerin müflis ekonomi politikaları onun ilgi alanındadır.); 2) Çevresel gerçeklik ve ayrıntılar ("Dünyanın kalbinde, Cemaliye denilen kuytu saraylarda Necip Mahfuz bir komşuluk oluşturdu. Oraya varmak için Kahire pazarından, dilencilerin el açtıkları Hüseyin Camii'nin önünden geçmeniz gerekir. İçerden dua eden insanların sesleri gelir. Kıvrılan dar yollardan ve bölünen caddelerden, aralarında arıların uçuştuğu eski villalardan geçerken siyah elbiseli kadınlar eski pencerelereden dışarıyı gözlerler. Burada rehberiniz yok. Burada size yol gösterecek olan sadece Mahfuz'un romanlarıdır. Sokaklar, evler, saraylar, camiiler ve bunların arasında yaşayan insanlar, Charles Dickens'in anlattığı Londra sokaklarını anımsatır." , (Newsweek, 5 Mart l990); 3) Kültürel kimliği yerel mitomaniye kapılmadan vermesi (Mısır insanını,Mısırlı aileyi ve Mısır'ın ruhunu kahramanlarını batılı gerçekçiliğe büründürerek anlatması. Mahfuz bu özelliğini ençok "Saray Yürüyüşü" (l956) adlı otobiyografik romanında sergiler. Bu romanında Mısırlı bir ailenin iç çekişmelerini I. Dünya Savaşı'nın sonundaki şartlarda, ülkenin içinde bulunduğu politik kargaşayla birlikte anlatır.).

Mısır'ın yaşlı edebiyatçılarından biri olan Yusuf İdris, Necip Mahfuz için şunları diyor: "Korkunç derecede disiplinli. 50 yıldır perşembe ve cuma günleri dışında her gün yazıyor. Perşembe ve cumaları Kahire entellektüellerinin gittiği geleneksel kahvelerinden birinde arkadaşlarıyla buluşur. çok istekli bir dinleyici, ama tutumlu bir konuşmacı."

Gerçektende Mahfuz çok düzenli yaşayan bir yazardır. Mısır'ın ünlü El-Ahram gazetesindeki fikra yazarlığını 40 yıldır bu disiplinle sürdürmüştür, film inceleme kurulundaki işini de öyle.

Orta-Doğu'nun en çok satan yazarı olan Necip Mahfuz ruhundaki sade zerafet ve mistik akılla düşüncelerini de eserlerine yansıt-

maktan geri durmamıştır. O, tıpkı Avrupa Birliği gibi arap ülkelerinin de karşılıklı gelişme adına bir birlik oluşturmalarını hararetle savunur.

1988 Nobel edebiyat ödülünü kazanan Necip Mahfuz'un en başarılı çalışmalarından biri de Kahire Üçlemesi'dir. Ödül jürisi de bu yönde görüş belirtmiştir.

Kendisine Nobel Edebiyat Ödülü'nün verildiğini öğrenen Mahfuz, "Mısırlıları kutlarım, onların küçük bir adamı büyük bir ödül kazandı," demiştir.

Era Yayın Hazırlığı

BİR

İneklerin ağırbaşlılıkla otladığı geniş çayırlara bakan mavi sonsuzlukta beyaz bulutlar yüzüyordu. Ülke belli değildi. Ön planda, tahta atına binmiş bir çocuk, gözlerinde gizemli, belli belirsiz bir gülümsemeyle ufka bakıyordu. Bekleme salonunda tek başına oturan Ömer, resmi kimin yaptığını merak etti. On gün önce aldığı randevunun saati yaklaşıyordu. Salonun ortasındaki masanın üstüne gazeteler ve dergiler saçılmıştı; sarkan bir sayfada çocuk kaçırmakla suçlanan bir kadın fotoğrafı göze çarpıyordu. Süslü, altın çerçevesi dışında, pek değeri olmayan resimde, Ömer süzgün bakışlı o çocuğu ve sakin inekleri sevmişti. Kendini giderek daha kötü hissediyordu. Gözkapakları ağırlaşmış, kalp atışları yavaşlamıştı. Karşısındaki resimdeyse çocuk ufka bakıyordu; nasıl da sımsıkı kavramıştı toprağı; hangi açıdan bakılırsa bakılsın toprakla iç içeydi. Ne sonsuz bir hapisane. Tahta at, şu inekler neden böyle dingindi? Birden, salonun dışında kararlı adımların sesleri duyuldu. Kapıda beliren hizmetçi, "Buyrun, lütfen," dedi.

Yirmi beş yıl sonra eski okul arkadaşı onu tanıyabilecek miydi? Ünlü doktorun muayenesine girdi. Karşısında ateşli gözleri, dağınık saçlarıyla, esmer, ince uzun bir adam gülümseyerek duruyordu. Okul avlusunda geçen o günlerden bu yana çok az değişmişti. Ağzının kıvrımında aynen kalan alaycı

ifade, eski neşeli halini ve keskin zekâsını hatırlatıyordu.

"Hoşgeldin Ömer. Değişmişsin, ama böyle daha iyisin."

"Beni hatırlayacağını sanmıyordum."

Sıcakça tokalaştılar.

"Dev gibi olmuşsun! Hep uzun boyluydun, ama bir de kilo alınca çok irileşmişsin," dedi başını yukarı kaldırarak.

"Beni hatırlayacağını sanmıyordum," diye yineledi Ömer mennum bir gülümsemeyle.

"Ama ben kimseyi unutmam ki, hele seni nasıl unutabilirim?"

Onun konumundaki biri için cana yakın bir karşılamaydı bu. Ne de olsa, seçkin bir doktorun ünü yaygındır; bir avukatıysa işi düşmeyenden başka kim tanır?

Doktor muayene ederken "Gerçekten çok kilo almışsın. Eskiden kalma bir patron azmanına benziyorsun, ağzında bir puro eksik!" dedi gülerek.

Ömer'in esmer, tombul yüzünde sırıtkan bir ifade belirdi. Mahcup bir ifadeyle, gözlüklerini taktı, kalın kaşlarını kaldırdı.

"Seni tekrar görmekten mutluluk duydum, doktor."

"Ben de, gerçi beni görme nedeni her zaman zevkten olmaz."

Kitaplar, kağıtlar, aletlerle dolu masasına döndü ve Ömer'e oturmasını işaret etti.

"Şimdi anıları bir yana bırakalım da, önce senin sağlığın üstüne bir karara varalım." Hasta defterini açtı ve yazmaya başladı. "Adı: Ömer-el Hamzawi. Mesleği: Avukat. Yaşı?" Doktor güldü ve anlayışlı bir ifadeyle, "Merak etme," dedi, "aynı dert benim de başımda."

"Kırk beş."

"Hatırlasana, okuldayken bir ay bile ne kadar fark ederdi. Ama şimdi kimin umurunda? Ailede özel bir hastalık var mı?"

"Yok, altmışından sonra yüksek tansiyonu olağanüstü saymazsan."

Doktor kollarını kavuşturdu ve ciddi bir ifadeyle, "Evet, nedir şikayetin," dedi.

Ömer ilk beyazların seçildiği gür, siyah saçlarını düzelterek şikayetin:

"Klasik anlamda hasta olduğumu sanmıyorum," dedi.

Doktor dikkatle dinliyordu.

"Yani, bilinen belirtilerin hiçbiri yok bende."

"Evet."

"Ama tuhaf bir uyuşukluk hissediyorum."

"Bu kadar mı?"

"Sanıyorum."

"Belki aşırı çalışmadandır."

"Nedenin bu olduğunu sanmıyorum."

"Elbette değil. Yoksa buraya kadar gelerek şeref vermezdin."

"Aslında, hiç çalışma isteği duymuyorum."

"Dinliyorum."

"Yorgunluktan değil. Yine de çalışabilirim, sanıyorum. Ama hiç, hiç isteğim yok. Büroda işleri yardımcıma bıraktım ve geçen ayın bütün davalarını ertelettim..."

"Tatil yapmayı düşündün mü?"

Ömer duymamış gibi yaparak konuşmayı sürdürdü, "sık sık yaşamdan, insanlardan, hatta ailemden bezdiğim oluyor. Sorun saklanamayacak kadar ciddi görünüyor."

"Öyleyse, sorun şey değil..."

"Sorun çok ciddi. Düşünmek, hareket etmek, hatta duymak

istemiyorum. Her şey parçalanıyor ve ölüyor. Buraya gelmekten ki umudum fiziksel bir neden bulmak."

Doktor gülümseyerek, "Keşke en ciddi sorunlarımızı yemekten sonra bir hapla ya da yatmadan önce bir kaşık şurupla çözebilseydik," dedi.

Muayene odasına geçtiler. Ömer giysilerini çıkardı ve muayene yatağına yattı. Doktor bilinen şeyleri yaptı. Önce hastanın dilini çıkartıp baktı, sonra gözkapaklarını bastırıp gözlerini kontrol etti, tansiyonunu ölçtü, stetoskopla soluk alıp verişini dinledi. Ömer derin bir soluk aldı ve öksürdü; önce gırtlağından, sonra da göğsünden bir "Ah" sesi çıktı, doktorun yüzünde boşuna bir anlam bulmaya çalıştı. Doktor usta elleriyle Ömer'in göğsünü ve sırtını yokladı, daha sonra karnını sıkıca bastırdı. Muayene bitince odasına döndü, Ömer de birkaç dakika sonra odaya geldi. Daha önce alınan idrar tahlillerinin sonuçlarına baktı, sıradan bir gülümsemeyle ellerini oğuşturup, "Sevgili avukatçığım, sizin hiçbir şeyiniz yok," dedi.

Ömer'in sivri, uzun burnunun kanatları şişip indi, yüzü kıpkırmızı oldu. "Hiçbir şeyim mi?"

"Hiç," diye yineledi doktor; arkasından uyaran bir ifadeyle, "Korkarım sorun daha ciddi," dedi.

"Gerçi ücreti iki katına çıkartacak kadar büyütülecek bir vaka değil ya!"

Ömer doktora umutlu gözlerle bakarken güldü.

"Peki, öyleyse," dedi doktor," bir şeyin yok, ama..."

"Sonunda psikiyatri koğuşuna boylacayacak mıyız," diye sordu Ömer huzursuzca.

"Hayır, ne psikiyatri ne başka bir koğuş."

"Gerçekten mi?"

"Evet. Bizim gazetelerin düşkün oldukları bir deyimi kul-

lanmama izin verirsen, seninki bir burjuva hastalığı. Sen hasta filân değilsin," diye sürdürdü sözlerini doktor, daha yavaş bir sesle, "ama hastalığın ötesinde bazı şeylerin ilk belirtilerini görür gibi oluyorum. Tam zamanında gelmişsin. Uyuşukluklar ne zaman başlamıştı?"

"İki ay, belki biraz daha önce, ama son ay artık ızdırap haline geldi."

"İzin verirsen seni anlatayım. Sen başarılı, varlıklı bir adamsın. Ama aslında nasıl yürüneceğini unutmuşsun. En iyi yemekleri yiyorsun, şarabın en iyisini içiyorsun. Kafanın içi müşterilerinin davaları ve kendi malın mülkünle dolu. Mali durumun ve işinin geleceğiyle ilgili kuruntular seni aşmış."

Ömer hafifçe gülümseyerek, "Genelde görüntü bu, ama artık her şeye ilgimi yitirdim," dedi.

"Evet, şu anda fazla bir şeyin yok, ama düşman pusuda."

"İsrail gibi mi?"

"Dikkat etmeyecek olursak, başımıza ciddi dert açılabilir."

"O noktaya yaklaşıyoruz."

"Aşırı yemek yok, az içki, yürüyüş gibi düzenli hareketler yap, o zaman korkuya yer yok."

Ömer düşünceli düşünceli bekledi, ama doktor başka şey söylemedi. "Bana reçete yazmayacak mısın?"

"Hayır. Ne kadar önemli olduğuma inandırmak için köylülere verdiğim gibi reçete vermeyeceğim sana. Asıl tedavi sana bağlı."

"Yine eski kendime mi döneceğim?"

"Daha da iyisine... Üniversitede, hastanede, klinikte işten başımı kaldıramama rağmen, günde en az yarım saat yürürüm, perhizime de çok dikkat ederim."

"Yılların geçtiğini hiç anlayamadım."

"Yaşlılık doğru dürüst bir rejim yapıldığında hissedilmeyen bir hastalıktır. Altmışının üstünde gençler var. Önemli olan yaşamı anlayabilmek."

"Yaşamı anlayabilmek mi?"

"Kuşkusuz, felsefe yapmıyorum."

"Ama bana uyguladığın tedavi biraz felsefeye dayanıyor. Kendi yaşamının anlamını hiç sorguladın mı daha önce?"

Doktor kahkahayla gülerek, "Buna hiç zamanım olmadı. Her saat bana gereksinimleri olanlara hizmet ettikten sonra, bu sorunun ne anlamı olabilir ki?" dedi. "Git, kafanı dinle," diye dostça öğüt verdi.

"Tatillerim genellikle o kadar sık yarıda kesilir ki yaz aylarının uzatılmış bir hafta sonundan farkı kalmaz."

"Hayır, hayır, gerçek bir tatil yap, yemek rejimini uygula, ondan sonra iyileşmeye başlayacaksın."

"Belki de."

"Allaha inan. Doğa seni uyardı. Dinle onu. Yirmi kilo kaybetmelisin, ama yavaş yavaş ve zorlamadan."

Ömer ellerini dizlerinin üstüne bastırarak kalkmak üzere öne eğildi, ama doktor çabuk bir hareketle, "Bekle, bugün son hastamsın, biraz oturalım," diyerek onu engelledi.

Ömer gülümseyerek yeniden oturdu. "Doktor Hamid Sabri, ne istediğini biliyorum senin, çeyrek yüzyılı gömerek, yüreğinin derinliklerinden gülmek."

"Ah, o günler."

"Aslında, doktor, şimdi'nin dışında bütün zamanlar çekici."

"Zamana anlam veren bizim yaşam sevgimiz."

"Şu son günlerde yaşamdan ne kadar nefret ettim!"

"Şimdi de yitik aşkını arıyorsun. Politika, gösteriler, ütopik düşlerle dolu o günleri hatırlıyor musun?"

"Elbette, ama o günler geçti ve değerini yitirdi."

"Öyle olsa bile, büyük bir düş gerçekleşti. Sosyalist devlet, demek istiyorum."

"Evet..."

Doktor gülümsedi, "Sen binbir surat gibisin, ateşli sosyalist-büyük avukat; ama en çok hatırladığım yüz, şair Ömer'inki"

Ömer bu ani kışkırtmayı soluk bir gülümsemeyle atlattı. "Bu talihsiz bir konu."

"Şiiri bıraktın mı?"

"Evet."

"Hatırladığım kadarıyla, bir kitap yayımlatmıştın."

Doktor, gerginliğini ve rahatsızlığını anlamasın diye Ömer gözlerini indirdi. "Çocukça bir merak. Başka bir şey değil."

"Bizim meslektaşlardan bir bölümü de şiir aşkına hekimliği bıraktılar."

Konuşulanlar Ömer'i uğursuz bir hava gibi etkilemişti. Doktorun konuyu kapatmasını istiyordu.

"Arkadaşlarımızdan biri de Mustafa el-Minyawi'ydi. Onu nasıl çağırırdık?"

"Küçük Dazbaş. Hâlâ aramızdan su sızmaz. Şimdilerde ünlü bir gazeteci; radyo ve televizyon için de yazıyor."

"Karım hayrandır ona. O da senin gibi ateşli bir sosyalistti, ama aramızda en inanmışı, kuşkusuz Osman Halil'di."

Anıların saldırısına uğrayan Ömer'in yüzü bulutlandı.

"O şimdi hapisanede," diye mırıldandı.

"Evet, çok kaldı hapisanede. Hukuk Fakültesi'nde senin sınıf arkadaşındı, değil mi?"

"Aynı yıl mezun olduk, Mustafa, Osman ve ben. Aslında geçmişi sevmiyorum."

Doktor, kesin bir ifadeyle, "Öyleyse gelecekle ilgilen," dedi. Sonra, saatine bakarak, "Şu andan itibaren senin doktorunum," diye ekledi.

Bekleme salonunda Ömer bir kez daha resme baktı. Çocuk ufka bakarak tahta atını sürüyordu yine. Toprakla buluşan bu ufuk muydu çocuktaki gizemli gülümsemeyi doğuran? Milyonlarca ışık yılı yol alan yıldız ışınlarının gördüğü neydi? Hiçbir doktorun yanıtlayamayacağı sorular da vardır.

Binanın dışında duran siyah Cadillac'a bindi. Araba, Nil üstünde bir yelkenli gibi alandan yüzercesine uzaklaştı.

İKİ

Merhabalaşmalar başlamadan, kendisine soran gözlerle bakan yüzleri gördü. İlgileri içtendi gerçekten, ama içindeki hoşnutsuzluk, duyduğu acı bütün muhabbeti bozuyordu. Arkalarındaki balkon Nil'i tepeden görüyordu. Beyaz bir gerdanlık takan karısının kalın boynuna, etli yanaklarına takıldı Ömer. Karısı inançtan ve erdemden bir sütun gibi duruyordu. Yeşil gözleri torbalanmıştı, ama "İçimden bir his herşeyin iyi gittiğini söylüyor," derken gülümseyişi masum ve sevgiyle doluydu.

Yanında köpekbalığı derisinden takım giysisiyle Mustafa el Minyawi duruyordu; kadının güçlü kuvvetli görünüşü bu ince uzun adamı gölgede bırakıyordu. Mustafa solgun, beyzi yüzü, donuk gözleri ve dile düşmüş, dazlak başıyla Ömer'e doğru döndü.

"Eski okul arkadaşından ne haberler? Neler söyledi sana? Seni tanıdı mı?"

Buthayna kolunu bronz bir heykelin omuzuna dayamış ayakta duruyordu. Kollarını hoşgeldin dercesine uzatmış bir kadın heykeliydi bu. Buthayna soran gözlerle babasına baktı. Annesinin öndört yaşındaki halinin bir kopyasıydı. Ama yıllar geçtikçe şişmanlayacağa, bu saf görünümünü bozacağa hiç benzemiyordu. Genellikle olduğu gibi bakışlarında dile

gelmemiş bir bildiri okunuyordu. Kızkardeşi Cemile, babasının geldiğini unutmuş iki sandalyenin arasında oyuncak ayısıyla oynuyordu.

Hep birlikte oturdular. Ömer, "Bir şey yok," dedi sakince. Sana kaç kere dedim, senin yalnızca dinlenmeye gereksinim var diye."

Zeynep'teki bu rahatlık Ömer'i mantıksız bir biçimde kızdırdı. Karısını göstererek, "Sorumluluk onun," dedi Mustafa'ya. Doktorun düşünce yerine özetledikten sonra verdiği öğütleri yineledi.

"Bu bir tür oyun tedavisi," dedi Mustafa kayıtsızca. Sonra da utanmış gibi, "Yemeyi içmeyi saymazsan, boşver gitsin," diye ekledi.

Boşveren niye o olsun ki? Olan ona olmuyor tabii. Gizemli bir yoculuğa çıkan, doyumsuzluktan ve aşktan şaşkınlaşan, ne yapması gerektiğini doğru dürüst kendine açıklayamayan o değil ki! "Doktor Hamid Dazbaş'ı sordu," dedi Ömer. Kahkahalar dindikten sonra, ekledi, "Karısının hayranlığını kazandığın için de tebrikler."

Mustafa beyaz dişlerini göstererek.çocukça sırıttı.

"Allah radyodan ve televizyondan razı olsun. Şu zayıf adamlarla uğraşmaktan yılancık çıkardım."

Ömer hapisanedeki öbür arkadaşını düşündü. Cansıkıntısı, en duyarlı vicdanı bile vurdumduymaz yapar. Ömer tehlikenin eşiğindeyken arkadaşı onu ele vermemişti. Bütün işkencelere karşın. Şimdiyse lüksten hastalanmış, karısı mutfak ve banka işlerinin örnek kadını olmuştu. Oysa arkadaşı sanki hiç yaşamamışcasına karanlığa gömülmüştü. Sor bakalım kendine, aşağıda akıp giden Nil'in umutsuz olup olmadığını.

"Baba, yolculuğa hazırlanalım mı?"

"Çok zamanımız olacak. Sana öğrettiğim gibi kardeşine de yüzmeyi öğreteceğim."

"Cankurtaran şamandıralarına kadar.."

İşte anneniz dev bir cankurtaran şamandırası gibi. Ufuk nasıl da sıkıcı. Özgürlük onun arkasında bir yerlerde ve şu rahatsız vicdan dışında hiç umut yok.

"Bendeki ne talih ki,karım Ras el Bar'daki plajı seviyor. Benim gibi bir adamsa kansere yakalanmadıkça tatil matil yapmaz."

Oyuncak ayısından başını kaldıran Cemile, "Baba, ne zaman gideceğiz," diye sordu.

Mustafa, Ömer'e aşkını ve evliliğini hatırlatan bir anıt gibiydi; danışmanı, yardımcısı ve tanığıydı. Her gün yeniden Ömer'e ve ailesine duyduğu dostluğu kanıtlıyordu. Yine de ırmağın derinliklerinde akan sulardan haberi yoktu.

"Doktor bana şiir yazdığım günleri anımsattı!"

"Anlaşılan benim son dramatik baş yapıtlarımdan haberi yok," dedi Mustafa gülerek.

"Senin sanat uğraşından söz etmek isterdim ona."

"Büyük doktorumuz acaba sanata inanıyor mu?"

"Karısı sana hayran. Bu yetmiyor mu?"

"Öyleyse, karpuz çekirdeklerine ve patlamış mısıra da düşkündür."

Kemerli kapı girişinden hizmetçiyi gözleyen Zeynep, "Yemeğe geçelim," dedi.

Ömer yemeği tavuğun göğüs tarafından, meyve ve bir kadeh viskiyle geçiştireceğini söyleyince, Mustafa, "Havyardan ne haber? Tek başıma mı yiyeceğim," dedi. Sonra, Kıbrıs ziyareti sırasında Churchill'in gazetelerden birinde yayımlanan kahvaltı tariflerini anlatmaya başladı. Ömer yemeğin başında

tereddüt ettiyse de, çok geçmeden büyük iştahla yiyip içmeye başladı. Zeynep de şeytana uyup bir şişe bira içti. Buthayna aşırıya kaçmadan yiyordu. Annesine göre yaptığı huysuzluktan başka bir şey değildi.

Mustafa, "Yemek yemek insanın davranışlarını cinsellikten daha iyi açıklıyor," dedi.

İlk kez kendini tutamayan Ömer keyifli keyifli, "Öyle görünüyor ki sizde tavukçuk hastalığı var!" diye haykırdı.

Yemekten sonra yarım saat oturdular, sonra Cemile yatağına gitti. Buthayna ile annesi de aynı binada oturan arkadaşlarını ziyarete. Ömer'le Mustafa geniş balkonda başbaşa kaldılar. Aralarında bulunan üstü cam kaplı masada bir şişe viskiyle buzluk duruyordu. Yaprak kımıldamıyordu, lambalar tozdan bir örtüyle kaplanmıştı. Ağaçların arasındaki boşluklardan Nil görünüyordu, sessiz, soluk, yaşamdan ve anlamdan yoksun. Yalnız içen Mustafa umutsuzca mırıldandı, "Bir elin nesi var ki."

Ömer bir sigara yakarak, "Berbat bir hava, artık beni hiçbir şey hoşnut edemez."

Mustafa güldü, "Hatırlıyorum da, bana bir keresinde dayanamamıştın."

Ömer sözünün kesilmesine aldırmayarak, "Korkarım işime karşı tutumum hep böyle gidecek," dedi

"Perhizini bozma ve kültür fizik yap. Buthayna'yı düş kırıklığına uğratıp umutsuzluğa bırakamazsın."

"Bir kadeh daha içeceğim."

"İç, ama İskenderiye'de daha dinç olmalısın."

"Bana dayanamadın demekle neyi kastettin? Sizin meslektekilerin çoğu gibi sen de bir yalancısın."

"Sanata o büyük bağlanışım sırasında benden nefret ettin."

"İçinde acı veren bir çatışma vardı."

"Evet, zalimce bastırdığım gizli bir dürtüyle savaş içindeydim; benim bağlanışımsa seni uyarmış olmalı."

"Ama seni hiçbir zaman hor görmedim; sen de yalnızca azap içinde bir vicdan görüyordum."

"Sendeki çatışmaya saygı duydum ve seni bağışladım, seni ve sanatı yitirmemeye karar verdim. "Mustafa gülerek," sanatı bırakmayı kafama koyunca kendine güvenin tazelenmiş olmalı. İşte, kitle iletişim araçları yoluyla karpuz çekirdeği ve patlamış mısır satıyorum, sen de El-Azhar Alanı'nda kendi mesleğinin doruğuna tırmanıyorsun."

Durmadan yinelenen, yaz sıcağı kadar boğucu anılar ve hiç kalkmayan toz kapalı bir daire içinde dönenip duruyor. Çocuk gerçek bir atı sürmenin düşleri içinde. "Çileden çıktı çileden çıkıyor, çileden çıkacak, hanım da çıkacak, çoğulu çileden çıkıyorlar."

"Perhiz ve spor."

"Sen bir şamatacısın."

"Benim hayatta işim eğlence, bunun çoğulu da eğlenceler. Sanatın anlamı geçmişte kaldı, bilim sanatın rahatını kaçırdı, önemini ortadan kaldırdı."

"Ben bilimden etkilenerek bırakmadım sanatı."

"Neden vazgeçtin öyleyse?"

Ömer yaz sıcağı kadar kızgındı. Geceyse kişiliksiz ve şenliksiz. Caddeden sesler geliyordu. Ne de zeki; yanıtını bildiği sorular soruyor. "İzin verirsen nedenini sorayım."

"O sıralar, iyi yaşamak ve başarılı olmak istediğini söylemiştin bana."

"Öyleyse neden sordun bu soruyu?"

Eski bir hastalığın donuklaştırdığı gözlerinde itiraf eden

bir bakış yanıp söndü.

"Sen sanatı yalnızca bilim aşkına bırakmadın."

"Beni aydınlat daha."

"Bilimle boy ölçüşebilecek bir sanat yaratamadın sen."

Mustafa viskinin de desteğiyle kendini tümüyle bırakmıştı. "Kaçış her zaman bir ölçüde başarısızlıktan doğar, ama inan bana, bilim, sanatı her şeyden yoksun bıraktı. Bilimde şiirin kendinden geçişini, dinin vecd halini ve felsefenin ereklerini bulabilirsin. Sanata kala kala eğlendirmek kalıyor. Bir gün sanat balayında takılan bir düğün süsünden başka bir şey olmayacak."

"Bu olağanüstü suçlama bilim sevgisinden çok, sanata karşı bir intikam duygusundan doğuyor."

"Gökbilim, fizik ya da başka bilimsel metinleri oku, istediğin şiir kitaplarını ya da oyunları hatırla, sonra da seni kaplayan utanç duygusuna dikkat et."

"Aynı şey davaları ve hukuku düşündüğüm zaman da oluyor."

"Bence bu tümüyle zamana ayak uyduramayan bir sanatçının duygusu."

Ömer esneyerek, "Lanet olsun, havada ciddi birşeylerin kokusunu alıyorum, dimdik bir binanın yerle bir olacağı gibi bir duygu var içimde."

Mustafa bir kadeh daha doldurdu ve "Binanın yerle bir olmasına izin vermeyeceğiz," dedi.

Ona doğru eğilen Ömer, "Sence bende yanlış olan ne," diye sordu.

"Tükenme, tekdüzelik ve zaman."

"Perhiz ve spor çözecek mi bunları?"

"Fazlasıyla, emin ol."

ÜÇ

Doktor sensin artık, özgürsün. Eylem özgürlüğü bir tür yaratıcılıktır, aşırı iştahla savaşırken bile. İnsanın tıkınmak için yaratılmadığı düşünülürse, midenin kurtuluşuyla birlikte ruh da uçma özgürlüğünü kazanır. Gitgide durulaşan Ağustos bulutlarından gökgürültüsü sesleri geliyor. Kalabalıklar nasıl boğucu; nem ve ter kokusu. Bir iki hareket tüketip bitirdi seni, ayakların ağrıdı, sanki ilk kez yürümeyi öğreniyordun. Bitkinliğe yenik düşen dev, adımlarını yavaşlatırken çevresine bakakaldı; sonra, Korniş kıyısında bulduğu en yakın sıraya oturdu. Yirmibeş yıllık bir körlükten sonra tekrar baktın insanlara. Böyle tanık olmuştu bu kıyı, Adem ile Havva'nın doğumlarına. Ama kimse bilemez kimin çıkacağını Cennet'ten. Küçük bir işçinin oğlu olduğu sıralar, ince uzun bir delikanlıyken baştanbaşa dolaşmıştı Kahire'yi hiç yakınmadan. Toprakla boğuşmaktan yara bere içinde kalırdı atalarının ayakları, sonunda yorgunluktan yığılır kalırlardı. Çok yakında geçmiş doğacak hapisaneden ve varoluş işkenceden de beter olacak.

"Osman niye bana öyle bakıyorsun?"

"Top oynamak istemiyor musun?"

"Sporu sevmem."

"Şiirden başka bir şeyi sevmez misin?"

Nereye kaçabilir insan senin delici bakışlarından? Ne yararı var seninle tartışmanın? Biliyorsun şiirin yaşamım olduğunu, iki dizenin birleşmesi bir ezgi doğurur ki göksel dansın kanatlarıdır onlar.

"Öyle değil mi, Mustafa?"

Saçları dökülmeye başlayan delikanlı, "Varoluşun kendisi bir sanat yapıtından başka bir şey değil ki," demişti.

Bir gün Osman gizli bir şeyi açıklarcasına "Bütün sorunlarımıza büyülü bir çözüm buldum," dedi. Heyecandan titreyerek Ütopya'nın doruğuna doğru tırmanmaya başladık. Şiirsel ölçüler şiddetli patlamalarla parçalara ayrılıyordu. Ruhlarımızın değersiz olduğu fikrine vardık. Newton'unkinden değişik, sağların ve ölülerin, çevresinde düşsel bir dengenin üstünde yükselen ya da altında düşen bir şey olmayacaktı. Ama başka güçler çıktığında karşımıza, yanlış yapma rahatlığını yeğledik ve böylece dev, sonunda bir Cadillac'a konuncaya değin, Ford'dan Packard'a sıçradı ve şişmanlığın batağında boğulmaya yöneldi.

Altında yarı çıplak gövdelerin uzandığı püsküllü şemsiyeler yanyana, çok renkli dev bir kubbeyi andırıyordu. Güneşin egemenliğine karşı çıkan deniz havasında keskin bir ter kokusu vardı. Buthayna gülümseyerek ayakta duruyordu, kızarmış kolları ve bacakları, ıpıslak inceliğiyle; saçları mavi, naylon bir şapkanın altında saçılmıştı. Yarı çıplaktı Ömer de, göğsünün çalı gibi siyah kıllarını güneşe vermişti. Kumdan bir piramit yapan Cemile bacaklarının arasında oturuyordu. Zeynep deri bir şezlonga uzanmış gergefte gül yaprakları işliyordu, sağlıklı gövdesi ve kabarık memeleri delikanlıların bakışlarını çeliyordu.

"Sevgili Mustafa,

Senin haftalık sanat eleştirini okudum. Nefisti- zekice ve kışkırtıcı. Sen karpuz çekirdeği ve patlamış mısır satıcısından başka biri olmadığını söylüyorsun, ama senin yapından gelen kavrayış yeteneğin ve ciddi bir eleştirmen olarak uzun deneyimin ortada. Şaka yaparken bile bir üslubun var. Bizi sorduğun mektubun için sağol, ama acı verecek kadar kısaydı mektup.

Belki de mektup yazmak yazı yazmaktan sonra geliyor senin için, ama uzun bir konuşmaya acil gereksinimim var. Zeynep iyi. Sana selamlarını yolluyor ve yurtdışına giden meslektaşlarınla getirtmeni rica ettiği ilacı hatırlatıyor. Bence bağırsaklarıyla ilgili sorunlar büyütülecek gibi değil, ama senin de bildiğin gibi ilaca düşkündür. Buthayna mutlu-nasıl isterdim onun aklından geçenleri okumayı-ama aramızda en mutlusu, daha bir şeyin farkında olmayan Cemile. Bendeki gelişmeleri görsen şaşırırsın-yedi kilo birden verdim, binlerce kilometre yürüdüm, binlerce ton et, balık yumurtası, tereyağı ve yumurtayı gözden çıkardım. Uzun süre kendini ölüme kapatmış biri olarak, yemek yemenin hasretini çekiyorum. Senin yokluğunda konuşacak kimse bulamadığımdan, kendimle konuşuyorum. Zeynep'in söyledikleri hep aklı başında şeyler, ama böyle konuşmalar bugünlerde niye canımı sıksın benim, anlıyamıyorum. Glim plajına bir kilometre kala, yolda delinin birine rastladım. Yoldan geçenlere bizim liderler gibi elleriyle hareketler yapıyor ve anlaşılmaz nutuklar çekiyordu. Konuşmaktan hoşlandığım tek kişi o oldu. "Sana demedim mi?" dedi bana yaklaşarak, ben de ilgiyle, "Evet, dedin," dedim. "Ama ne yarar? Yarın kent dilbalıklarıyla dolacak ve sen adım atacak yer bulamayacaksın." "Belediyenin işi..." Sert bir biçimde kesti sözümü. "Belediye hiçbir şey yapmayacak. Belediye turizmi

teşvik amacıyla sevinecek bu işe ve iş öyle fantastik yerlere varacak ki kentte oturanlar ayrılmaya zorlanacaklar, Tarım Yolu göçmenlerle dolacak ve buna karşılık balık fiyatları yükselmeye devam edecek... "

Onun da aklını okumak isterdim. Dili matematiksel eşitliklerden daha az tuhaf değildi. Biz akıllı adamlar bu ikisi arasında yitip gitmişiz. Şu maddesel, dünyevi alemde yaşayan bizler ne deliliğin zevklerini biliyoruz ne de eşitliklerin yarattığı harikaları. Sonunda, mutlu bir aile babası olarak buradayım işte. Bak bize, Cemile kum atarken Buthayna ile halleşiyoruz. Glim'deki evimiz çok rahat. Viski hasretim gittikçe artıyor. Dün plaj kabininde bitişik kabinden apartmanların ulusallaştırılacağını işittim. Zeynep bembeyaz oldu ve yardım isteyen gözlerle bana baktı, ben de "Nasıl olsa paramız var," dedim. "Paraya el koymazlar mı?" diye sorunca "Kadere karşı bizim de birtakım güvencelerimiz var," diye karşılık verdim. Kaygıyla sürdürdü soru sormayı. "Nereden bilebiliriz ki..." "Allah aşkına nasıl böyle şişmanlayabildin" deyip kestim sözünü. "Gençliğinde sen de onlar gibiydin. Sosyalizmden başka söz çıkmazdı ağzından, artık senin kanına işlemiş," dedi. Sonra bir daha ilacı hatırlatmamı söyledi sana. Mustafa, hiçbir şeyden tasa duymuyorum. Doğrusu, hiçbir şey ilgilendirmiyor beni. Bana neler oldu anlayamıyorum. Eninde sonunda, bizim o görkemli, anlamsız gevezeliklerimize yeniden dönüyoruz. Bir gece karanlıkta iki aşığın konuşmaları çalındı kulağıma.

Adam, "Sevgilim durum gittikçe tehlikeli oluyor," dedi. "Beni sevmediğin anlamına mı geliyor bu," diye yanıtladı kadın. "Ama seni çok sevdiğimi biliyorsun."

"Sen çok açık biçimde artık beni sevmediğini söylüyorsun."

"Görmüyor musun, ben sorumlulukları olan, yetişkin bir erkeğim." "Yalnızca artık beni sevmediğini söyle." "Kendimizi de yuvalarımızı da mahvedeceğiz." "Ögüt vermeyi bırakacak mısın?" "Senin kocan ve kızın var; benimse karım ve çocuklarım!" "Sana, artık beni sevmediğini söylemedim mi?" dedi kadın. "Ama seni seviyorum." "Öyleyse bana aşktan başka bir şey hatırlatma."

Seyrine doyum olmaz skandalı düşleyerek oradan ayrıldım, bir yandan da kadının cesaretine ve adamın şaşkınlığına gülüyordum. Bu olay bana aşk adlı eski bir arkadaşı anımsattı. Tanrım, aşksız ne kadar uzun zaman geçmiş! Geriye kalan mumyalaşmış anılar yalnızca! Nasıl da gizlice sokulmak isterdim bir sevgilinin yüreğine! Bilirsin, Zeynep tek aşkım oldu benim, ama bu yirmi yıldan da önceydi. Şimdi o olaya değgin duygulardan ve kızıştırmalardan çok, olayları ve durumları anımsıyorum. Bir gün sana "Onun gözleri öldürüyor beni," dediğimi de anımsıyorum, ama sen beni asla deliliğimle bırakmadın. Kaldı ki, delilik anıları deliliğin kendisine hiç benzemiyor-o ateşli düşünceler, volkanik bir yürek ve uykusuz geceler. Acı beni şiirsel esrimelere götürdü. Gözlerimden yaşlar aktı ve ben gökyüzüne yaklaştım. Ama bunlar eninde sonunda mumyalaşmış anılar. Şimdi kilo verme savaşı içindeyim ve sevgili Zeynep'te gördüğüm, bir aile birliği anıtı olması ve yapıcılığı. Açıkçası, her şeye ilgimi yitirdim. Bırak üç apartmanı ve gelirlerini alsınlar. Demek istemiyorum ki, bizi bir zamanlar Osman'la birlikte hapise girmenin eşiğine getiren ilkeler beni böyle konuşturuyor, çünkü o savaşım günleri silik anılardan başka bir şey değil. Anlayamıyorum bana ne oldu ya da beni ne değiştirdi. Sevin, sevgili arkadaşım. Gövdem gittikçe sağlığa kavuşurken ben deliliğe yaklaşıyorum. Darısı se-

ıin başına."

"İlacı yazmayı unutma."

"Unutmadım, sevgilim."

Ne tatlısın Buthayna. Tomurcuklanan memelerin yeryüzü güzelliğinin kanıtı. Belki de yaşlı tutucunun biriyim, sana yaşamın gerçeklerini öğretmeyi annene bıraktım, diye. Yaşam üstüne bir şey bilmemen ne üzücü, seni okul otobüsüne küçük bir kanarya gibi kapatmış olmam. Düşsel bakışların arkasında ne gizli? Konuşmalarımız ne kadar içten olsa da, bana vermediğin sırlar yok mu? Şu çıplak gövdelerin yaydığı kokudan etkilendin mi, dalgalar arasındaki aşk oyunlarından? Tanrım, toplum onun düşünceleri ve eylemleriyle uyum içinde olsun, şeytana kapılmasın. Buthayna çıplak bacaklarını plaj sandalyesinin altında toplamış otururken, "İkimiz hiç böyle iyi vakit geçirmemiştik," dedi babası.

"Senin hatan."

"Yaşamın boyunca büroda sırf sizin için oturdum."

Buthayna dirsekleri üstünde geriye yaslanarak karnını ve göğsünü güneşe verdi. Tek başına beyaz bir bulut koyun üstünde yüzercesine gidiyordu. Annesi başını işinden kaldırmadan "Söyle babana, sağlığı bizim için her zamankinden daha önemli," dedi.

"Binaların ulusallaştırılmasından da mı?"

"Evet ondan da."

"Toplumsal uyum iyi bir şey" dedi Ömer.

Zeynep yanıt vermedi. Önlerinden güzel bir kız geçti. Kızın bakışını yakalayan Ömer bir yasemin kokusu duymuş gibi oldu.

"Normal halime dönünce, gerçek mutluluğa götürecek bir yaşam felsefesi bulacağım kendime."

"Allah yardımcınız olsun."

"Allah hepimizin iyiliğiyle ilgilensin" dedi Ömer rahatsız edici biçimde gözlerini Zeynep'in üstünde gezdirerek, "Ama bu durumda Allah yalvarışlara nasıl karşılık verecek?"

Zeynep ne demek istediğini anladı, ama yorum yapmadan sustu. Ömer konuyu unutup başka düşüncelere daldı. Kendini daha hafif ve enerjik hissediyordu, ama onu çileden çıkaran şeyler vardı hâlâ-sinekler, işi ve karısı. Bir gün Buthayna başka biriyle senden çok ilgilenecek, kumda pirametleri yapan Cemile de. Allah aşkına nedir senin istediğin? Bütün bu patırtı gürültü ortasında neden sessizlik egemen? Neden olmadık tehlikeler doğuyor içine? Kopan bağların kederli seslerini işitiyorsun. Öyle şiddetle sallandığını hissediyorsun ki, sanki dişlerin fırlayacak. Sonunda bütün ağırlığını yitirip uzayda yüzeceksin. Nesnelere sıkı sıkıya tutun, bütün dikkatini ver onlara, çok yakında biçimlerini yitirecekler ve hiç kimse önemsemeyecek seni. Dalgalar Cemile'nin kumdan piramitlerini yıkıyor ve rüzgâr, gerçeğin ölüm ilanlarına indirgendiği gazete sayfalarını uçuruyor. Müvekkil gelip diyor ki, "Davamı Üstad'a emanet etmek istiyorum." Ne gülünç! Onurlu avukatlar. Bize kala kala ulusal sirkte çalışmak kalıyor.

"Neden böyle daldın, sevgilim?"

"Bir şey yok."

"Gerçekten iyi misin?"

"Sanırım."

"Deneyimlerim senin bakıma gereksinimin olduğunu söylüyor."

"Deneyime saygılı olmak zorundayız"

"Sana ahçının görüşünü ileteyim mi?"

"Ahçının görüşü mü varmış?"

"Başarılı ve tatmin olmuş bir erkeği kem göz görürmüş."

"Sen inanıyor musun buna?"

"İnanmıyorum tabii, ama zaman zaman yaşadığımız karmaşa, bizi bir açıklama aramaya itiyor."

"Öyleyse falcıya gitmekten başka çare yok."

"Sen pek alay etmezdin."

"Ömer gülümseyerek, "Biraz alaydan zarar gelmez," dedi.

"Unutalım bunları, sevgilim."

Eve dönüşlerinde, iki kız yanlarından yürüyerek geçerken karısı onu durdurarak, "Sana bazı güzel haberlerim, var," dedi.

Ömer gizli bir umutsuzlukla baktı ona.

"Buthayna'da beklenmedik bir şey keşfettim."

"Geçen yıl keşfettiğinden başka bir şey mi?"

"Evet, o şair, Ömer."

Ömer şaşırmış bir halde kalın kaşlarını kaldırdı.

"Onun kendini yazmaya nasıl verdiğini gördüm. Yazdıklarını yırtarak yeni baştan yazıyordu. Sonunda bana şiir yazdığını itiraf etti, ben de gülerek dedim ki ona.."

Zeynep duraksayınca, Ömer, "Ne dedin ona?" diye sordu.

"Ona, senin de bir zamanlar şiir yazdığını söyledim."

Ömer kaşlarını çatarak, "Ona nasıl bıraktığımı da söyledin mi?" dedi.

"Ama onun yaşındaki bir kız için izin yazmak çok güzel bir şey."

"Öyle."

"Onun şiirlerini okuyup bir şeyler söylemelisin."

"Söyleyeceklerimin bir yararı olsa bana olurdu."

"Habere sevindin mi?"

"Evet, çok."

DÖRT

Ömer'in duyduğu mutluluk ruhunda çalkantılar yarattı; sonra yoğun bir korkuya dönüştü. Son yirmi yıldır tanımadığı bir duyguydu bu. Basma bir gömlek ve kahverengi şeritli bir pantolon giymiş olan Buthayna babasının işareti üzerine, denizi tepeden gören balkona geldi.

"Günbatımını birlikte seyredelim diye çağırdım seni," dedi, kızı otururken.

Bu saatte annesi ve kızkardeşiyle birlikte Buthayna Korniş'de akşam gezintisine çıkardı. Ömer de bunu biliyordu. Buthayna tam özür bildirecekken, "Yakında sen de onlara katılacaksın. Şairler günbatımını sevmeli," dedi Ömer.

Kızının yanaklarının kızardığını gördü ve gülümsedi.

"Ama... ama ben şair değilim ki!"

"Ama şiir yazıyorsun."

"Nerden bileyim şiir olduğunu?"

"Gördükten sonra görüşümü bildiririm."

"Hayır," dedi Buthayna çekingen ve hassas bir tavırla.

"Bizim aramızda sır yok. Seninle gurur duyuyorum."

"Yazdıklarım saçma sapan karalamalar."

Boyun eğercesine gözlerini yere indirdi, uzun, kıvrık kirpikleri neredeyse yanaklarına dokunuyordu.

"Buthayna," diye sordu Ömer birdenbire, "neden şiire yöneldin?"

"Bilmiyorum."

"Bilimde bu kadar başarılıyken, nedir seni şiire iten?"

Kaşlarını çatarak hatırlamaya çalışır gibi yaptı. "Okulda okuduklarım. Onlardan çok zevk aldım, baba."

"Pekçok kişi için geçerli."

"Ama ben daha çok etkilendim, sanırım."

"Başka şiirler de okudun mu?"

"Birkaç kitap okudum."

"Kitap mı?"

Buthayna gülerek, "Senin kitaplığından aldım onları," dedi.

"Gerçekten mi?"

"Senin de şair olduğunu biliyorum."

Ömer acı duydu birden ama keyifli görünmeye çalıştı.

"Hayır, hayır, ben şair filan değilim. O bir çocukluk eğlencesiydi."

"Kuşkusuz şairdin. Öyle ya da böyle, şiir beni fena baştan çıkardı."

Sen tiyatro diyorsun, dostum, ama ben bir şairim. Kendimi öyle bir girdapta buluyorum ki, şiirden başka çıkış yolu yok, şiir varlığımın tek amacı. Şiir olmadan, bizi hava gibi kuşatan aşkla ne ederdik? Bizi ateş gibi yakan gizli duygular, acımadan üstümüze gelen şu dünyayla? Şiiri hor görme dostum.

"Anlat bana daha."

Buthayna her zamanki gibi cesaretini toplayıp anlatmayı sürdürdü. "Havadaki ezgileri arıyormuşum gibi oluyor."

"Güzel bir duygu, Buthayna, şiir yaşamı bozmadıkça iyi bir şey."

"Ne demek istedin, baba?"

"Derslerini ve geleceğini kastediyorum. Neyse şiirlerine bakalım şimdi."

Buthayna gümüş rengi bir defterle geldi. Sayfaları sevgi ve kaygıyla açtı Ömer, okumaya başlar başlamaz alay eder gibi 1935 yılı girdi araya, acıların, gizli planların yılı, ideal çözümü bulduğunu ilan eden Ömer'in mahmuzladığı ütopya düşlerinin, yabanıl umutların yılı. Küçük kızının, daha çiçeğe durmamış şu tomurcuğun aşık olduğu gün gibi belliydi. Kim ki bu görkemli varlık, soluğu bulutlar, aynası güneş olan, dalların kendisi için özlemle salınıp durduğu? Bizim geçtiğimiz yoldan çocuklarımız geçerken niye altüst olalım ki? Torununa aşktan söz ederken babası duysaydı onu ne düşünürdü acaba?

"Bu gerçek şiir."

Buthayna "Gerçek mi?" diye haykırırken gözleri sevinçle parladı.

"Sevimli şiirler."

"Sen sadece bana cesaret vermeye çalışıyorsun, baba."

"Hayır, gerçekten." Sonra gülümseyerek sordu kızına, "Peki, kim o?"

Gözlerindeki heyecan parıltısı birden söndü Buthayna'nın, "Kim?" diye sordu düşkırıklığına uğramış halde.

"Bu şiirleri adadığın kişi?" Daha canlı bir ses tonuyla, "Gel," dedi, "bizim aramızda sır olmaz."

"Kimse," diye yanıtladı Buthayna, yarı kapalı br ifadeyle.

"Öyle görünüyor ki artık sırdaş baba değilim."

"Yani, o bir insan değil, demek istiyorum."

"Bir melek mi?"

"Ne de melek."

"Peki ne öyleyse, bir düş, bir simge mi?"

Kafası iyice karıştığı belli olan Buthayna, "Belki de her şeyin en son amacı," dedi.

Ömer alnında ve kollarında biriken terleri sildi, sesindeki alaycı tondan kurtulmak için kahramanca bir çaba gösterdikten sonra, ciddi bir yüzle, "Öyleyse, varlığın gizine aşıksın sen," dedi.

"Bu çok mümkün, baba," diye karşılık verdi Buthayna sinirli bir biçimde.

Kendimizi başkalarından daha tuhaf düşünen aptallarız biz. "Peki, nerden doğdu şiir?"

"Bilmiyorum.... Bir şey söylemek çok zor, ama herşeyden önce senin şiirlerin gösterdi yolu."

Ömer yapay bir ifadeyle gülerek, "Bir aile tertibi! Annen her zaman senin eğilimini anladı. Ve senin şiir dediğin o saçmalıkları sana verdi."

"Ama harika şiirler, aynı zamanda esin verici."

Ömer kahkahayla güldü; aşağıda, Corniche'de havayı akortsuz bir sesle dolduran laternacı ona baktı.

"Sonunda bir hayran buldum! Ama şiir miir değil onlar. Yalnızca ateşli hayaller. İyi ki zamanında bıraktım."

"Yine de beni kendimden geçiriyor."

"Demek senin sevgilin şiir."

"Senin olduğu gibi."

Öyleydi, ama artık değil. Kalbim onun yoksunluğunu duyuyor. Yıldızlar arasında boşluk, karanlık ve milyonlarca ışık yılı var.

"Öğüdün var mı, baba?"

"Sana bütün diyeceğim, bildiğin yolda git."

Buthayna keyifli keyifli gülerek, "Şiire yeniden ne zaman başlayacaksın?" diye sordu.

"Allah aşkına, önce şu büroya bir döneyim."

"Şiiri böyle kolayca bırakabilmen beni şaşırttı."

Ömer utangaç bir gülümsemeyle, "Üstünde durulacak şeyler değil yazdıklarım," dedi.

"Ama şiir kitabın, baba."

"Bir zamanlar yazmayı sürdüreceğimi düşünmüştüm."

"Benim merak ettiğim seni neyin durdurduğu."

Ömer alaylı alaylı gülümsedi, ama birden içten bir sesle, "Kimse benim şarkılarımı dinlemedi," dedi.

Sessizlik incitiyor seni; ne demişti Mustafa, "Sebat ve sabır." "Yazacaksan Devrim için yaz, binlerce okurun olsun," demişti Osman da.

Yoksunlukla kuşatılmıştın, sessizlik eziyordu seni. Bir gün Mustafa Tali'a topluluğunun yazdığı oyunu kabul ettiğini bildirmişti sevinçle. Sessizlik giderek daha ezici oluyordu. Samson uykuya dalmadı mı tapınağı yerle bir etmeden önce?

"Okuyucuların olması gerekli mi baba?" diye sordu Buthayna.

Ömer elini başına götürerek siyah saç buklelerinden birini düzeltti. "Varlığın gizini sessizlikten kurtarmak, yalnızca sessizlikçe selamlanmak neden?" Sonra, yavaşça, "İnsanların senin şiirlerini okumasını istemez misin?" dedi.

"Elbette isterim, ama ne olursa olsun, yolumdan dönmeyeceğim."

"İyi, babandan daha cesur çıktın, hepsi bu."

"İstersen şiire dönebilirsin."

"Yeteneğimi hepten yitirdim."

"Ben inanmıyorum. Benim gönlümde sen her zaman bir şairsin."

Şu hantal gövdeyle şiirin ne işi var, davalarla, apartman-

larla, hastalığın eşiğine getiren oburlukla? Mustafa bile bir gün pes etti, göz göre göre yaşlılığa giderek.

"Ne boş çaba," demişti.

İlgiyle karşılık verdin, "Ama Tali'a topluluğu oyunlarını kabul etti, üstelik harika şeyler yazdıkların."

Elini hoşnut olmayan biçimde sallayarak, "Hayatımı senin gibi yeniden gözden geçirmeliyim," dedi.

"Sen her zaman sebat ve sabır öğütledin."

"Halkı görmezlikten gelemezsin," diye karşılık verdi, kaba bir sesle.

"Tekrar avukat olarak başlamak istemez miydin?"

"Hukuk sanattan bile önce öldü. Aslında, sanat kavramı biz farkına varamadan değişti. Sanat çağı sona erdi, çağımızın sanatı, oyalamadan başka birşey değil, bilim çağında mümkün tek sanat da bu. Bilim sirkin dışında bütün alanları devraldı."

"Gerçekte hepimiz birer birer parçalara ayrılacağız."

"Sen şuna yaşlandık desene; örnekse, şu kazandığın başarıya bak. Bence eğlence, yirminci yüzyılın hayattan bezmiş insanları için olağanüstü bir şey. Gerçek sanat dedikleri, milyonlarca yıl önce ölen bir yıldızdan gelen bir ışıktan başka bir şey değil. Öyleyse bir yandan olgunlaşırken, bir yandan da palyaçolara hakettikleri saygıyı göstermek en doğrusu bence."

"Sanatı felsefe mahvetti gibi geliyor bana."

"Daha çok, bilim mahvetti felsefeyi ve sanatı."

Öyleyse doludizgin eğlenelim, çocukluğun masumluğu ve yetişkinliğin deneyimiyle - hafif öyküler, kısık gülüşler, abuk sabuk resimlerle. Büyüklük hülyalarını bırakalım, bilimin yüksek tahtını; halkın alkışlarına ve maddi ödüllere razı olalım."

Bu hem zevk verdi bana, hem de keder. Çatışan duygular acı verdi. Dehşet içinde hapiste yatanı anımsadım yeniden.

"Sevgili Dazbaş" şaşırtıcı bir hünerle avunç merhemini senin hatalarına sürüyor. Gelecekte senin bir zamanlar sahip olduğun güç için daha düşük bir düzeyde savaş verecek. Bir zamanlar varoluşun gizini arayan sense, oburluğa batmış varlıklı bir avukat olup çıktın.

"Bilim senin düşlediğinse, bizler yaşamın çevresinde dolanıp duran davetsiz konuklarız, demek bu."

"Bizler gizli hüzünlerle yüklü başarılı adamlarız; yaraları deşmek akıllıca değil."

"Aslında, biz geçmiş bir çağa aitiz."

"Allah aşkına, yaraları deşme yine."

"Bilimadamları gerçeğe bağlılıklarından alıyorlar güçlerini, ama bizim gücümüz yasallığını gün-be-gün yitiren paradan geliyor."

"O zaman ölüm insanlığın yaşamında tek gerçek umut."

Ömer kızının yeşil gözlerine tatlı tatlı bakarak, "Buthayna," dedi, "bilimsel çalışmalardan vazgeçmemeni söylemek saçma mı sence?"

"Hayır, vazgeçmeyeceğim, ama şiir hayatımda her zaman en güzel şey olarak kalacak."

"Öyle olsun. Bunu tartışmayacağım. Ama hem şair, hem de mühendis olabilirsin sözgelimi."

"Kafan benim geleceğimle dolu gibi görünüyor."

"Kuşkusuz! Çevrende herkes bilim çağında yaşıyorken bir sabah kalktığında kendini taş devrinde bulmanı istemem,"

"Ama şiir-"

"Seninle çelişmeyeceğim, canım. Arkadaşım Mustafa şiiri, dini ve felsefeyi bilimde buluyor, ama bunu tartışacak

değilim. Memnun oldum ve seninle gurur duyuyorum."

Güneşin büyük, kırmızı diski batıyordu, bilinmeyen şeyler gücünü ve canlılığını emiyordu. Suya bakar gibi kolayca bakabilirdi herkes şimdi ona. Gül renkli bulutçuklar çevresini sarmıştı.

Gerçekten bilmek istiyor musun sırrımı Mustafa? Bşarısızlılığın verdiği o büyük acıyla gücü aradım, hep ortadan kaldırmak istediğimiz gücü. Ama sen zaten biliyordun bu sırrı.

BEŞ

Güneşin solan ışıklarında, ağırbaşlı, soylu görünüyordu. Kocasına dayanmasının cansıkıcı bir belirtisi olan aşırı şişmanlığına karşın alımlıydı. Ciddi, yeşil gözleri hâlâ çekiciydi; ama artık, bir yabancının gözleriydi bunlar. Bir başka adamın karısıydı o; kayıtsızlık, bezginlik nedir bilmeyen, kendini unutmuş birinin. Ne işi vardı şu adamla, nişastadan ve içkiden sakınan, hastalık hastası, meçhul tehlikeleri haber vermek için nemli havayı inceleyip duran? İki kızkardeş az ilerde; Cemile Corniche'in taş duvarında yürüyor, aşağıdan giden Buthayna onun elinden tutmuş. Kalabalığın biraz daha seyrekleştiği Glim ve Sidi Bishr arasındaki yoldalar. Delikanlılar mırıltılı yorumlar yaparak Buthayna'ya göz süzüyor. Söyledikleri anlaşılmıyorsa da anlamları açık. Ömer gülümsedi kendi kendine. Birkaç yıl sonra dede olacaksın ve yaşam sürüp gidecek, ama nereye? Ufukta ince bir güneş dilimi kalıncaya dek, berrak, solgun gökyüzünde günbatımını izledi.

"Eskiler sorarlarmış, güneş nereye kayboldu diye. Artık soru sormuyoruz," dedi.

Zeynep bir an güneşe baktıktan sonra, "Ne garip şey sormaya son vermek" diye karşılık verdi.

Akıllı yanıtlar kızdıracak kadar boğuyor seni. Duyarlı davranışlar akıl almaz bir biçimde canını sıkıyor. Ne görkemli olurdu deniz birdenbire mora kesip, kıyıda aylak aylak dolaşanları alıp götürseydi, Corniche'de yürüyenleri inanılmaz deliliklere sürüklese, gazinoyu bulutların üzerinden uçurtsa ve bütün tanıdık görüntüleri sonsuza dek silseydi. O zaman yürek beynin içinde çarpar, sürüngenler kuşlarla dansederlerdi.

İki kızkardeş San Stephano sinemasının önünde durdular, sonra yeniden yürümeye başladılar. Zeynep birden kocasının koluna girerek, yalvaran bir sesle fısıldadı, "Ömer, sorun ne?"

Ömer çevredekilere gülümseyerek baktı. "Amma flört ediyor herkes."

"Yeni bir şey değilki bu. Nedir sorun.?"

Zeynep'in sorusunu duymazlıktan gelerek, "Buthayna'nın bilmediği çok şey var. Bunu düşünüyordum...."

Zeynep dayanamayarak sözünü kesti. "Ne yaptığımı biliyorum ben. Olağanüstü duyarlı bir kız o, ama sen kaçıyorsun."

Ruhun kaçışı arıyor, kuyunun dibindeki büyülü anahtarı.

"Ben mi kaçıyorum?"

"Ne dediğimi biliyorsun, itiraf et!"

"Hangi suçu?"

"Artık kendin olmadığını."

Şu bıkkınlık veren nemli havayı dağıtacak sert bir fırtınaya ne kadar gereksinimimiz var.

"Senin yalnız gövden bizimle. Bazen o kadar üzülüyorum ki, ölebilirsin."

"Ama senin de gördüğün gibi, rejimi harfi harfine uyguluyorum".

"Bu değişikliğin arkasındaki şeyi merak ediyorum ben. Se-

nin davranışlarından sorduruyor bana bu soruları."

"Ama durumu tümüyle teşhis ettik."

"Peki özelde seni rahatsız eden bir şey yok mu?"

"Yok."

"Sana inanmalıyım".

"Ama hiç de inanmış görünmüyorsun."

"Büroda ya da mahkemede seni rahatsız eden birşeyler olduğunu düşündüm. Duyarlı bir adamsın, ama duygularını gizlemesini iyi biliyorsun."

"Doktora gittim, çünkü elle tutulabilir bir neden bulamadım."

"Bana her şeyin nasıl başladığını anlatmadın."

"Sana çok söz ettim bütün bunlardan."

"Yalnızca sonuçlardan söz ettin, ama tam olarak nasıl başladı?"

Denetlenmemiş bir itilim seni itirafa sürüklüyor. Değişiklik ne zaman ve nasıl başladı, bunu saptamak zor. Ama Süleyman Paşa'nın varislerinden biriyle karşılaşmamı anımsıyorum. 'Size müteşekkirim avukat bey. Davanın ayrıntılarını çok iyi kavradınız. Sizden söz ettikleri kadar varmış. Davadan çok umutluyum.' demişti.

"Ben de," diye karşılık verdim.

"Halinden memnun gülünce, birdenbire, açıklanması güç bir öfke duydum. 'Diyelim ki, bugün davayı kazandın ve toprakları aldın, yarın hükümet elinden alsın diye mi?' Eleştiren bir ifadeyle karşılık verdi, 'Bütün sorun davayı kazanmamız. Yazgımızın Tanrı'nın ellerinde olduğunu bile bile yaşamıyor muyuz?' Yanıtının geçerliliğini kabul etmek zorunda kaldım, ama başım dönmeye başladı, sanki her şey silinip gidiyordu."

Zeynep Ömer'e şaşırarak baktı, "Bu muydu neden?"

"Hayır, tam bir neden söyleyemiyorum, ama inceden inceye ısrarlı bir değişiklik geçiriyordum; akıl almaz bir biçimde adamın sözlerinden allak bullak oldum, her gün milyonlarca insanın bir etki uyandırmadan yinelediği o sözlerden."

"Ölümü bilgelerin düşündüğünden başka türlü düşünemezsin elbet."

"Bilgeler ölüme nasıl bakarlar, merak ediyorum."

"Allah'tan bilinen bir şey bu." Soran gözlerle baktı Ömer'e. "Ve sonra işinden nefret ettin."

"Hayır... hayır, bunu söyleyemem. Daha önce ya da sonra olmalı."

"Bu kadar ilgili misin işimle?"

"Hayır, yalnızca seni düşünüyorum."

Ertelenen bir dava, arkasından bir daha, sonra üçüncüsü. Bütün günü sandalyeye yapışık, bacaklarını masanın altına uzatmış, sigara içip tavana boş gözlerle bakarak geçiriyorsun.

"Yürümekten yoruldum" dedi, Zeynep.

"Ama genellikle burayı iki kez yürürsün."

Gözlerini yere indirdi. "Şimdi itiraf sırası bende. Gebe olabilirim."

Ömer'in midesine ağırlık çöktü. Büyülü anahtarı daha çok istiyordu şimdi. "Ama," diye mırıldandı.

Zeynep sakince, "Canım, Tanrı'nın iradesi bizim isteklerimizden daha güçlü," dedi. Kolonu sıkarak, "Sen de prens tacıyla kutsanmadın," dedi ekledi.

Eve dönerlerken Zeynep'in gözlerinde cilveli bir gülüş parladı. Ömer evli ve sağlıklı rollerinin yanında bir de aşık rolünü oynayabilmesi için bu uyuşukluğu dağıtacak bir kadeh içkinin iyi olacağını düşündü.

Birkaç saat uyuduktan sonra erkenden kalktı, karanlık,

sessiz sabahta dalgaların sesine uyanarak. Zeynep açık dudaklarında yumuşak ve değişmeyen bir horlamayla, saçları darmadağınık uyuyordu. Umutsuzluk içindesin. Sanki kendine gelmeye mahkumsun. Artık sevmiyorum onu. Yıllar süren bir aşktan, paylaşılmış bir yaşamdan, anılarından sonra, aşkın kırıntısı bile kalmamış. İyileştikten sonra ortadan kalkacak bir hastalık belirtisi olduğuna dua et bunun. Artık sevmiyorum onu. En acı düş kırıklığı bu işte. Onun horuldamasını dinliyorsun, hiç bir yakınlık ve sevgi duymadan. Ona bakarken tek düşündüğün, sizi bir araya getirenin ne olduğu, bu lanetli parodiyi nasıl kabul ettiğin.

"Mustafa, işte kız orada."

"Kiliseden çıkan mı?"

"Ta kendisi. Amcasının yasını tuttuğundan karalara bürünmüş. Ne kadar güzel."

"Ama dini..."

"Artık böyle şeylere aldırmıyorum."

Benimle buluşmayı kabul ettiğinde ne kadar sevindiğimi söyledim ona. Halk bahçesinde avukat Ömer Hamzawi kendini tanıtırken, o güçlükle duyulabilen bir sesle "Kamelya Fuad" diye karşılık vermişti. Sevgililerin sevgilisi, bizim aşkımız her şeyden güçlü. Hiçbir şey karşımızda duramaz bizim. Oysa içini çekerek, "Bilmiyorum," demişti. Mustafa bütün bunlara gülerek, "Seni eskiden beri tanırım, belanı her zaman aradın. İkinizin evde de fırtına patlak verdi, gerçi onun durumu daha da zor. Bense ikisi arasında fırıldak gibi dönüp duruyorum."

Sonra viskisini kaldırırken, olağanüstü bir tavırla, "İkinizi de kutlarım," demişti. "Olan oldu. Ama o senden daha büyük zorluğa katlandı. İnançlar kendilerini terk edenleri bile ezer. Sağlığına Zeynep, senin de Ömer."

Körkütük sarhoş, seni bir kenara çekip öğütler vermeye başlamıştı. "İlerdeki kötü zamanları unutma, ama aşkı asla unutma. Onun tek ailesi artık sensin, bunu aklından hiç çıkarma. Dalından koparıldı o ve senden başka kimsesi yok."

Canlı, güzel bir kadınla evlendim, rahibelerin örnek öğrencisi, tepeden tırnağa incelik dolu. Anadan doğma bir iş kadını izlenimi veriyordu, çalışmaya bitmez tükenmez bir isteği vardı, ve açıkgöz bir yatırımcıydı. Onunla birlikte bir hiçken büyük saygınlığa ve varlığa kavuştun, ve onun aşkının sıcaklığında boş çabalar, yanlışlıklar ve şiir için bir avuntu kaynağı buldun.

Hâlâ uyuyan Zeynep yüzüstü döndü. Geceliği açılmış, yarı çıplak yatıyordu. Ömer kalktı ve balkona çıktı, arkasından kapıyı kapattı. Çevresini saran bulanık havada, kıyıya doğru delicesine yarışan dalgaları ve kabinlere doğru uçuşan su serpintilerini seyretti. Sabahın erken saatlerini sise boğan bulut kümeleri gökyüzünün soluk kubbesi boyunca yayılıyordu. Dışardan bir ayak sesi bile gelmiyordu. Ruhun alıcı bir ruh değildi, bu yüzden hava tazelemedi seni. Daha ne kadar bekleyeceksin kurtuluşu? Bir sorabilseydi Mustafa'ya şu çelişkilerin anlamını. Artık patlamış mısır ve karpuz çekirdeği satsa da, büyük düşünce kaynağıydı o. İşin dışında Zeynep'in de rolü var mıydı bu çelişkilerde? Dalganın biri olağanüstü yükseldi, binlerce ton köpük kıyıya çarptı, sonra yenilerek geri çekildi ve ruhunu teslim etti.

Tanrım, Zeynep ve iş aynı şey. Bana işten gelen bu illet Zeynep'ten gelenle bir. Çünkü bu illetin simgesi, gizli güç. Zeynep varlıklılık, başarı ve sonunda hastalık demek. Bütün bunlar beni hasta ettiğinden kendimden nefret ediyorum, ya da kendimden nefret ettiğim için bütün bunlar beni hasta edi-

yor. Ama benden başka Zeynep'in kimi var? Dün gece çok acıydı her şey. Aşk büzüldü ve sararıp soldu. Geriye kalan, hızlanan kalp atışları, tansiyon yükselmesi, korkunç bir yalnızlık içinde, birbiriyle yarışan mide kasılmaları. Kumun emdiği ve hiçbir zaman denize dönemeyen bir dalganın yalnızlığı gibi. Ben sağırım, o aşk şarkıları söylüyor, o tazı ve ben tavşan; ben nefret ederken, o seviyor; ben kısırken o gebe; ben budalayım, oysa duyarlı ve anlayışlı. Alışılmışın dışında sessiz olduğunu söyledi. Ben sesimin işitilmemesinden olacak, dedim. 'Bugün kazandığın topraklara yarın hükümet el koydu diyelim' deyince ne demişti adam, yazgımız Tanrı'nın ellerinde. Yabancılaşmada bile, dalga çılgıncasına yükseliyor, köpük köpük parçalanıyor ve sonra ruhunu teslim ediyor. Uykunun mezarı yutuyor beni, ama sen hâlâ dinlenmiyorsun ve beynin hâlâ hayaletleri kovalıyor.

Çok değiştiğini söyleyerek, tekrar doktoru görmeyi bile düşünüyorsun. Ne istiyorum ben, neyin peşindeyim? Bilginin hiç önemi yok; ne de müşterilerin yasal işlerinin, hesabıma birkaç yüz pound daha eklenmesinin, mutlu yuvanın kutsallığının ve gazete başlıklarını okumanın. Öyleyse neden uzayda bir yolculuğa çıkmayacaksın? Işık dalgalarına bin git, hızı sabittir onların, durmadan değişen, çılgıncasına başı dönen şu evrende değişmeyen tek şey.

İlk uzayadamları vardılar, mikroplar, yalanlar satarak.

Kamelya İslam dinini kabul edince ismini Muhammed'in kız kardeşinden esinlenerek Zeynep olarak değiştirdi, Ömer'le evlenince ailesiyle bağını kopardı.

ALTI

Ağustos'un sonunda aile Kahire'ye döndü. İşe ilk gittiği gün El-Azhar Alanı keyfini kaçırmaya yetti. Kent, ayrıldığından beri cansıkıcılığından bir şey yitirmemiş, hiç değişmemişti. Büroda çok sıcak karşıladılar Ömer'i, özellikle yardımcısı Mahmud Fehmi. Çok geçmeden dosyalar yığıldı önüne, ertelenen davalar, temyizdekiler. Hafif bir meltemin çıktığı yapışkan Eylül günleriydi, sabahın erken saatleri beyaz bulutlarla gölgeleniyordu. Mustafa kucakladı onu. Bir süre yüzyüze bakıştılar ayakta. Ömer, dazlak kafası, gümüş lambanın ışığında aydınlanan arkadaşına yukardan bakıyordu.

Masanın önündeki deri mindere otururken, "Bir ceylan gibi incelmişsin, bravo," dedi.

İncilerle süslü müzikli kutudan bir sigara alıp yaktı, konuşmasını sürdürdü, "Çok düşündüm sizi İskenderiye'de görmeyi, ama ailevi zorunluluklar Ras el Bar'a çağırdı beni hep. Bunun dışında, yeni bir radyo dizisi hazırlayacağım."

Ömer dava dosyalarına baktı, sonra cesaret verici bir söz ararcasına arkadaşının gözlerine. Belli belirsiz gülümsedikten sonra, "Bu sabah hiç dinlenmeden çalıştım," dedi.

Mustafa derin derin iç çekti, Ömer "Ama..." diye mırıldandı.

Mustafa kaygıyla "Ama?" diye sordu.

"Açıkçası hiç çalışma isteğim yok."

Ortalığı gergin bir sessizlik kapladı. Mustafa sigara dumanlarını sinirli biçimde üfleyerek, "Belki tatilini daha uzatman gerek," dedi.

"Kendimizi aldatmayı bırakalım. Sorun çok daha ciddi."

Bir sigara daha yaktı ve kutudan gelen yeni ezgilerin eşliğinde konuşmasını sürdürdü. "Sorun çok daha ciddi, dayanılmaz olan yalnız iş değil. Bu hastalık başka şeyleri de yiyip bitiriyor, işten daha değerli şeyleri, sözgelimi karımı."

"Zeynep'i mi?"

Utanır gibi, "Nasıl söyleyeceğimi bilemiyorum, yeterince hüzün verici, artık ona dayanamıyorum. Evim artık mutlu bir yuva değil," dedi.

"Ama Buthayna ve Cemile bu yuvanın birer parçası."

"Allahtan onların bana gereksinimi yok."

Mustafa kaşlarını çatarak yuvarlak gözlerini kırpıştırdı. Meraklı gözlerinde sorunu çözmek isteyen hüzünlü ve ısrarlı bir bakış vardı. "Ama senin kapasitende bir adam burdaki gizi çözebilir," dedi.

Ömer acı bir gülümsemeyle, "Belki de birinci neden, sonsuza dek tekdüze dönen şu evren," diye karşılık verdi.

"Abarttığını kabul et, en azından Zeynep'le ilgili olarak."

"Dehşet verici gerçek bu."

Merakla sordu Mustafa, "Peki bütün bu olaylar içinde nasıl yaşıyorsun?"

"Sürekli sorular sorarak, ama hiçbir yanıt alamadan."

"Artık kabul et, bir çeşit psikolojik krize girmiş olduğunu."

"Adı ne olursa olsun, nedir bu başıma gelen, istediğim ne, ne yapmalıyım?"

"Üşüşen sorular karşısında çok duyarlısın. Gizli isteklerini

yokla, düşlerine bak. Kaçmak istediğin şeyler var, ama nereye?"

"İşte sorun, nereye?"

"Yanıtı bulmalısın."

"Söylesene, seni işe ve evliliğe bağlayan ne?"

Soru biraz komik geldiğinden gülümsedi, ama ciddi hava neşesini çabucak söndürdü. "Karıma bağlılığım gerçekliğe ve alışkanlığa dayanıyor. İşimse ekmek param. Üstelik izleyicilerimle birlikte mutlu oluyorum, her hafta onlardan yüzlerce mektup almaktan. Sonunda patlamış mısır ve karpuz çekirdeği de satsan, halkın seni benimsemesi doyurucu oluyor."

"Benim ne halkım, ne gerçekliğim, ne de alışkanlıklarım var."

Mustafa bir an durakladı ve "Aslında sen işinde olağanüstü başarılı oldun, karın sana tapıyor, geride uğruna savaşacak bir şey kalmıyor," dedi.

Ömer alaylı bir gülümsemeyle, "Zina ve hata yapmam için Tanrı'ya dua mı edeyim," dedi.

"Keşke yaşama yeniden ilgi duyman için sana yardımcı olsa."

İkisi de kendi içine döndü, gergin sessizlikte uğursuz bir şeyler olacağı seziliyordu.

Ömer, "Kimi zaman kendimden bu kadar nefret etmem beni avutuyor," diye söze girdi. Sigarasını kül tablasında sabırsızca ezerek söndürdü. "İşim, Zeynep ve ben aslında aynı şey, kaçmak istediğim işte bu."

Mustafa alaylı gözlerle bakti ona. "Eski bir düş mü seni ayartan?"

Ömer açıklamadan önce biraz duraksadıktan sonra, "Buthayna'nın şiirleri var," dedi.

"Buthayna'nın mı?"

"Şiirleri okudum. Şiirleri okurken yirmi yıl önce okuduğum bazı kitaplara yeniden bakmak için garip bir hevese kapıldım."

"Ah, ne sık düşündüm bunun olmasını."

"Evet, evet, duyarlık şu tembel beynime sokuldu ve ben yitik ezgileri aramaya başladım. Kendi kendime sordum yeniden başlayabilir miyim diye. Ama çok geçmeden yitip giden uçucu bir duyarlıktı bu."

"Çabuk geri çekildin."

"Hayır, yeniden başladım okumaya, birkaç kelime karaladım ama sonuç sıfır. Bir akşam sinemada güzel bir yüz görünce aynı duyarlık doğdu yine."

"Sen duyarlığın mı peşindesin?"

"Duyarlık ya da kendinden geçme-içimdeki yaratık tekrar canlandı ve tek amacımın o olduğuna inandım, iş, aile ya da zenginlik filan değil. Bu tuhaf, gizemli kendinden geçiş bir sürü yenilgi içinde bana tek zafer gibi geldi. Tek başına kuşkuyu, duygusuzluğu ve acıyı yenebilir o."

Mustafa gözünü ondan ayırmıyordu, eli çenesinde, "Aşka son kez elveda demek mi istiyorsun?" diye sordu.

Ömer canı sıkılmış bir biçimde, "Sen buna orta yaş belirtisi diyorsun. Ama saygıdeğer kocalar gece klüplerine koşunca ya da yeni bir kadın olunca geçiveriyor. Belki ben de bir kadının peşine düşerim. Ama beni bu kadar kötü yapan daha ciddi bir şey."

Mustafa kendini gülmekten alamadı. "Gerçekten tuhaf bir kendinden geçme mi bu, yoksa zamparalık için felsefi açıdan kendini bir haklı çıkarma mı?"

"Gülme bana. Bir zamanlar sen de berbat bir durumday-

dın."

Anılara daldıkça yüzüne bir gülümseme yayıldı. "Evet," dedi. "Birden tutunacak bir şey kalmayınca, yeni bir oyun yazmaya başlıyordum. Sanat ellerimde dağılıp toz oldu. Sonra onun yerini başka bir sanat aldı, milyonlarca yurttaşı mutlu etme."

"Pekala treni kaçırdım. Sanattan yine ölmekte olan bir başka mesleğe geçtim. Hukuk ve sanat, ikisi de geçmişe ait. Senin yaptığın gibi yeni bir sanata başlayacak halim yok. Bilimde de başarılı olamadım. Yaratmanın yitik esrikliğini nasıl bulabilirim ki yeniden? Yaşam kısa. O adamın sözleriyle başımı nasıl döndürdüğünü unutamam, ne demişti, 'Yazgımızın tanrının elinde olduğunu bile bile yaşamıyor muyuz?'"

"Ölüm düşüncesi seni rahatsız mı ediyor?"

"Hayır, ama beni yaşamın gizini öğretmeye itiyor."

"Sinemada olduğu gibi mi?"

Bilmiyor ki uzun süre aradığın o esrikliği sana verecek bir yüzü bulayım diye kaç kez İskenderiye sokaklarında, alalarında dolaştığını; tutuşan duygularının çığlıklarıyla çalkalanan nehrin kıyısındaki ağaçlar altında dolanıp durduğunu; ıslak otlar altında yitik düşüncelerini arayan o çılgın devi bilmiyor ki.

Bir süre gizemli ve garip bir hava yaratan bir ağırbaşlılıkla konuşarak eski zamanları anlattı. "O geceler şehvetle devinen bir hayvan değildim, umutsuzluk içinde acı çekiyordum."

YEDİ

"Her görüşümde seni daha çok istemekten alamıyorum kendimi

Her yürek vuruşunda daha da yükseliyor alevim."Tutkulu bir şarkı. Söyleyen kim?"

"Margaret. New Paris'teki yıldız."

Dans pistinin kenarında yarım ay biçimindeki bahçede serin bir güz yeli esiyordu. Kırmızı duvarlar arasına kurulmuş, içten aydınlatılan sahneden müzik geliyordu.

"İngilize benziyor."

"Gece kulübünün sahibi de öyle diyor, ama gece kulüplerinde İngiliz dedikleri bambaşka bir şey de çıkabiliyor."

Kadının ince yüz hatları, kendinden emin bakışları, hareketlerindeki hafiflik-belki de uzun süreden beri aradığı esrikliği canlandıran bütün bunların uyumuydu.

"Şu yasak zevklerdeki uzmanlığını kıskanıyorum senin."

"Magazin, sanat bölümünün yönetmeni olarak işimin bir parçası yalnızca!"

"Bravo... adı Margaret mi demiştin."

Gülerek karşılık verdi. "Ya da gecede 20 pound. İçki hariç.

Hafif güz yeli bilinmeyen bir dünyadan selamlar getiriyordu; yalnızca bir tek düşüncenin yaşamadığı, dört yanı selvi

ağaçlarının karanlığının arkasında uzanan bir dünyadan.

"Öyle bir havadayım ki her şey olabilir."

"Bir kadehten fazla içme ama."

"Yapılacak ilk şey onu masaya davet etmek."

Mustafa garsonu aramaya gitti. Havada zambak kokuları yayılıyordu, şarkı aralarındaki sessizliklerde dalların fısıltısı duyuluyordu. Ömer hayal ettiği yaşama başlama isteğiyle doluydu. Gözlerinin önünden garip insan suretleri geçti, kendini haklı çıkarmak istercesine, bütün bunların hastalığın etkisi olduğunu düşündü.

Margaret koyu gece elbisesini dalgalandırarak masaya yaklaştı. Gülümseyerek onları selamlarken kusursuz güzellikteki dişleri göründü. Garson, gölgesi gibi arkasında duruyordu.

"Şampanya," dedi garsona Ömer.

İlk kez evlendiğin gece içmiştin şampanyayı. Ucuz bir şampanyaydı, Mustafa ve Osman'ın ortak hediyeleri. Senin tuhaf hastalığa tutulsalar ne yaparlardı hapisanedekiler acaba?

Mustafa'nın selam verişi kadını önceden tanıdığını gösteriyordu. "Margaret," dedi, "İkimiz de senin sesine hayran olduk, arkadaşımsa çok hoşlandı senden. Öyle görünüyor ki sık sık raslayacaksın..." Gülerek göz kırptı. "Kendisi tanınmış bir avukattır, ama sanmam ki ona işin düşsün."

Kadının ağzı sessiz bir kahkahayla açıldı. Her zaman beni savunacak birine gereksinimim var. Genellikle bütün kadınların değil mi?"

Ömer yıllardan beri uyuklayan dalkavukluk yeteneğini gelberi ederek, "Sizin güzelleğinize ve sesinize sahip biri için değil," dedi.

Mustafa kurnaz bir göz kırpışıyla, "Başlangıçta şairdi, ama daha kendisi 'Seni daha çok istemekten alamıyorum kendimi' standartına daha ulaşamadı."

Ömer'i dikkatle inceleyen Margaret, "Şair mi.. ama çok ağırbaşlı görünüyor," dedi.

"İşte bu yüzden çabucak bıraktım şiiri," diye karşılık verdi Ömer.

"Şimdi onun için güzellik, bir süredir yakalandığı garip bir hastalıktan kendisini kurtaracak bir tür tedavi."

Şampanya patlatıldı ve köpükler içinde kadehlere döküldü.

"Yani ben bir çeşit ilaç mıyım?"

Mustafa gülümseyerek yanıtladı. "Evet, neden olmasın, yani uykudan önce alınanlardan."

"Her şeyi öyle aceleye getirmeyin. İyileşmek öyle sandığınız gibi çabuk olmaz."

Ömer dansa kalkmalarını önerdi. Dans pistine, eli kadının belinde, duyularını kızıştıran parfüm kokuları içinde gecenin zevkini çıkardı. Havada nem azalmıştı; kırmızı, beyaz ışıklarla aydınlanan ağaçlar çiçek açmış gibi görünüyordu.

"Mutlu bir arkadaşlığa."

"Uzun boylu olduğun kadar sevimlisin de."

"Sen de kısa sayılmazsın."

"Keskin bakışların korkutuyor beni."

"Onlar sevinçten parlıyorlar. Dans etmeyi pek bilmem. Nerdeyse unuttum."

"İyi bir dansçı için çok uzun boylu olduğunu görmüyor musun?"

"Arkadaşım beni New Paris'e davet ettiğinde karşılaşacaklarımdan hoşlanacağımı söyledi."

"Gerçekten mi?"

Güzün nasıl da kolay yalan söyleniyor. Masalarına döndüklerinde Mustafa'nın alkışlarıyla karşılaştılar. Ömer'in yüzü çocuksu bir mutlulukla ışıdı ve bir an için, gecenin çekiciliğinden büyülenmiş, yitik gençliğine döndü. Margaret Ömer'in sol elindeki yüzüğe dokunarak, mırıldandı.

"Evli... gerçekten, siz evli erkekler bekarlara hiç şans tanımıyorsunuz," dedi.

Mustafa gülerek, "İkiniz birbirinize tam uydunuz. Bahse girerim bu akşam birlikte çıkacaksınız."

"Bahsi kaybettiniz."

"Niye sevgili Margaret? Arkadaşımız gibi bir avukat gecikmeyi hoşgörmez."

"Öyleyse öğrensin."

"Kahrolsun adetler!"

Ömer kibarca,"Her neyse, arabam nereye gitmek isterseniz emrinize amadedir," dedi.

Margaret arabaya bindiğinde Ömer içten içe sevindi. "Nereye?"

"Atina Oteli."

"Geceyarısından sonra piramitleri gördünüz mü?"

"Karanlık bir gece, ay da yok."

Ömer arabayı piramitlere doğru sürdü. "Uygarlık bizden karanlığın güzelliğini çaldı."

"Ama-"

Kendinden emin biçimde, "Ben bir avukatım, bir playboy değil, ne de yolkesen bir haydut."

Kalbi Jardin des Familles'deki o randevudan beri böylesine çarpmamıştı. Zeynep'in gençlik yüzünü güç bela anımsayabiliyordu ve son on yıldır evlilik fotoğraflarına bakmamıştı bile. Sen, Margeret, her şey ve hiçbir şeysin.

Bir kaçağın umutsuzluğu içinde, büyülü kentin kapısını çalıyorum.

Piramitlerin orada, şu berrak gökyüzü altında büyük olaylar oldu."

Margaret Ömer'in kolunu boynundan kaldırarak, "Lütfen, yeni bir olay yaratmayın," dedi.

Ömer yine de onun elini değerbilir bir hareketle sıktı.

"En iyisi durmamak," dedi kadın, "Görmüyor musunuz rüzgâr ne garip?"

"Arabanın içinde korunuyoruz."

Ne kadar yoğun çevremizdeki karanlık. Keşke bu yoğun karanlık kapılarını dünyanın yüzüne kapatabilseydi, bezgin gözlerin önündeki her şeyi silip atabilseyi, yürek tek başına görebilsin, esrikliğin parıldayan yıldızına bakabilsin diye. Şimdiyse tan ışıkları gibi gittikçe yaklaşıyor. Ruhunsa aşka duyduğu susuzluktan, aşka duyduğu aşktan, yaratışın ilk esrikliğine duyduğu özlemden, yaşamın kaynaklarına sığınma isteğinden dolayı her şeyden sakınıyor gibi.

"Niye geceyi burada geçirmiyoruz?"

"Anlayışlı olun. Lütfen beni geri götürün."

"Hiç duymadınız mı geceleri piramitlerde olanları?"

"Yarın anlatırsınız bana."

Ömer kadına doğru eğildi ve öpüştüler; ama Margaret onu engelleyerek, "Yarın, dedim," dedi.

Ömer yanağından hafifçe öptü, arabayı kumların üstünde çalıştırmaya başladı.

"Lütfen kızmayın."

"Hiç değişmeyen şeyler."

"Hiç değişmeyen?"

"Kadınsal sorunlar demek istiyorum."

"Aslında, çok yorgunum."

"Ben de öyle, ama bizim için uygun bir yer ayarlayacağım."

"Bir dahaki sefere kadar bekleyin."

"Her şeyi yoluna koymaya başlayacağım."

"Biraz bekleyin."

"Birlikte oturacağımıza ilişkin bir duygu var içimde."

"Evet," dedi kadın, yola bakarak.

Ömer eve döndüğünde şafak sökmek üzereydi. Asansörü beklerken, geceleri kaçtığı için babasının onu nasıl azarladığını anımsadı. Yatak odasına girerken Zeynep'in aynalı tuvalet masasında oturduğunu gördü, Ömer'e donuk ve hüzünlü gözlerle bakıyordu.

Ömer sessizce, "Uykuda olmalıydın," dedi.

Zeynep umutsuz bir biçimde ellerini iki yana açarak, "Bu üçüncü gece," dedi.

Ömer, soyunurken soğuk bir tavırla, "Mecburiyetten," diye karşılık verdi.

Zeynep daha sert bir sesle, "Evden sıkılıyor musun?" diye sordu.

"Hayır, ama rahatsız olduğum bir gerçek."

"Peki nasıl geçiriyorsun gecelerini?"

"Özel olarak bir yer yok, sinemalar, kahveler, arabayla gezintiler."

"Ve ben burada kafamdan bin türlü şey geçirerek seni bekliyorum."

"Derin bir uyku çeksen."

"Sonunda hastalanacağım."

"Benim dediğimi dinle."

Zeynep derin bir ah çekerek, "Bana ölüm soğukluğuyla davranıyorsun," dedi.

Kuşkusuz öyle. Tanıdığın erkek, derisini dökmüş, gizemli bir çağrının peşinden soluk soluğa koşuyor, arkasında tozdan bir iz bırakarak, geçmişin bütün sevinçlerini, bütün Ütopya düşlerini; hatta kilise çanları çalarken, gençlik dolu güzelliği umutla dolu o kızı bile. Sevdalı gözlerle, onun yeşil gözlerine bakarak,"Aşk korku bilmez," demiştin bir keresinde.

Zeynep sana sarılarak, "Ama ailem," diye mırıldanmıştı.

"Senin ailen benim, senin dünyan. Mahşere kadar seninleyim."

Bugün yaşamın ucuz bir şarkıya asılmış duruyor.

Uyu Zeynep, senin ve benim iyiliğin için.

Kırmızı sahnede başka bir kadın şarkı söylüyordu.

"Her görüşümde seni daha çok istemekten alamıyorum kendimi.

Her yürek vuruşunda daha da yükseliyor alevim."

Ömer Mustafa'ya doğru eğilerek. "Margaret nerede? " diye sordu.

Mustafa sormak üzere gitti, döndüğünde, "Tatsız bir süpriz" dedi.

"Ne oldu?"

"Gitmiş."

"Nereye?"

"Yurt dışına,"

"Birdenbire mi olmuş?"

Mustafa kibirli bir tavırla elini tutarak, "Başka birine bakalım." dedi.

SEKİZ

Son olay Ömer'de hem gerginliğe yol açmış, hem de delilikle umutsuz bir yarışmaya girdiği duygusuna kapılmıştı. Sonunda şu sallanan dallar diyeceğini diyecekti. "Bunun çözüm yolu olduğuna inanıyor musun gerçekten," diye sordu Mustafa.O

"Belki. Bugüne kadar işe yarayan tek şey o oldu."

Arabayı Capri Club'ın önünde durdurdu, dışarı çıkarlarken, "Bugüne kadar boşu boşuna çok şey denedim, biliyorsun. Margaret'le yürek çarpıntısına tutuldum. O gelip geçen bir hayaldi, ama yürek çarpıntısı gerçek."

Bahçede kafesli çatının altına oturdular. Loş ışığın altında, öbür masalarda oturanlar hayaletleri andırıyordu.

"Bu kulübün yöneticisi sizin arkadaşlardan," dedi. Mustafa sahnenin ucunda oturan bir adamı göstererek. Fıçı gibi şişman; etli, beyaz yüzünde çene kemikleri deri bir çanta gibi fırlamış kısa boylu bir adamdı bu. Kapakları ağırlaşmış, yana kayık gözleri uyuklar gibi bakıyordu. Mustafa'yı görünce gövdesinden beklenmeyecek bir çeviklikle ona doğru yürüdü. Ömer onu tanıdı, iki davasını kazanmış eski bir müşterisiydi. Adam ikisinin elini de sıcak bir biçimde sıktı ve otururken, "Ömer Bey, ne hoş bir süpriz bu," dedi. Viski ısmarladı arka-

sından, "Buraya geleceğinizi rüyada görsem inanmazdım, ama çok çalışanlar eğlenmeyi haketmeli," diye sürdürdü konuşmasını.

Mustafa kararlı bir sesle adamın konuşmasını keserek, "Formaliteleri bırakalım şimdi, Bay Yazbeck," dedi. Adam biraz şaşkın bakarken, Mustafa güldü. "Tahmin ettiğiniz gibi. Avukatınıza iyi hizmetler verme zamanınız geldi."

"Ömer Beye mi?"

"Ona güzel bir kız tavsiye edebileceğini düşündüm de." Adam gülümseyerek, "iyi bir aileden incelikli ve güzel bir kız." dedi.

"Aşktan söz ediyorum ben, evlilikten değil."

"Kendisi bilir, efendim."

Küçük, yumuşak elini hor görürcesine salladıktan sonra gururla, "Capri'nin asıl ünü bu" dedi.

Ömer'e hâlâ biraz kuşkuyla bakan Yazbeck ayrıntılara girdi. "Tiyatro Okulu'nda öğrenciydi, ama oyuncu olarak başarısızdı. Dans etmeyi sever; Capri'de olay yarattı."

"Warda mı?

"Başka biri var mı ki?"

Mustafa özür belirtircesine "Onu hiç düşünmedim boyundan dolayı, doğal olarak cesaretemi kırabilirdi," dedi.

Yazbeck sahneye doğru gösterişli bir hareket yaptı ve müzisyenler oryantal dans müziği çalmaya başladılar. Dansöz çıkar çıkmaz bir alkış tufanı koptu. İri, baygın gözleri, yüzüne aristokratik bir hava veren geniş alnıyla heykel gibi bir kadındı.

"Harika," diye mırıldandı Mustafa.

Yazbeck şaka yollu, "Siz böyle günahlardan bağışıksınız," dedi.

"Ben kendime yetiyorum. Bu, iyi kocaların hoşlandığı bir eğlencelik."

Mustafa'nın başka kadınlarla birlikte olamadığı için karısını aldatamadığını söylediğini hatırlayan Ömer gülümsedi.

Boyuna rağmen hareketleri kıvrak bu güzel gövdeyi izlerken çevresindeki sesleri duymaz oldu. Kadının gülümseyişini bir selvi ağacını sever gibi sevdi. Yazbeck'in hoşçakal diyerek salladığı elini görünce kendine geldi. Adam gittikten sonra Ömer'e ciddi ciddi bakan Mustafa, "Aşkın sarhoşluğu gece kulüplerinde sık bulunan bir şey değildir, "diye uyardı.

Ömer alaylı bir mırıldanmayla, "Savaşan ödülü de hak eder," dedi.

"Zeynep'i her görüşümde vicdanımın sızlayacağını biliyorsun."

Ömer küçük gören bir edayla, "Bu acılar vicdan lüksünden daha şiddetli," diye yanıtladı onu.

Mustafa bu tür ilişkilerdeki sorunları anlatmaya çalışırken Ömer söze girdi, "Seks konsunda iki ayağımın üstüne basarım ben," dedi.

Warda onlara doğru geliyordu; iri, gri gözleri Ömer'in üstündeydi. Bileziğime taktığı yasemin çiçeklerinin kokusu çevreye yayılıyordu. Ömer'in elini sıkarken "Sonunda yukardan bakmayacağım bir adam buldum," dedi.

İki adamın arasına oturdu, elini masaya vurunca yasemin ler kırmızı örtünün üstüne yayıldı. Şampanya getirtildi. Warda telaşsız görünüyordu; gri gözlerindeyse aceleciliğe karşı bir uyarı okunuyordu. Mustafa'nın içten gülümsemesine karşılık verdikten sonra, dans edişi ve güzelliği üstüne alışılmış övgüleri dinledi. Gri gözleriyle bir ipucu, Ömer'in doyumsuz özlemlerine bir yanıt bulmaya çalışırken ona saygıyla bakı-

yordu. Sevdiğim için gelmedim buraya, sevmek için. Yüzü pürüzsüz, kokusu çok güzel ve uzun kirpikleri çekiciydi.

"Demek ünlü bir avukatsınız?"

"Başınız dertte değilse bunun bir önemi yok sizin için."

"Ne yazık ki benim sorunlarım mahkeme salonlarında çözülemez."

"Neden, ne yazık ki?"

"Siz çözmüş olabilirdiniz."

Mustafa gülerek, "Sözüne güvenilir biridir, hem mahkemede hem dışarda," dedi.

Ömer kadının uzun boynunu çevreleyen basit inci gerdanlığa çıplak göğsüne; dolgun, boyalı dudaklarında ve gözlerindeki sağlıklı tutkuya dikkat etti. Bütün varlığı, gecenin ilerlemiş saatlerinde üstüne üstüne gelen o gizemli özlemler gibi tuhaf ve dizginsiz bir arzuyla sarsılıyordu. Kendisiyle doğrudan doğruya konuşan derinliklere seslenmek, onlara sahip olmak isteği duydu. Uzun süredir aradığı esrikliği başka türlü bulamazsa, ancak cinselliğin ateşinde, yaşamın şarabını ve bütün düşlerini bir yudumda tüketen o yabanıl dorukta bulacaktı. İstekten, beklemekten, serüvenin yarattığı dürtüden, içkiyi bırakmışlığın verdiği etkiden, kadehin altında ezilen yaseminin yaydığı kokudan, Warda'nın cesaret verici bakışından, kafesin aralıklarından göz kırpan yıldızlardan deliye dönmüştü. Kulüp kapanmak üzereyken, "Gidelim mi? " diye sordu.

Mustafa veda edip ayrıldı.

Warda Cadillac'ın görüntüsünden etkilenmişti, soylu bir küçük coupè de ville. "Evin nerede?" diye sordu Ömer.

"Şimdi sırası değil. Senin yerin yok mu?"

"Bir karı ve iki çocukla var."

"Öyleyse bütün evsizlerin yaptığı gibi benim eve gidelim."

Piramitlerin yanından delice sürdü arabayı. Margaret'le olduğu akşam gibi açık gökyüzü altında bir sığınak ararcasına. Yarım ay battı batıyordu. Ömer kadına dokunurken hafif bir öpücük kondurdu. Sonra uzun uzun öpüştüler, ay kadar eski tutkuların kızışmasıyla.

Kadın içini çekerek, fısıltıyla, "Bu güzel işte," dedi.

Ömer onu çölün ıssız köşelerine kadar uzanan bir ateşle kucakladı. Parmaklarını ayışığında aydınlanan saçlarında dolaştırken, garip, soluksuz bir sesle, "Şafak sökünce," dedi.

Yanak yanağa uykulu ayı seyrettiler, tam gözlerinin hizasına geliyordu, sonra kuma vuran baygın ışıkları izlediler. Yüreği susuz bırakarak ölüp gidiyordu. Hiç bir güç evrene gizli bir anlam yükleyen bu tanrısal ana egemen olamazdı. İşte eşiğindesin onun, kollarını uzatmış, yalvarırcasına; karanlığa, ufka ve ayın battığı derinliklere doğru. Sanki bir ateş düşüyor göğsüne, tanyeri ağarırken, iflas ve yoksulluk korkuları sönüp gidiyor.

"Hayalci misin?" diye sordu kadın.

"Hayır, hastalıklı ölçüde gerçekçiyim."

Kadın gülerek, "Ama bir kadın avcısı değilsin," dedi.

"Erkek avcısı da değilim."

"Bu güzel."

Onu kendine daha çekerek, "Ama bir zamanlar birini öldürmek üzereydim."

"Bir kadın yüzünden mi."

"Hayır."

"Ayışığında böyle şeyler konuşmayalım."

"Sonunda, kendimi öldürmeye karar verdim."

"Benim önümde mi?"

"Senin kollarında."

"Ay ışığında mı?"

"İşte ay kayboluyor."

Eve dönüp yatak odasının ışığını açtığında Zeynep'in uykulu gözleriyle karşılaştı. Ömer kayıtsız bir selam verdi. "Nerdeyse şafak sökecek," dedi Zeynep sinirli bir sesle.

"Ne yapalım?"

Zeynep yatağın üstünde doğruldu, gözbebekleri şişmişti, acı çeken umutsuz bir bakışı vardı.

"Evlendiğimizden bu yana bana bu ses tonuyla seslendiğini ilk kez duyuyorum."

Ömer sessizce pijamalarını giydi, Zeynep bir daha "Hiç duymamıştım," diye haykırdı.

Ömer teslim olmuş gibi "Hastalık işte böyle bir şey" diye mırıldandı.

"Nasıl kaldırabilirim böyle bir yaşamı?"

"Günlerin kararıyor, bir de gecelerimi karartma."

"Kızlar sürekli sorular soruyorlar."

"Peki, gel duruma biraz akılcı yaklaşalım."

Zeynep yüzünü duvara gömdü. "Ah gidecek bir yerim olsaydı."

Ömer ışığı söndürüp uzandı, gözlerini kapattı. Biraz sonra sabahın ilk sesleri duyulacak; ihanet alttan alta bir böcek gibi kemirirken, yanında yatan gözyaşları dökecek. Birkaç dakika sonra her şey değişecek. Onu dalından kopardın, senden başka kimsesi yok. Senin böyle bir belirlenmişlikle karşı karşıya kalman çok garip. Gecenin esrikliği bir şimşek gibi gelip geçiciydi. Nasıl doldurabilir ki yaşamın boşluğunu?

Cuma günü Buthayna'yı saksıları sularken buldu balkonda. Biraz utanarak gülümsedi ona, Buthayna ise sevinçle

koşup yanağını uzattı. Kızının mutluluğuna karşın, Ömer onun kaçamak bakışlarında belli belirsiz bir sitem sezdi.

"Seni çoktandır göremiyorum, " dedi Buthayna.

Ömer dudağının içini kemirerek, "Üzgünüm, kendimi toparlamaya çalışıyorum ve biraz sabıra gereksinimin var."

Buthayna saksıları sulamayı sürdürdü, Ömer "Sen iyi misin, " diye sordu.

"Evet," bir süre durakladıktan sonra, "ama annem değil," dedi.

"Bu anlaşılabilir bir şey. Ama her şey değişecek. Biraz bekle."

Buthayna bir yasemin tomurcuğunu göstererek, sevinçle haykırdı, "İlk yasemin. Çok küçük ama kokusu çok güçlü. Senin için koparayım mı?"

DOKUZ

Böylesine yabancı ve anlamsız gelen bir büroya her gün gidip çalışmak ne tuhaf. Onu kapatacak cesareti ne zaman bulacak?

Başkatip "Her gün yeni bir dava kaybediyoruz. Nerdeyse işsiz kaldım," dedi.

Gerçekten işin bütün yükünü başkalarına devretmişti Ömer, dosyaları çok az gözden geçiriyor ya da denetliyordu.

Durgun, küf kokan havada duvarlardaki kasvetli gözler onu süzüyordu. Şimdi bütün yaratıcı enerjisini büro dışında, harcıyor, Süleyman Paşa alanındaki apartman katının düzenlenmesine çalışıyordu.

"Kendi yerimiz olacağı için mutluyum," dedi Warda, "Kış geldiğinde ilişkimiz seni ilgilendirecek mi?" diye sordu.

Ömer şampanya kadehini kaldırarak "Sürekli ilişkiye!" dedi. Görkemli törenlerin ustası Yazbeck uzakta dikilmiş duruyordu. Ömer ona gülümseyerek, Warda'nın elini tuttu, "Ona çok şey borçluyum," dedi.

"Çok hoş ve benzerlerinin çoğundan daha iyi, ama tahmin edeceğin gibi hırslı."

"Ama ben şampanyacı müşteriyim. "

Warda hafifçe kaşlarını çatarak, "Her gece buraya gelmek

savurganlık," dedi.

Ömer'in yüzü birden parladı, "İlgin beni yüreklendiriyor", diye mırıldandı.

Warda onu gözleriyle kucaklayarak "Piramitler buna çoktan tanık olmadı mı, " dedi.

"Evet, sevgilim, dediğim gibi, bu bir ilişkiden de öte bir şey ama..."

Warda onun elini sıkarak, sessizliği bozdu, "Adını koyma. Kendi kendine adlandırsın, daha iyi değil mi?"

"O kadar güzelsin ki beni çılgına çeviriyorsun."

"Oyuncu olduğumdan bu yana sözcüklere güvenim yok."

"Ve tepeden tırnağa bir hanımefendisin"

"Teşekkür ederim, ama biliyorsun, insanların çoğunun sanata bakışları çok düzeysiz. Bu yüzden terkettim ailemi. Ne erkek kardeşim, ne babam var."

Ömer bir an düşündükten sonra, "Oyunculuk elbette Capri'de dans etmekten daha iyi," dedi.

"Oyunculuğa tam veremedim kendimi, yeteneğimin olmadığını söylediler bana. Dans benim asıl amacım oldu, sonra Capri, gerisini biliyorsun..."

Ömer sıcak bir sesle, "Altın bir kalbin var senin," dedi.

"Daha önce kimse söylememişti bunu bana."

Ömer yeni apartman dairesinin dekorasyonu, mobilya, bar ve antika eşyalar için iki adam tuttu. Çok geçmeden ev istediği gibi hazırlanmıştı. Katta, yatak odası, yemek odası, giriş salonundan başka Binbir Gece Masalları'nı anımsatan bir de Şark odası vardı. Acı veren parasal bir tümörden kurtuluyorcasına para harcıyordu. Evi gezerlerken, Mustafa'nın kamaşan gözlerine baktı Ömer, sonra göz göze geldiklerinde, "Beni azarlayacağına, yaşamın anlamı üstüne

bir şeyler söyle bari," dedi.

"Yaşam!"

"Bütün sağır duvarları yumruklayacağım, ta ki içinden gelen bir ses gizli hazineyi ele versin."

Mustafa aldırmıyormuş gibi omuz silkti ve "Delilikte de belirgin bir güzellik vardır," dedi.

"Sadık ve onurlu ya da oyuncuların en büyüğü. "

"Ama bir oyuncu olarak başarısız."

İlk girişinde apartman Warda'yı boğar gibi oldu. Beğenen bir yüz ifadesiyle "Gerçekten zevklisin, ama çok savurganlık etmişsin."

Ömer onu hafifçe öperek, "Bu bizim küçük yuvamız," dedi.

"Sana yük olmak istemem ya da sana yanlış izlenimler vermek. "

"Gerçek Warda'yı tanımasaydın, boşuna hiç uğraşmazdım"

Şuh bir kahkahayla, "Anlayışından yalnızca sen sorumlusun, " dedi Warda.

"Ya piramitler? "

"Ateşten yandığımız zaman çığlık atıyorsak, çığlık atmak bizim asıl doğamız demek değildir bu. "

Ömer divana uzanmış "Mustafa Yazbeck'in sıkıntılı olduğunu söylüyor," dedi.

"Başkasıyla dışarı çıkmayı reddettim. Kendini göle atabilir."

"Ve sonsuza kadar orada kalır."

"Capri'de yalnız şarkı söyleyeceğim artık."

"Çok tatlısın."

"Bugün çok sıcak. Yeni banyoda bir duş yapayım. "

Ömer günlük giysilerini çıkardı ve Şark odası için pijamadan daha uygun olduğunu düşündüğü galabeya'sını

giydi.

Evi memnun bir halde gezen Ömer, mutluluğun tedavi için yeterli olduğunu düşündü; rejimi biraz hafifletebilirdi. Birden keyiflenerek gür bir sesle sordu, "Duşun suyu nasıl?"

Warda banyodan,,"Pek iyi değil," diye yanıtladı. Banyo kapısı açıldı. Warda fırlayarak Ömer'in yanından geçti, havluya sarındı ve yatak odasına girdi. Ömer halinden memnun, gözlerini kapadı. İnşallah yuvamız piramitlerdeki o esrimeyi yeniden yaşatır, bütün bunlar özlemlerini giderir. Sırf bu yüzden başka yürekleri ezdi, kayıtsızlığı ve zalimliği öğrendi. İnşallah o da Margaret gibi ortadan kaybolmaz. Meslekdaşın, o büyük avukat, "Bugünlerde başarılı, çalışkan bir avukat için çok enerjik görüyorum seni," demeṃiş miydi büroda.

Sense güldün, "Mutlu bir avukat için az bile,"

Kuşkuyla bakmıştı sana, şu pişkin aşığı. Sonra gözde konu politikaya döndürmüştü lafı, "Eee, insanların ne yapıyorlar bugünlerde? "

Sense politikayla ilgilenmeyerek, "Çılgınca esriklik peşindeler," diye karşılık vermiştin.

Oysa anlamamıştı. O bir kadın düşkünü, sen değilsin. Sen ne pişkinsin, ne saçma. Ama kim ayırdedebilir, kılıçtan geçiren kişiyle, tapan kimseyi? Ya da senin bir enkazdan bir tapınak kurduğunu kim anlayabilir?

Yatak odasının kapısı aralandı, Warda başını uzatıp, "Makyaj yapmak çok can sıkıcı. Bir öpücük için ölüyorum," dedi.

Ömer ona doğru koştu, yanaklarını iki eline alıp dudaklarından öptü. Öperken sabunun ve tenin yaydığı kokuyu hissetti. "İçeri gireyim mi?" diye fısıldadı.

Warda itti onu gülerek, "İlkel olma."

Ömer divana uzanırken önündeki radyo-televizyon sehpasına baktı. Neşeyle kalkarak, hem radyoyu, hem televizyonu açtı. Bir yanda çocuk suçlarıyla ilgili bir konuşma, öbür yanda "Dinleyici İstekleri" programının saldırısıyla karşılaştı. İkisini birden kapattı, ama hâlâ keyifliydi. Yatak odasının kapısına kadar gitti ve kapıyı çaldı. "Evet," dedi Warda

"Seni seviyorum."

"Ben de bütün kalbimle."

"Hayatta en çok istediğin ne?"

"Aşk."

Neşeli bir sesle konuşmayı sürdürdü, "Hiç hayatın anlamını düşündün mü?"

"Aşktan başka anlamı yok."

"Makyajını bitirdin mi?"

"Bir dakikaya kadar biter."

Ömer ısrar etti. "Seni hiç rahatsız etmiyor mu sevgilim çevremizde ciddi bir dünya varken bizim eğlenmemiz ?"

Warda çoşkulu bir sesle gülerek, "Görmüyor musun asıl ciddi olan biziz, etrafta dünya eğlenirken."

"Nereden öğrendin böyle laf yapmayı?"

"Bir süre sonra öğrenirsin sırrını."

Gece bitip de amansız şafak karşımıza çıktığında, ister istemez kasvetli büroya döneceksin, müziğin ve esrimenin olmadığı, kasvetli gözlerin ve taş duvarların üstüne geldiği... Sonra, can sıkıcı bir aklın notaları kum fırtınasının bıraktığı tozlar gibi acımasız sitemlerle çalmaya başlayacak. Nefret ettiğin kadar kesin ve cesur bir karşılık vermelisin.

"Rahatsız etme beni." Kulaklarını bütün sözlere tıka.

"Rahatsız etme, dedim beni. Ben böyleyim işte, bugün, yarın, her zaman. Sorunları olduğu gibi kabul et, kızımızı tartışmanın dışında tut." "Tartışmanın yararı yok, canım istediği gibi davranacağım." Buthayna neden değiştiğini sorarsa geri dönme sakın. "Ne istediğini iyi düşün, özürler bulmaktan artık sıkıldım."

Kapı açıldı ve Warda bütün güzelliğiyle göründü. "Ne düşünüyorsun benim için, sevgilim?"

Gözleri kamaşarak baktı ona ve "Şimdiye kadar söylenmemiş bir cümle bulmalıyım" dedi.

ON

Cuma tatiliydi balkonda karşı karşıya oturuyorlardı. Ömer son hafta onu pek göremediğini düşündü. Güneş ışınları kızın eteğinden, bacaklarından geçip aşağıdaki Nil üstünde parıldıyordu. Cemile gibi küçük bir şeytanken Buthayna'nın çocukluğunu anımsayamaması tuhaftı. Şimdi güzel, bilgili, çalışkan, ince, şiirle dolu bir genç kız olup çıkmıştı. Annesinin kızlığını andırdığını düşündü bir an, ama hemen unutmayı yeğledi.

"Bir şair için çok ciddisin!"

Balkonun girişinde duran Cemile "Şair!" diye bağırdı.

Ömer Cemile'ye parmağını salladı sonra Buthayna'ya döndü. Buthayna'nın ciddi yüzünde hoşnutsuz bir hava vardı. "Sen çok zayıfsın, kardeşinse çok şişman. Siz ikiniz ne yiyorsunuz?"

Cemile, "O yiyor," diye bağırdı.

Hizmetçi kız Um Muhammed, prostesto edercesine Cemile'yi alıp götürdü.

"Annem iyi değil," dedi Buthayna.

"Annen iyi. Sen bana kendinden söz et."

"Söyleyecek pek bir şey yok, ama annem iyi değil."

Bu evde kovalama hiç bitmez. Ve sen Buthayna şiir, mate-

matik ve kimyadan başka birşeyle ilgilenmez misin? Tanrı mı yalnız senin sevgilin?

"Annen hakkında konuşmaktan hoşlanmıyor musun?"

"Artık benim hastalığımı anlayamıyor."

"Bir an göz göze geldiler; sonra gözlerini kaçırarak Nil'e baktı Ömer."

"Ama doktor, baba."

Ömer kibarca sözünü kesti Buthayna'nın, öfkesini gizlemeye çalışarak, "Doktor benim, başkası değil."

"Üzgünüm, ama sen söylemiştin birbirimizle açık konuşalım diye,"

"Elbette."

Birden incecik bir ses yineledi, "Elbette!" Ömer hizmetçi götürünceye kadar küçük kızın elinden tuttu.

"Biz mi neden olduk senin böyle olmana?"

"Allah esirgesin. Ama kendimizi rahatsız hissettiğimiz zaman kaçmak isteriz."

"Çok ağlıyor ve bu da acılı olduğunu gösterir."

"Ona yanıldığını anlatmalısın."

Altın saatinin zinciriyle oynarken, "Ama şimdi ona farklı davranıyorsun. Canın istediği gibi davranacağını ona çok kaba biçimde söyledin," dedi Buthayna.

"Sana bunu da mı söyledi?"

"Yakınacağı tek kişi benim."

Ömer sıkılmış bir biçimde, "Sadece bir kızgınlık anıydı sen de bilirsin," dedi.

"Her neyse, elinden geldiğince sana yardımcı olmaya gönüllü."

"Yapacağı bir şey yok."

Buthayna bir an duraksayarak "O, diyelim ki...." dedi.

"Senin son şiirlerine şöyle bir baksak daha iyi olmaz mı?" deyip kesti sözünü Ömer.

"Yeni bir şey yok."

"Ama aşığın hâlâ esin veriyor sana."

"Belki annem şey düşünebilir.."

"Seni de o saçmasapan korkularına bulaştırıyor."

"Bu durum beni çok üzüyor."

"Ömer bir sigara yakarak, "Saçma düşler," dedi.

Buthayna kaygıyla, "Sana inanacağım. Sen her zaman benim için dürüstlük örneği oldun. Bunlar yoksa yalnızca bir düş mü?"

Tekrar köşeye sıkıştın, işte "Annen seni çok rahatsız etmiş"

"Söyle bütün bunların birer hayal olduğunu."

"Ömer ona sitemli gözlerle baktı, ama Buthayna bakışlarını kaçırdı. Nil'e bakarak, "Başka bir kadın mı var?"

"Bir kadın!" yine o ince ses çınladı.

Bu kez Cemile'yi kucağına aldı onu korumak istiyormuşcasına, sonra da gürültüyle şakalaşmaya başladı. Küçük şeytanla ilgilenmenin tek yolu buydu. Ama Buthayna ısrarla sordu: "Bir yanıt istiyorum baba."

"Baban hakkında ne düşünüyorsun?"

"Sana inanıyorum, öyleyse söyle. Lütfen, başım için söyle." Umutsuzluk içinde "Hiç kimse yok," dedi.

Ömer'in yüreğine bir ağırlık çökerken Buthayna'nın yüzü aydınlandı. Gözleri zafere ulaşmanın ferahlığıyla parıldadı. Tam bir güz havasıydı, ağaçların tepesi hafif sarıya çalmıştı, beyaz bulut kümeleri gri suda yansıyordu. Hava kederli ve ince ezgiler, bezgin sorular ve sert yanıtlarla doluydu. Söylediği yalan Ömer'i yiyip bitirinceye dek gittikçe büyüyordu.

Umutsuzluğun doruğunda, Mustafa'nın bürosuna gitti. Bomboş geçen bir konuşmadan sonra Mustafa "Hep seninle birlikte oldum, bütün bunların boşluğunu anlarsın diye umutla sana yardım ettim, ama sen boğuldun," dedi.

"Anlamıyorusun, uzun süredir yaratmak istediğim sanatın yapıtını yaşıyorum ben," diye karşılık verdi Ömer.

Mustafa yazdığı sayfayı bitirdi, sonra onu baskıya gönderdi, "Zaman zaman düşünmüşümdür yaşadığın krizin sanatı bastırılmasından doğup doğmadığını."

Ömer başını sallayarak bu düşünceyi reddetti, "Hayır sanatın değil, ama arayış içinde sanata dönüştürdüğümüz şey belki de bu" dedi.

Mustafa bir dakika hiç konuşmadı, sonra, "Biz bilimadamı olsaydık, yirmi yılımızı bir eşitliği bulmak uğruna harcasaydık belki de hiçbir zaman umutsuz olmazdık," dedi.

Mustafa'nın elini sıkarken, "Benim talihsizliğim belki de bilimsel niteliğim olmadığı halde bir eşitliğin peşinde koşmam," dedi. Ömer üzgünce.

Mustafa gülerek, "Artık çağımızda vahiy filan olmadığına göre senin gibiler için dilenmekten başka çare yok."

Dilenmek, gece gündüz amaçsız okumalar içinde, yararsız şiirle, gece kulüplerinde putperest duacılarla, cehennem serüvenlerinde sağır yürekleri kızıştırarak.

Mustafa Zeynep'in yalnız bırakılmaktan ve hamilelikten ötürü çok acı çektiğini söyledi. Şu sırada çok kötü durumda olmalı. İşte sonunda katı yüreklinin biri olup çıktın. Oysa yüce ruhlu biri olmaya hazırlamıştın kendini bıraksaydı seni şu ölü aşkın zincirlerinden.

"Evet, Zeynep madem o kadar ısrar ediyorusun, başka bir kadın var."

Geleneksel yavanlıkların ve ev yönetimin boğuntusuyla kokuşmuş bir bataklıkta nefret filizlenmeye başlamıştı. Kazandığın bütün başarı ve zenginlik huzur sağlamıyor sana, çünkü hepsi çürüyüp gidiyor. Ruhun alınmış bir çocuk gibi kokan bir kavanoz içinde mühürlenmiş, yüreğin duygusuzluktan kirli artıklardan soluyamıyor. Kurumuş ve yere düşmüş yaşam çiçekleri çöp yığınları üstünde çürüyecek.

"İstediğin kadar ağla, her şeyi olduğu gibi kabul etmelisin."

Aramızdaki soğukluk her şeyi öldürdü. Birkaç soru yaşamın temellerini sarstı. Diyelim ki davayı bugün kazandın, dedim ona, yarın hükümet toprakları elinden alırsa? Yazgımızın tanrının elinde olduğunu bile bile yaşamıyor muyuz, diye yanıtladı.

Ajandayı çevirerek zaman öldürürken, büroda çalışan çocuk Bay Yazbeck'in geldiğini söyledi. Yazbeck içeri girdi, Ömer'i selamlayarak oturdu. Kocaman göbeği dışarı fırlamıştı.

"El-Azhar alanından geçiyordum, şöyle bir uğrayayım," dedi

Ömer alaylı bir gülüşle, "Açık söyle, dünyanın öbür ucundan sırf Warda için geldiğini," dedi.

"Sevgili avukatım, biliyorsunuz benim bahçem güllerle dolu."

"Güzel, öyleyse Warda'dan söz etme."

Yazbeck gülümseyerek, "Seni aldatmayı düşünmek aptalca olur, ama aramızdaki mesafeyi mümkün olduğunca çabuk kapatalım."

"Evet?"

Gözkapakları inen Yazbeck ciddi bir sesle, "Warda işlerini ihmal ediyor," dedi.

"Danstan başka işi var mı?"

"Dün gece şeref vermediniz efendim, Warda'yı dans ederken bir görseydiniz."

"Eee?"

"O zaman saygıdeğer bayımızı kendisine şikayet edecektim."

Ömer kaşlarını çattı, ama hiç ses çıkarmadı. "İş iştir, efendim ve benim hayatta sevmediğim...."

Ömer sözünü keserek, "Düşünceleriniz sizi ilgilendirir," dedi.

"Sizi kızdırmak istemiyorum."

"Sizden peşinen özür diliyorum ama."

Yazbeck minnettar bir ifadeyle başını eğdi. "İlerde ondan sıkılacak olursanız tekrar işe alacağıma söz veriyorum."

"O gün hiçbir zaman gelmeyecek, Bay Yazbeck."

"Size mutluluklar dilerim, efendim."

Yazbeck tam gitmek üzereyken, Ömer birden anlamsız bir dürtüyle onu alıkoydu, "Söyleyin bana, Bay Yazbeck, yaşamın anlamı ne sizin için?"

Yazbeck şaşkınlıkla kaşlarını kaldırdı, Ömer'in yüzündeki ciddi ifadeyi okuyarak, "Yaşam yaşamdır," diye yanıtladı.

"Mutlu musunuz?"

"Allaha şükür... Bazan iş yavaş gidiyor, bazan kulüp Warda'nınki gibi aşk olaylarıyla altüstü oluyor, ama karnaval sürüp gidiyor işte."

"Yani, yazgının tanrının elinde olduğunu biliyorsunuz?"

"Elbette, bu yadsınamız. Ama güzel bir evim, iyi bir karım, İsviçre'de kimya okuyan bir oğlum var, oraya yerleşecek kendisi."

Ömer gülümsedi, "Tanrı'ya inanıyor musunuz? "

Adam şaşkınlıkla karşılık verdi, "Tabii. Ne garip bir soru."

"O zaman söyleyin, nedir tanrı?"

Yazbeck teklifsizce güldü, çünkü garip sorular aralarındaki mesafeyi kaldırmıştı. "Warda'ya sevdanız uzun sürecek mi?"

"Elbette."

"Şey olamaz mıydı...?"

Ömer sözünü keserek, "Siz bana tanrının kim olduğunı söyleyin onu size hemen vereyim," dedi.

Adam ayağa kaltı, bir kez daha başıyla selamladı ve giderken "Her zaman hizmetinizdeyim," dedi.

ON BİR

Ömer ateşli, iyilikbilir bir öpüşle öptü Warda'yı. "İşini bırakmanın büyük özveri olduğunu biliyorum."

Kadının iri gözleri yaştan parladı, "Senin için."

Şark odasına aşkın kokusu sinmişti. Ömer onu hiç bu kadar yoğun bir biçimde seveceğini düşünmemişti. Warda giysisinin cebinden lacivert bir kutu çıkardı ve çekinerek Ömer'e verdi, bu bir çift altın manşetti.

Ömer sanki daha önce hiç altını olmamış gibi haykırdı. "Sevgilim!"

"Manşetlerde, görebileceğin gibi iki yürek var."

"Dediğim gibi senin kalbin altın"

Warda parmaklarını kalın, siyah saçlarında dolaştırarak, "Neden bütün giysilerini getirdin bugün?" diye sordu.

Ömerin yüzü gölgelendi, sevecenlikten uzak bir sesle "Evi terk ettim,"dedi.

Warda şaşkınlıkla "Hayır!" diye haykırdı.

"Tek çözüm bu."

"Ama sana söylemiştim, başını benim için derde sokma diye."

"Bırakalım şimdi bunu."

"Odanın atmosferi şafağın sessizliğinde birden

elektriklendi. Warda Ömer'e kızgın ve acıyan gözlerle baktı, gözyaşlarından bütün makyajı akmıştı. Yirmi yıl pürüzsüz kalmış bir yüz öfkeden nasıl da yıpranmıştı!

"Gerçekleri kabullenmen için kendini eğitmelisin."

"Sen şerefini bir fahişeyle lekelerken mi?"

"Sesinden herkes uyanacak."

"Mendilindeki ruj lekesine bak. Ne kadar tiksinç!"

Gazaba gelen Ömer "Ne olmuş," diye bağırdı.

"Kızın evlenecek çağda."

"Kendimi ölümden kurtarıyorum."

Kızgınlığı artan Ömer "Ölümü kabullenmek daha da utanç verici," dedi.

Warda ağlarken başı yana düştü. "Yirmi yıl senin pisliğini tanımadan, yaşadım" dedi boğuk bir sesle.

Ömer çılgın gibi, "Öyleyse, bitirelim," diye karşılık verdi.

"Dolanıp duracağım her yerde amaçsızca."

"Hayır, burası senin evin. Sen kal. Ben gideceğim."

Kendini oturma odasında bir sandalyeye attın, acıyla kapandı gözlerin. Bir ses işitip, başını kaldırınca Buthayna'yı önünde gördün, yüzü solgun, gözleri uykuluydu.

Suç ve serzenişle doluydu her şey, karşılıklı bakışırlarken. Utanç verici yalanı anımsadın, birden hayatında hiç bu kadar utanmamıştın.

"Üzgünüm, Buthayna, seni sıktığım için."

Buthayna'nın ısırdığı dudaklarında yaralı gururu okunuyordu.

"Konuşmakta bir yarar yok," dedi, sonra sustu, üstündeki yükün ağırlığına dayanamayarak.

"Annen evde kalacak, her türlü ihtiyacı karşılanacak."

Buthayna ağlamamak için tanrıya dua etti. "Acıklı," diye

mırıldandı Ömer, "Ama ruhumu daha ciddi şeylerden kurtarıyorum."

Hüzünle baktı babasının yüzüne "Ama bana hiçbir şey yok demiştin."

Yüzü alev alev yanıyordu, içini çekerek, "Aslında gerçek başka türlüydü," dedi.

"Neden?"

"Gel birbirimizden sevgiyi esirgemeyelim."

Sonra çıktın, seni bağışlayacağı güne kadar bakışlarını bir daha görmemek üzere.

"Kararından dolayı üzüleceksin," diye yorum yaptı Warda.

"Hayır, ikiyüzlülüğe daha fazla dayanamayacağım."

Warda kaygıyla, "Seni mutlu edememekten öyle korkuyorum ki" diye ekledi.

"Ama ben mutluyum, gerçekten."

Ve böylece kendini mutluluğa verdi, bütün rahatsız edici düşünceleri bir kenara atıp. Mustafa'dan tepki geleceğini kestirerek, ona yaklaşır ve "Mutluluyum. Bu seni rahatsız mı ediyor? Hatta içimde şiirin kıpırdandığını bile hissediyorum," dedi.

Kendini işine bile daha istekle vermeye başlamıştı, ama davaları kabul ederken yine de düşünceliydi. İşi arasıra Warda'ya açtığı telefonlarla bölünüyordu. Akşamları, doğru ona koşuyor Warda onu ışıldayan bir yüzle karşılıyordu. Genellikle Şark odasında oturuyorlardı. Zaman zaman Kahire'de aşıkların buluştukları yerlere, Fayoum'a gece gezmelerine, ya da çöl yolundaki konaklama yerine gidiyorlardı.

Warda Ömer'in şairliğinin canlanmaya başladığını öğrenince onu ezbere bildiği şiirlerle cesaretlendirmeye çalıştı.

Tiyatro Enstitüsü'nde öğrenciyken Şevki'nin oyunlarını ve pekçok aşk şiirini ezberlemişti.

"Senin şiire duyduğun sevgi olağanüstü," dedi. Ömer hayranlıkla.

Warda Ömer'i yazması için sürekli zorluyordu. Ömer'se bu konuda ketumdu... "Şiiri yaşamak yazmaktan daha iyi değil mi?"

Bir gün Warda, "Bana hiç geçmişim hakkında bir şey sormadın," dedi.

Ömer bir öpücük kondurarak, "Birbirimize aşıkken, her şey karşılıklı güvene bağlı sürüp gidiyor. Sorulara gerek yok," diye yanıtladı."

Ama o geçmişinden söz etmek istiyordu. "Babam İngilizce öğretmeniydi, harika bir öğretmen. Öğrencilerin hiç unutmayacakları cinsten. Tiyatro Enstitüsü'ne girdiğimde yaşıyor olsaydı bana cesaret verirdi. Ama annem çok sofu ve dar kafalı bir kadındı. Enstitü'ye girmemi hiç istemedi dans etmeye karar verince de köpürdü. İki taraftan dayılarım da onun gibiydi. Sonunda ilişkilerimizi kestik. Ailemi terk ettim."

"Peki nasıl geçindin?"

"Oyuncu arkadaşlarımdan birinin evinde kaldım."

Warda'nın yumuşak elini okşayarak, "Dans etmeyi hep sevdin mi?" diye sordu Ömer.

"Evet sevdim dans etmeyi, ama oyuncu olmak da istiyordum. Çabaladım, ama başaramadım, sonunda da dansçı olup çıktık."

Ömer rahatısız bir biçimde, "Yazbeck seni tehdit etti mi?" diye sordu.

"Aslında o öbürlerine göre daha nazik, bir gece kulübünde çalışmanın ne anlama geldiğini biliyordum."

"Sen benim ilk ve son aşkımsın," dedi Ömer heyecanla; Warda'yı halden anlar bir tavırla kendine çekti. Sonra, "Peki, oyunculukta başarılı olamayınca neden annenin yanına dönmedin?" diye sordu.

"Çok geçti. Gururum vardı ve başarısızlık bu gururu daha da büyüttü."

Başarısızlık! Hiç bitmeyen kargış! Şarkılarınızı kimsenin dinlememesi, varlığın gizine duyduğunuz tutkunun ölerek, varlığın bütün gizemini yitirmesi berbat bir şey! Üzünçle dolu iççekişler bır gün her şeyi yerle bir edecek.

Ömer'i bürosunda amcası, kızkardeşi ve bir yargıç arka arkaya ziyaret ederek "dansçı"yla evlenmemesi için uyardılar. Amcası, "bu ilişki sürecek olursa sana yargıçlık ünvanı vermeyebilirler," dedi.

Ömer sert bir biçimde, "Ne yargıç olmaya çabaladım ne de isterim" diye çıkıştı.

Bir zamanlar düştüğü umutsuzluğun da verdiği güçle ne kadar mutlu olduğunu anlattı. Bir çocuk kadar masum ve keyifli görünüyordu. Mustafa, gülerek, "Şimdi anlat bakalım, neymiş yaşamın anlamı?" diye sordu.

Ömer yüksek sesle gülerek, "Bu soru yalnızca yüreklerimiz boş olduğu zaman başımızın etini yer.. Dolu bir kap boş ses vermez. Tek doyum esrimededir, yalnızca aşkın sonsuz bir esrimeyi doğuracağını umut edebiliriz," dedi.

"Zaman zaman sana acıyorum. Kimi zaman da seni kıskanıyorum." Mustafa sözlerini sürdürürken Ömer'in gözleri zafer kazanmış bir edayla ışıldadı, "Yaşamın içine bütün hızımla dalarken öyle an geliyor ki, yüreğimin derinliklerinde gömülü duran başarısızlık duygusu ortaya çıkıyor- belki de kum fırtınası mevsiminin tozlu günlerinden birinde- yaşamın

anlamına ilişkin sorular beni çileden çıkarıyor, ama kısa sürede bastırıyorum, utanç verici bir anı gibi."

Kış rüzgârı büronun camlarını tıklattı, akşam geceye dönüşüyordu. Mustafa'nın dazlak başı soğuğu cesaretle karşılıyordu. "Niye sorular soruyoruz ki? Dinsel inançta yanıtlar hazır. Şimdiyse içimizdeki boşluğu, doğal yasaları doğrulamakla doldurmaya çalışıyoruz. Dün düşkırıklığına uğramış, doyumsuz bir halde, sanat yorumlarının ne kadar anlamlı oluduğu kanısına vardım. Bir soru sorma hakkımın olmadığını anladım, "diye sürdürdü sözlerini.

"Ne kahramansın!"

Başarılarını sıralamayı sürdürdü. "Dün gece karımla sevişmem öyle fantastikti ki, bizim editöre "Haftanın Sanat Olayı"nda yazılabileceğini söyledim. Oğlum, ne yazık ki adını senden almış, asık suratlı bir delikanlı oldu, biz bir zamanlar nasıl dünyayı çılgınca değiştirmek istiyorsak, şimdi de o futbol çılgını."

Şu anda hapisanede yatan da dünyasını değiştirdi. Ama bir gün çıkacak, bir iki yıl içinde ve şaşkın bakışlarla gözgöze gelecekler. Başkaları düşünsün bunu.

Mustafa daha da ciddileşerek "Bizim editör işçilere sosyalist bilinçlenme üstüne bir konferans vermemi istedi."

"Neden?"

"Eski bir sosyalist olduğumdan."

"Sen de kabul ettin, tabii."

"Elbette, ama merak ettiğim şu ilerici ülkülerini uygulamaya bu kadar niyetli bir devlet varken, bizim kendi özel işlerimizle ilgilenmemiz daha doğru değil mi?"

"Patlamış mısır ve karpuz çekirdeği satarak ve yaşamın anlamını soruşturarak mı?"

"Ya da kendinden geçmenin yolunu bulmak için aşık olarak."

"Ya da nedensiz hastalanarak."

Konuşmadan sigaralarını tüttürdüler, Ömer birdenbire, "Nasıllar?" diye sordu.

Mustafa gülümseyerek, "Zeynep iyi, normale döndü, hamileliğinden çekiyor gerçi. Ama bilmen gereken bir şey var."

Ömer ilgilendiğini belli etti.

"Doğumdan sonra çalışmayı düşünüyor."

Mustafa sözlerini sürdürürken Ömer canının sıkıldığını gösteren bir hareket yaptı. "Örneğin, çevirmen olarak. Bir gün evi terketmesinden korkuyorum."

"Ama orası onun evi."

Mustafa alaylı gözlerle baktı "Buthayna kendini derslerine vermiş, Cemile nerdeyse unutmuş seni."

Ömer rahatsız olmuştu, gözlerini yere çevirdi.

"Bense en acı biçimde seni eleştirerek görevimi yapıyorum."

Ömer gülümseyerek, "Seni yaşlı yalancı," dedi.

"Karımsa sürekli olarak sana saldırıyor."

"Kuşkusuz, kuşkusuz."

"Yalnız kaldığımızda seni savunuyorum ve senin davranışını şiddetli psikolojik rahatsızlığa veriyorum. Bu hastalığın bulaşıcı olmadığını söylüyorum ona!"

ON İKİ

Aşk sanatında Warda'nın üstüne yoktu. Erkeği ve yuvası için deli oluyordu. Kendini tümüyle aşka ve onun gerektirdiği ödevlere vermişti. Ömer evin içinde dolaşıyor, vazodaki gülleri kokluyor, Şark odasında müzik dinliyordu. Cennetteydi sanki. Warda bir şey istemezse de, Ömer zaman zaman giysi ya da başka gereksinimler satın almak için onu zorluyordu. Warda yürüyüş yaparak, perhizine dikkat ederek kilosunu korumaya çalışırken, Ömer'in de yemeğe ve içkiye dikkat etmesini söylüyordu. Ömer Warda'yı kişiliğinin bir parçası olarak görüyordu, son bir umutla bağlanmıştı ona. Uzun kış gecelerinde başbaşa kalıyorlar, gecenin ilerlemiş saatlarine kadar Şark odasında, kimi zaman öpüşler ve kucaklaşmalarla bölünen uzun konuşmalar yapıyorlardı. Konuşmalar daha çok, geçmiş, gelecek, gerçek ve düş üstüne sürüp gidiyordu. Kış rüzgârlarından ve fırtınalardan rahatsız olmamak için alana bakan kapalı sundurmada hiç oturmuyorlardı. Konuşmaları bitince ortayı kaplayan sessizlikte karşılıklı anlayış, güven ve huzur vardı. Ömer, bazen komik bazan de rahatsız edici fantezilere kapılmaktan geri kalmıyordu. Birden şu düşle dehşete düştü: bir kavşakta iki araba çarpışıyor ve orta yaşlı bir adam havaya uçuyordu.

"Neredesin," diye sordu ince bir ses.

Ömer biraz utanmış, "Hiç" diye karşılık verdi.

Warda kolunu onun boynuna dolayarak "Önemli bir şey olmalı," dedi.

Başını salladı Ömer. Bir süre sustuktan sonra,Warda "Buthayna ve Cemile niye büroya seni görmeye gelmiyorlar," diye sordu.

Ömer, ne garip ev, diye düşündü örümcek ağını örüyor sinekleri yakalamak için. "Buthayna istemedi."

"Senin istediğini biliyor mu peki?"

"Mustafa iletti ona."

"Bana bunu söylemedin."

"Önemli değil."

"Seni ilgilendiren her şey benim için önemli."

Televizyon seyretmeye başladılar. Televizyon tuhaf düşlerin doğmasını engelliyordu. Bir gün Mustafa telefon edip nasıl olduklarını sordu. Warda eve neden uğramadığını sorunca Mustafa onlara gidip gelmeye başladı. Ömer'e şiir işlerinin nasıl gittiğini sordu.

"Yazıyor," diye yanıtladı Warda.

Ömer karşı çıkararak" Benimkisi şiir düşürme," dedi küçümseyen bir sesle.

Mustafa avuturcasına, "Mutluluk şiirden daha önemli," dedi.

Tam, "Mutluluk nedir?" diye soracaktı ki, Mustafa'nın gri gözlerinde okunan kaygı onu durdurdu. Mustafa, radyo ve televizyon, ikisini sürekli aynı şeyleri konuşmaktan kurtarıyordu. Üstelik, Mustafa'nın fantezileri "Aman tanrım!" o harika yetenekleri herkesi eğlendirirken bir büyücüydü sanki. Şaşkın seyirciler karşısında bir göz kırpmayla opera binasını yok

edebiliyor, sonra alkışlar arasında yerine koyabiliyordu Tanrım, ne kadar gereksinimimiz var böyle insanlara! Ömer dalgın dalgın ona bakarken Warda, "Niye arkadaşlarını çağırmıyorsun eve?" diye sordu.

Ömer sakin bir sesle, "Mustafa'dan başka arkadaşım yok ki," diye karşılık verdi.

Warda inanmamış gözüktü. Ömer, "Meslekdaşlarımı ve tanışları saymıyorum," dedi.

Tiyatroya, sinemaya, hatta gece kulüplerine gitme işini Warda programlıyordu.

"Böyle daha iyi değil mi, " diye sordu Warda, "başbaşa evde oturmaktan?"

Ömer başıyla "İyi," der gibi yaptı.

Warda sitemli bir sesle "İlk kez, yaltaklanmıyorsun bana," dedi.

Özürler öne sürmek için çok geçti artık. "Dışarıya gidişleri ayarladığın için yalnızca teşekkür etmek istedim sana."

"Senden hiç usanmayacağım."

"Ben de senden, inan bana."

Yaptığı dikkatsizliğe canı sıkıldı Ömer'in. Neler oluyor tanrım? Mustafa'nın onun mutluluğundan şu ya da bu biçimde etkilendiği belliydi. Birgün büroda otururlarken, "Bana aşktan söz et. Sonunda yeni bir yaşam felsefesi benimsemeye iteceksin beni," demişti.

Ömer onun gözlerinde birden parlayıp sönen niyeti anlamıştı. Soruyu duymazlıktan gelerek, "Ben Buthayna için bu kadar önemsiz mi oldum?" diye sordu.

"Onun idealist ve gururlu olduğunu biliyorsun, ama içinden seni seviyor."

"Benden, şu hainden vaz mı geçti sence?"

"Seni bir gün görecek, ama allah aşkına bana şu senin aşktan söz et. "

"Her zamanki gibi güçlü," dedi güvenli bir sesle.

"Siyasal bir bildirimi bu ?"

"Yüreğin gizlerini soruşturmaya hiç hakkın yok, seni iki yüzlü!"

Mustafa uzun uzun güldü, "Sana durumu gördüğüm kadarıyla anlatayım. Bu zevkli konuşmalar yavaş yavaş önemini yitiriyor, oyunlar çekiciliğini yitiriyor. Elinde olmadan daha çok içiyorsun."

"Aldırma!"

Ne müthiş. Warda olağanüstü bir sevgili, aynı zamanda güzel. Tanrım, nasıl çıkıp gelecek yeniden o esriklik ve ölü toprağı serpilmiş şiiri canlanacak! Kış ikindisi nasıl da karanlık.

Bir gece New Paris'e gittiler ve birdenbire Margaret çıktı sahneye. Geçmişi anımsayan Ömer'in kalbi çarpmaya başladı, ama büyük bir iradeyle sinirlerine egemen oldu.

"Her görüşümde seni daha çok istiyorum,"

"Her yürek vuruşumda daha da yükseliyor alevim" şarkısını okuyordu.

Warda, "Ne kadar doğru," diye fısıldadı.

Margaret'le bir tek bakışmaları bir gizi eleverme olabilirdi. Bu yüzden Ömer kalkmalarını önerdi. Soğuk gecede boş yollarda amaçsızca dolaştılar arabayla. Heyecana gelmeye hiç gerek yok, hiç neden yok. Margaret'in ani dönüşü kızgınlığını daha da arttırmıştı. Cehennemin kenarına gelmen işten bile değil, umutsuzluğun çağırdığı yıkıcı güçlerin tekrar üstüne çökmesi.

Warda'yı bürodan arayıp yargıçlığa yeni atanmış bir arka-

daşının onuruna partiye çağrıldığını söyledi. New Paris'e gitti ve Margaret'i dinledi. Nedir beni buraya getiren, böyle alelacele? Nedir aradığım? Her şey bitti mi Warda'yla?

Margaret masaya geldi, onunla birlikte şampanya da geldi. Yüzü ışıl ışıldı, "Üzgünüm," dedi, "öyle birdenbire çekip gittiğime."

"Birdenbire?"

"Yurtdışından bir telgraf aldım."

Ömer hayranlıkla onun çekiciliğinin altında yatan gücü inceliyordu. Gece birlikte çıkmalarını önerdi. Margaret, "Bu akşam olmaz," diye geri çevirdi.

Kendini denetlemeye çalıştı. "Neden?"

"Yarın olsun."

Gecenin birinde yuvasına döndüğünde, Warda Şark odasında oturmuş bekliyordu. Onu öptükten sonra, bir zamanlar Zeynep'e sorduğu gibi, "Hâlâ uyumadın mı?" diye sordu.

"Elbette," diye yanıtladı Warda.

Ömer'i bir süre süzdükten sonra, "Umarım fazla yiyip içmedin," dedi.

Ömer pijamalarını giyip yatağa uzandığında, Warda dudaklarını onun dudaklarına bastırdı ama hiçbir arzu duymadı Ömer.

"Bu akşam yasalara uyalım" dedi kendi kendine.

Warda ertesi gün onu bürodan aradı. Hiçbir özür bulamayan Ömer akşama geç geleceğini söyleyemedi. Bu kayıtsızlığından dolayı kendisini kutlayarak doğruca New Paris'in yolunu tuttu. Kırmızı ışıklar Margaret'i büyüleyici bir dişi şeytana döndürmüştü, incecik boynu ve güçlü sesi Ömer'i heyecanlandırdı.

Tavandan sarkan İspanyol lambaların üstüne çıplak kadın

resimleri sarılmıştı. Sigara dumanıyla dolu, şarap kokan böyle bir yere hep arayıp durduğu o esrime nasıl sızıp girebilirdi? Dev bir sütunun arkasından kucaklaşan bir çifti gözetledi, sanki ölüm acısı çekiyorcasına sarılmışlardı birbirlerine.

Yapma bir çiçek gibi böyle kolaylıkla uçup gidebilir miydi Warda ruhundan? Neden böyle durup dinlenmeden ölümü anımsayıp duruyoruz? Bu esrik ruhların gerçekten var olduğunu kim onaylayabilir?

Ömer arabasıyla Margaret'i piramitlere götürdü. "Gece soğuk," diye sızladı Margaret. Ömer ısıtıcıyı açtı ama o kapattı. "Neden senin eve gitmiyoruz?"

"Benim evim yok."

Ömer karanlıkta arabayı durdurdu. Bir bulut kümesi gökyüzünü kaplamıştı. "Bir tek yıldız bile yok," dedi mutlu bir sesle.

Müthiş bir güçle Margaret'i göğsüne bastırdı. Kadın zor soluk alarak fısıldadı, "Karanlık ürkütücü."

Ömer onu bir öpücükle susturarak, "Şimdi korkunun sırası değil," dedi.

Anlamlı değilse de ne kadar harikaydı Margaret'in dokunuşu. Yaşamın gizlerine dokunmakta bütün sorun. Sözleri iç çekişler içinde yitip gidiyordu, gecenin sessiz diliydi bu; uyumlu bir ezgi daha iyi bir yaşamı ilan ediyordu sanki ve birbirine karışan solukların sıcaklığı soğuktan donmuş bir yüreği ısıtıyordu. Karanlık merakla gözetleyen bakışlardan uzaktı. Yürek rahatlayabilir, zafer kazamışcasına sevinebilirdi artık. Ömer önce zevkten, sonra gevşemekten gelen bir duyguyla iç geçirdi ama sonra bu iç geçirmeler bezginliğe ve sıkıntaya dönüştü. Karanlık geceye doğru bakarak esrikliğin nerede olduğunu merak etti. Margaret nereye gitmişti?

Huzursuz bir biçimde yuvasına döndü. Warda onu asık bir yüzle karşıladı. Ömer gülümseyerek selam verdi ve bir süre huzursuz bir halde hiç konuşmadılar. Ömer kendini yatağa attı, "Üzgünüm," dedi.

"Bir özür bulmana gerek yok." Warda odada bir ileri bir geri gidip geldi, sonra yakın bir iskemleye oturdu.

"Değişiklik istediğin çok açık."

"Sorun bu kadar basit değil."

Warda merakını yenemeyerek, "Bulmaca çözecek değiliz, sana bir tek soru. Başaramadık mı?"

Ömer bezgin, ama kararlı bir sesle yanıtladı. "Kimse seninle boy ölçüşemez. Bundan eminim."

Warda boşluğa konuşarak, "Bir kadınla birlikte miydin?" diye sordu.

Ömer yanıtlamadan önce biraz duraksayarak, "Sana gerçeği söylemek gerekirse, hâlâ şu hastalığı atlatamadım," dedi.

Warda ilk kez çok sert çıktı. "Devası kadın olan bir dert" Sonra sakinleşti. "Sana bütün verebileceğim aşktır, bunu reddediyorsan, her şey biter." Ömer'in suskunluğunu umutsuzca izledi, sonra konuşmayı sürdürdü, "Gençlerde kararsız duygular tedavi edilebilir ama senin gibi aklıbaşında adamlarda edilemez."

Ömer umutsuzca bakışlarını gezdirdi odada. "Ben deli miyim?"

"Garip ama kişiliğin pek yerine oturmamış izlenimi vermiyor."

"Ama davranışlarımdan ötürü delilikle suçlanıyorum."

Warda parlayarak, "Eğer benimle yaşamayı kastediyorsan karına geri dön," dedi.

"Benim karım yok."

"Öyleyse ben giderim. Benim durumum karından daha kolay. Her zaman kendime bir iş bulup başımı bir yere sokarım."

Warda'nın sözleri Ömer'e dokundu, az daha "Git!" diye bağırıyordu ki, kollarını iki yana açarak gözlerini kapattı.

"Yani bir kadınla mıydın?"

Ömer canı sıkılarak, "Biliyorsun," dedi.

"Kim?"

"Bir kadın."

"Ama kim?"

"Önemli değil."

"Beni tanımadan önce onu tanıyor muydun?"

"Rasgele karşılaşıyorduk."

"Onu seviyor musun?"

"Hayır."

"Öyleyse niye onunla çıktın?"

Ömer omuzlarını silkti.

"Belki de birden bir istek duydun."

"Belki."

"Her zaman isteklerine kapılır mısın?"

"Her zaman değil."

"Ne zaman?"

Ömer'in gittikçe canı sıkılıyordu. "Kendimi iyi hissetmediğim zaman."

"Sen zampara mısın?"

"Hayır."

"Beni sevmiyor musun?"

"Seviyorum."

"Ama artık değil."

"Seni seviyorum, ama hastalık yine baş gösteriyor."

Warda sabırsızca, "Sende son birkaç gündür değişiklikler görüyorum" dedi.

"Hastalık başladığından beri."

"Hastalık... hastalık!" diye bağırdı Warda umutsuzca, sonra yüzünün ifadesi iyice bozulmuş bir biçimde "Tekrar onu görecek misin?" diye sordu.

"Bilmiyorum."

"Bana işkence etmekten zevk mi alıyorsun?"

Ömer soluğunu dışarı vererek, "Biraz mola lütfen" dedi.

Soğuk, yıldızlı bir gece Margaret'i Çöl Yolu'ndaki eve götürdü, yolda Margaret sevecen bir sesle "Kendi yerimiz olsa daha iyi olmaz mı?" diye sordu.

"Hayır..." diye karşılık verdi Ömer, belli belirsiz bir sesle. Orada artık, Margaret'le bu ilişkiyi sürdürmenin bir anlamı kalmadığına karar vermişti.

Ömer'in yanıtından hoşlanmayan Margaret soğuk bir sesle "Aslında araba parkından hiç hoşlanmıyorum," dedi.

Ömer tek söz etmeden onu oteline bıraktı.

ON ÜÇ

Aşkın esrikliği sönüp gider ve cinselliğin çılgınlığı etki bırakmaktan uzaktır. Açlığımızı gidermek için yiyecek bulamadığımızda ne gelir elimizden? Hortuma kapılıp yok olacaksın. Yitip gitmiş o dengeyi tekrar bulman olanaksız.

New Paris'teki esmer dansçı kız kıvrak gövdesi ve gösterişli görünümüyle Ömer'in dikkatini çekti. Margaret'i sahnede gören Ömer onun gülümseyişine karşılık verdikten sonra, esmer kızı masasına davet etti. Margaret'e göre bu, beceriksiz bir numaraydı. Ömer'se bütün mizah duygusunu yitirmişti. Parayı gören esmer, akşam Ömer'le çıktı. Ömer kendini hiç de daha iyi hissetmiyordu. Kadın gülerek yüreğinin biraz kıpırdandığını farketti. Bu kıpırdanma olmasaydı ölebilirdi. Şiir, şarap, aşk hiç biri de kolay ele geçmeyen o esrimeyi getiremiyordu işte.

Ömer her gece şu ya da bu kulüpten ya da sokaklardan bir kadın buluyordu. Capri'de Muna adlı dansözle otururken, Yazbeck keyifli keyifli ona doğru yürümeye başladı. Ömer birden kızgınlığa kapıldı. Yazbeck'in memnun ifadesi boşa çıkan umutlarının ölüm çanıydı sanki.

"Efendim, bir kusur mu.....?"

Ömer ona sert sert baktı ve Muna'yla çıkıp gitti. Kızı kolla-

rında sıkarken anlaşılmaz bir biçimde onu öldürme duygusuna kapıldı.

Birden kendini bir bıçakla kızın boynunu boydan boya kesiyor gördü ve o anda uzun süredir ne aradığını kavrar gibi oldu. Öldürme yaratmanın tamamlanmasıydı, o sessiz, gizemli döngünün.

"Bir şey mi var?" diye fısıldadı Muna.

Şaşkınlıkla uyandı düşünden, "Hiçbir şey, yalnızca karanlık."

"Ama kimseler yok çevrede."

Ömer arabayı o kadar hızlı sürdü ki Muna koluna yapıştı ve bağıracağını söyledi. Evde soyunurken, ölüm ya da delilik arayışının karşılığını bulduğunu, hissetti. Warda yatakta oturuyordu. "Ben gidiyorum, " dedi.

Ömer nazikçe, "Senin için sorumluluk duyuyorum," dedi.

"Hiç bir şey istemiyorum. Bir an sessizlikten sonra, "Acı olan seni gerçekten sevmiş olmamdı, " diye sürdürdü sözlerini Warda.

Ömer bezgin bir sesle, "Bana karşı sabır göstermiyorsun ama," dedi.

"Sabrım artık taştı."

Ruhunda kadına karşı öyle ters değişmeler hissediyordu ki herhangi bir yorum yapmaktan kaçındı.

Ertesi gece eve döndüğünde Warda gitmişti. Gönül ferahlığıyla güldükten sonra giysileriyle divana uzandı ve boş sessiz evin keyfini çıkardı. Her gece eve yeni bir kadın getirmeye başladı.

Mustafa gülerek selamladı onu: "Afrika kıtasının en büyük Don Juan'ı!"

Mustafa konuşmasını sürdürürken Ömer yarım yarım gülümsedi, "Artık sır olmaktan çıktı. Bazı meslektaşlar senin hakkında konuşuyorlardı. Haberler kulüpte senin arkadaşlara kadar ulaşmış. Senin yeniden gençleşmenin arkasında ki sırrı merak ediyorlar."

Ömer tatsız bir edayla, "Doğruyu söylemek gerekirse kadınlardan nefret ediyorum," dedi.

"Bu çok açık!" Sonra ciddi bir sesle devam etti. "Yüreğine dadanan dertleri sil at, ancak o zaman tümüyle kendini bulabilirsin."

Baharda, gece kulüplerinin bahçesinde, açık havada oturmak kapalı salonlara göre çok daha keyif vericiydi. Ama sıkıntı aynı sıkıntıydı. Kurduğu düşlerse Ömer'i yiyip bitiriyordu. Kimi zaman Hint ve İran şairlerini okuyarak avuntu buluyordu.

Gece serüvenleri onu bir kez daha Capri'ye sürükledi. Bahar yeli esen bahçedeki üstü kagesli bölmede içkisini yudumlarken sahnede Warda göründü. Hiçbir heyecan, şaşkınlık, sıkıntı ve hoşnutluk duymadı. Warda işe güzün başlamıştı. Esrime, aşk, sonra da nefret; şu kederli yürek bu kısır döngüyü ne zaman parçalayacak? Geriye dönememenin engelini ne zaman kıracak? Yazbeck'in kaçamak bakışları altında Warda Ömer'e bakarak dansını sürdürüyordu. Ömer'in belli bir kararı yoktu, ama Warda'nın kendisinden çok uzaklaşmadığını farkedince, dansın bitmesinden sonra onu masaya davet etti. Warda bir şey olmamışcasına, gülümseyerek yaklaştı. Ömer kulüplerde ününü borçlu olduğu içkiden ısmarladı. İçten bir sesle, "Gerçekten üzgünüm Warda," dedi.

Warda belli belirsiz bir gülümsemeyle, "Geçmişte olanlardan dolayı üzülmemelisin," diye yanıt verdi. Sonra neşeyle,

"Sonunda acı verse de aşk değerli bir şeydir," diye ekledi.

Ömer dudaklarını ısırarak, "İyi değilim," dedi.

"Öyleyse iyileşmen için tanrıya dua edelim," dedi Warda fısıldayarak.

Ömer her gece çıktığı kadınların bakışlarını üstünde hissetti. Warda gülümserken, "Onları hiç istemedim," diye açıklamada bulundu.

Warda kaşlarını kaldırdı.

"Onların çoğunu tanıdım, ama hiç istek duymadım."

"Öyleyse neden yaptın?"

"O tanrısal anın derdime deva olacağını umuyordum."

Warda gücenmiş bir sesle, "Ne kadar acımasızsınız. Siz erkekler biz inandıkça aşka inanmıyorsunuz," dedi.

"Belki öyle, ama benim sorunum bu değil."

Karanlık tarlalardan gelen portakal çiçeklerinin kokusu hazzın gizli dünyaların çağrıştırıyordu.

Kendini hafiflemiş ve zincirlerinden kurtulmuş hisseden Ömer, heyecanla, "Söyle bana, Warda, neden yaşıyorsun? " diye sordu.

Warda omuzlarını salladı ve içkisini bitirdi. Ömer sorusunu yinelediğinde ciddi olduğu o kadar belliydi ki. Warda yanıtlamak zorunda kaldı, "Bu sorunun bir anlamı var mı?"

"Bir kere sormaktan ne çıkar?"

"Yaşıyorum, hepsi bu."

"Daha iyi bir karşılık bekliyordum."

Warda bir an düşündükten sonra, "Dans etmeyi, beğenilmeyi seviyorum ve gerçek aşkı bulmayı umud ediyorum," dedi.

"Öyleyse senin için yaşam aşk demek."

"Neden olmasın?"

"İlk aşktan sonra, düş kırıklığına uğramadın mı?"

Canı sıkılmışcasına, "Bu başkaları için geçerli olabilir" diye yanıtladı Warda.

"Ya senin için."

"Hayır."

"Kaç kez aşık oldun?"

"Sana bir kere demiştim."

Ömer sözünü kesti. "Bana bir kere söylemiş olman sorunu çözmez. Her şeyi açıklıkla konuşalım diyorum şimdi."

"Sendeki şiddet giderek üste çıkıyor."

"Konuşmak istemiyor musun?"

"Sana her şeyi dedim."

Ömer iç çektikten sonra, heyecanla, "Peki tanrı, onun üstüne neler düşünüyorsun?"

Warda güvensiz gözlerle ona baktı, Ömer bir kez daha "Lütfen yanıt ver bana Warda" dedi.

"Ona inanıyorum."

"Kesinlikle mi?"

"Elbette."

"Ama nasıl bu kadar kesin olabilir?"

"O var, hepsi bu."

"Onu sık sık düşünüyor musun? "

Warda zoraki güldü. "Gerek duyduğumda ya da bir felaket anında."

"Başka zamanlar?"

"Başkalarına işkence etmekten zevk alıyorsun, değil mi?" diye kesti Warda sert bir biçimde.

Ömer kulüpte sabahın üçüne kadar oturdu, sonra arabasıyla Piramitler Yolu'na gitti. Geceleyin tek başına buraya gelmesinin büyük bir gelişme olduğunu düşündü. Arabayı yolun

kenarına park etti ve dışarı çıktı. Araba farlarının bile delemediği karanlık, Ömer'in o zamana değin görmediği kadar yoğundu. Sanki toprak ve gökyüzü ortadan kalkmış, Ömer karanlıkta kaybolmuştu. Kafasını dev gökkubbeye kaldırdı, binlerce yalnız yıldız, yıldız kümeleri ya da takımyıldız üstüne üstüne geliyordu. Ferahlık veren kuru ve hafif bir meltem bu görüntüyle bütünleşiyordu. Siyahlara bürünmüş kum çölleri, buğday taneleri kadar sayısız, geçmiş kuşakların fısıltılarını, umutlarını, acılarını ve son sorularını gizliyordu. İçinden bir ses, nedensiz acı olmaz, diyordu ve şu büyülü, gelip geçici an bir yerlerde sürüp gidecek.

Buradayım işte, yalvarıyorum sessizliğe, her şeyin değişeceğini söylesin diye. Kumlar gizli güçlerini gösterip, beni ezen şu çaresizlikten kurtarabilselerdi. Hiç bir yankı olmayacağına göre niye bağırıp durmuyorum ki? Arabasına yaslanarak uzun süre ufka baktı. Karanlık kaybolurken ufuk yavaş yavaş değişti giderek bir çizgi belirdi; bir koku ya da bir giz gibi tuhaf bir ışık yayılmaya başladı. Sonra ışık daha büyüdü dalgalarının görkemiyle. Çılgın bir sevinçle dans ediyordu yüreği. Birden korkuları ve acıları yitip gitti. Gözleri yuvalarından oynamamıştı bu olağan üstü ışık karşısında. Büyük bir kararlılıkla başını yana çevirmedi. Çılgın, kendinden geçmişcesine bir mutluluk sarmıştı her yanını; yeryüzünün tüm yaratıklarını kucaklayan bir sevinç dansı. Bütün gövdesi canlanmış, duyuları esrimişti. Kuşkular, korkular, zorluklar, hepsi toprağa gömülmüştü. Ömer daha önce hiç duymadığı gibi, huzur, rahatlık ve güven içinde istediği her şeyi elde edebileceğini hissetti tuhaf bir biçimde. Ama bütün isteklerin üstündeydi şimdi, toprak bir avuç toz gibi ayaklarının altındaydı, hiçbir şey istemiyordu. Ne sağlık istiyorum, ne barış, ne güvenlik,

ne onur, ne yaşlılık. Son gelsin artık, çünkü en güzel ânım bu benim.

İçinde bulunduğu duygusal taşkınlıktan soluğu kesilmişti. Gövdesini ufka doğru eğdi. Derin bir soluk aldı. Sanki çetin bir yarıştan sonra gücünü yeniden kazanmak istiyordu. Uzaklardan, varlığının derinliklerinden onu toprağa doğru çeken sürünme duygusunu hissetti birden. Yazgı kadar kökleri derinde, bir tilki kadar kurnaz ve ölüm kadar alayla doluydu bu duygu. Bu hüzün dalgası ve gülen ışıklar karşısında bir iççekişle kendine geldi birden.

Arabasına döndü ve sürmeye başladı. Keyifsiz keyifsiz yola bakarak, sanki birine sesleniyormuşcasına, "İşte aradığım esrime bu!" dedi. Bir an sustu, sonra, "Kuşkusuz, akıl yürütme ve mantık olmadan. Sonra daha güçlü bir sesle, "Bilinmeyenin solukları, gizli olanın fısıltıları," dedi. Arabayı hızlandırarak sordu, "Her şeyi bırakmaya değmez mi?"

ON DÖRT

Boş evde çalan telefon sesine uyandı. Ahizeyi aldı ve Mustafa'nın sesini tanıdı, "Neredeydin bütün gece?" diye sordu Mustafa. Yanıt alamayınca, "Zeynep'i hastaneye kaldırdılar," dedi.

Bir koca ve baba olduğunu anlaması için birkaç saniye geçti. Hastanenin ziyaretçi salonunda Buthayna, Mustafa ve karısı Aliyyat duruyorlardı. Aliyyat kırk yaşlarında, anaç, iradesi güçlü, ağırbaşlı, tombulca, toparlak yüzlü bir kadındı. Sıra Buthayna'yla merhabalaşmaya gelince, Buthayna kızgınlığını saklamak için elini uzatırken gözlerini yere dikti.

"Şu anda doğumhanede," dedi Mustafa, "her şey normal."

Ömer içeri girmek isterken, Aliyyat onu durdurdu. "Şimdi onun yanındayım, birazdan yine gideceğim."

"Ben de gelemez miyim?"

"Birden heyecanlanmasa daha iyi olur," diye araya girdi Mustafa.

Biraz sonra Aliyyat Ömer'e doğru sevinçle koşarak, "Tebrikler bir veliahtınız oldu. Zeynep'i odasına götürüyorlar," dedi.

Buthayna'nın yanında oturan Ömer sevecen gözlerle ona baktı; ellerini ellerinin üstüne koydu hiç konuşmadan.

Buthayna biraz sonra utanarak ellerini çekti.

Onları izleyen Mustafa, "Allahtan hastaneler kan davalarının gömüldüğü yerler oluyor," dedi.

Buthayna'nın ellerini çekmesinden düş kırıklığına uğrayan Ömer duygusunu bastırmaya çalışarak, "Ne zaman getirdiler?" diye sordu.

"Geceyarısı sıralarında"

Warda'yla şampanya eşliğinde eğlendiği sıralarda.

"Sen okula gitmedin mi?"

"Gitmedi tabii, annesiyle geldi."

"Sağol, Aliyyat, çok sağol."

"Bir şey değil," dedi. Aliyyat Zeynep'in odasına giderken.

"Şafaktan beri çok yoruldu," dedi Mustafa arkasından.

Ah, çöldeki şafak, kusursuz, sonsuz esrikliğin o yanıp sönüşü. Nerede şimdi? Mustafa biraz uyumak için izin istedi. Buthayna'yla Ömer beklemeye başladılar. Durumun tersliğinin farkında olan Ömer, yatıştırıcı bir sesle, "Uyumadın mı Buthayna" diye sordu.

Salondaki bej halıya bakarak başını salladı.

"Benimle konuşmak istemiyor musun?"

Bütün kağıtların açılmasından korkan Buthayna, "Ne diyebilirim ki?" dedi.

"Herhangi bir şey. Ne düşünüyorsan. Ben senin baban ve arkadaşınım. Bizim ilişkimiz kasvetli olmasın. "

Buthayna hiç ses çıkarmadı, sözlerin ona dokunduğu belliydi.

"Aynı düşüncede değil misin?"

Buthayna başını salladı, dudaklarını onaylarmışcasına kıpırdattı.

"Kızgınsın, bu anlaşılabilir bir şey. Ama sorun ne olursa olsun, seni doğrudan doğruya etkilememeli. Böyle yabancıymış gibi davranman benim için dayanılmaz. Bana gelmen için defalarca çağırdım seni. Neden hiç gelmedin"

"Gelemedim."

"Seni engelleyen mi vardı?"

"Hayır ama çok üzgündüm."

"Üzüntüm bizim sevgimizden de mi büyük?"

Buthayna sertçe, "Bizi hiç görmeye gelmedin," dedi.

"Bu mümkün değildi. Ama ben seni o kadar çağırdım, sen gelebilirdin. Senin gelmemen sorunları daha da çıkmaza soktu."

Buthayna gözyaşlarını zor tutarak, "Acım gelmemi engelledi" dedi.

"Bu çok fena. Pasiflik sevmediğim bir özellik, evden ayrıldıktan sonra sana gereksinim oldu ayrıca.." Sonra, onu yatıştırmak için gülümseyerek, "Bu kadar yeter. Şimdi birbirimizi azarlamanın vakti değil" dedi. Buthayna'nın omuzuna vurdu, "Şiir nasıl gidiyor?"

Buthayna ilk kez içten gülümseyebildi.

Ömer heyecanla, "Bugün her zaman olduğundan daha çok birbirimize yakın olmalıyız, biliyorsun," dedi.

"Ne demek istiyorsun?"

"Öyle görünüyor ki ikimiz de aynı kaynağa doğru gidiyoruz. "

Buthayna gri gözlerini ona doğru çevirerek daha açık konuşmasını bekledi.

"Yeniden şiir okumaya başladım, arada bir de karalamalar yazıyorum."

"Gerçekten mi?"

"Boş çabalar."

"Neden olsun?"

"Bilmem. Belki de bir defada alınamayacak kadar çok. Belki de içinde bulunduğum kriz diretiyor şiire."

"Kriz mi?"

"Yani hastalığım demek istiyorum."

Buthayna gülümseyerek yere baktı.

"Bana inanmıyor musun?"

"Sana her zaman inanıyorum. "

Buthayna'nın sözlerine kırılmıştı. "Bana inanmalısın. Söylediğim yalan da olsa. Gerekli bir yalandı bu, ama bir daha yinelenmeyecek. Benim hastalığım gerçek" diye sürdürdü sözlerini.

"Hâlâ ne olduğunu anlayamadın mı hastalığının?"

Ömer bir an düşündükten sonra, "Acı-tek tedavisi de sabır" dedi.

Buthayna acıyan bir tavırla, "Bizde bulamadığın sabır mı?" diye karşılık verdi.

"Yalnız yaşıyorum," dedi Ömer sakin bir sesle.

Buthayna ona hayretle bakıyordu.

"Yalnız, inan bana."

"Ama..."

"Artık yalnız."

Buthayna Ömer'in hoşuna giden bir acelecilikle, "Peki niye geri dönmedin,"

diye sordu.

Ömer kızının yanaklarından öperek, "Belki böylesi daha iyi," dedi.

Yanlarına gelen Aliyyat Zeynep'i görebileceğini söyledi Ömer'e. Odaya girince karısını beyaz çarşafa bürünmüş

yatakta uzanırken gördü. Yüzü soluktu, canlılığı azalmıştı, gözleri yarı açıktı. Ömer sevecenlik, saygı ve üzüntüyle karışık bir duygu içindeydi. Kendisinin bütün çabaları boşa çıkarken karısı karşısında bütün yaratma gücüyle duruyordu. Sıkılarak, "Allaha şükür, her şey yolunda gitti, " diyebildi mırıldanarak.

Zeynep hafifçe gülümsedi.

"Tebrikler. Bir veliahtın oldu."

Ömer bir yere ilişti, kendini burada son derece yakışıksız buluyordu. Aliyyat ve Buthayna'nın içeri girmesiyle biraz soluk aldı. Aliyyat anlattığı fıkra ve öykülerle ortalığı yatıştırmaya çalıştı. Biraz sonra bebek odaya getirildi. Yüzünü açtılar, lastiksi hatlarıyla, etten, kırmızı bir top gibiydi. Bir biçime gireceğine inanmak zordu. Ama önceki babalık deneylerinden böyle olmadığını biliyordu Ömer. İşte, Buthayna bebeğin üstüne eğilmiş yeşil gözlerinde sevecenlik ve şaşkınlık. Ömer çocukla ilgili özel bir duygu duymadı, ama zamanla onu seveceğini biliyordu. O an için bebeğin belirsiz, şaşkın bakışlarıyla karşılaşmak yeterliydi. Kendini bir anlatabilseydin, neler duyduğunu sormak isterdim sana, geldiğin dünyayla ilgili anılarını.

"Bir ad bulabildiniz mi?" diye sordu Aliyyat.

"Samir," diye yanıtladı Buthayna.

Samir, arkadaş ve eğlendiren. Adı onu her türlü beladan korusun.

Aliyyat anlamlı bir sesle, "İnşallah analı babalı büyür," dedi.

Ömer yaradılış uçurumunun kenarında dalıp gidiyordu sanki. Ama hiç bir değişiklik belirtisi göstermiyordu. Her zamanki gibi yabancı hissediyordu kendini. Yeni doğan bebek

Zeynep'le arasındaki boşluğu doduramamıştı. Hastanede ne kadar kalmak zorunda olduğunu merak ediyordu, öbürlerinin soran bakışları altında.

Yemek zamanı yaklaşınca izin istedi. Buthayna onunla dışarı çıktı, "Baba yalnız kalmayacaksın," dedi her zamanki açık sözlülüğüyle.

Ömer artık boş bir evde kalmak istemiyordu. Yeni bir tür yalnızlığa gerek duyuyordu. "İstediğin ne?" diye sordu Buthayna'ya boyun eğen bir tavırla.

"Senin geri gelmen."

Yanaklarından öperken, "Benden bıkmaman koşuluyla," dedi Ömer.

Butahayna'nın yüzü parladı, babasının koluna girdi, dış kapıya doğru yürüdüler.

ON BEŞ

Ömer evine döndü, hiç değişmemişti, Zeynep'e karşı ne nefret ne de aşk duyuyordu. Ama nefretin yok olması Zeynep'in de yok olmasıydı, dünyasından giderek daha da uzaklaşmanın kazandırdığı zaferdi.

"Bu büyük sıkıntıyı cesaretle göğüslemeliyiz," dedi Ömer Zeynep'e.

Cesur görünüyordu Zeynep, hatta yatağından bile çıkmıştı. Onun davranışından duygulanan Ömer, "Sen bir sabır taşısın" dedi.

Gece serüvenlerini bırakmış, kendini çocuklarla eğlenmeye vermişti. Ama aşağıda durup dinlenmeden akan Nil'i görünce, şafak söken o sabah duyduğu huzuru özledi birden. Gecelerini odasında okuyarak, düşünerek geçiriyor, gündoğumunda balkona çıkıp ufka bakarak huzurun nerede olduğunu soruyordu kendi kendine. Arapların, İranlıların ve Hintlilerin şiirleri gizlerle dolu, ama mutluluk nerede? Duvarlar arasında kendini niye böyle ezilmiş hissediyorsun, nedir bu rahatsız eden duygu, kendini az sonra gidecek bir konuk sanman?

"Allaha şükür," dedi Mustafa. "Her şey normale dönüyor."

Ömer kızgın bir sesle, "Hiçbir şey normale dönmüyor," de-

di.

Mustafa incelik göstererek tartışmaya girmek istemedi, ama Ömer kışkırtıcı bir tavırla, "Ben eve dönmedim; işe dönmedim ben," diye sürdürdü konuşmasını.

"Ama sevgili arkadaşım. "

"Ve hiç kimse bilemez bir saat sonra neler olacağını. "

Bir akşamüstü bürosundayken birden kapı açıldı ve içeri bir adam girdi. Orta boylu, kafası tıraşlı, geniş soluk yüzlü biriydi bu. Burnu ve elleri güçlüydü, kehribar rengi gözlerinde keskin bir parıltı vardı. Ömer bir an gözlerine inanamadı sonra ayağa kalkarak titreyen bir sesle "Osman Halil!" diye haykırdı.

Uzun uzun kucaklaştıktan sonra masanın önündeki iki sandalyaye karşılıklı oturdular. Heyecanını yenemeyen Ömer sevgilerini, tebriklerini, iyilik dileklerini yineledi durmadan. Osman ne diyeceğini bilemez bir halde gülümsüyordu. Kısa bir suskunluk anında göz göze geldiler. Anılar düşlerle karıştı, ama varlığının derinliklerinde belirli bir kuşku, belirli bir korku duyuyordu. Bu karşılaşmayı kafasında o kadar kurmasına karşın yine de bir süpriz olmuştu. Zamanın ve her şeyin izini yitirmişti son zamanlarda ceza süresinin henüz bitmediğini biliyordu ama, üçte ikisinin sona erdiğinin farkına varamamıştı. Şu psikolojik durumuyla bu karşılaşmaya hazır değildi aslında. Bir adam hapisaneden dünyaya giriyor, öbürü dünyayı bilinmeyen bir evren uğruna terk ediyor.

"Ne kadar zaman geçti!"

Osman gülümsedi.

"Bir saat bile aklımızdan çıkmadın. İşte şimdi karşımdasın, tekrar normal yaşama dönüyorsun."

Gırtlaktan gelen, tok bir sesle "Görünüşün pek değişme-

miş, ama sağlığın tam yerinde değil." dedi Osman.

Ömer onun dikkatine sevindi. "Evet garip bir kriz geçirdim. Ama, lütfen, benden konuşmayalım. Ben seni dinlemek istiyorum!"

Osman, hizmetçi koka-kola ve kahve getirinceye değin sustu, sonra "Yıllar geçti aradan. Bir gün bir yıl kadar geçici, bir yılsa bir gün kadar saçma. Ama ben hapisane yaşamını hatırlatmak niyetinde değilim " diye başladı konuşmaya.

"Anlıyorum, kusura bakma... peki ne zaman çıktın?"

"İki hafta önce."

"Niye daha önce gelmedin?"

"Doğru köye gittim, orada grip oldum. İyileşince Kahire'ye döndüm. "

Kaçmaya çalışmanın yararı yok. Suçluluk duygun her an artıyor. "Sana ziyarete gelememek bizi çok üzdü."

Osman ifadesiz bir yüzle, "Aile dışında herhangi bir ziyaretçinin tutuklanma tehlikesi vardı," dedi.

"Senin tekrar özgürlüğe kavuşmanın hasretini çektik. "

"Başlangıçta bize kötü davrandılar, ama Devrim'den sonra, kuşkusuz her şey değişti."

Ömer ürktü.

"Bizi cehenneme gönderselerdi, eninde sonunda oraya da alışırdık eminim, oranın zebanilerine. "

Suçluluk duygusunu bastıramayan Ömer, "Biz de seninle hapisanede olsaydık, hak yerini bulurdu," dedi.

Osman alaylı bir sesle, "Beni hapisaneye yollayan yasalardı, adalet değil," diye karşılık verdi.

"Her neyse, özgürlüğümüzü sana borçluyuz, belki de yaşamlarımızı."

"Sen de tutuklansaydın aynı şeyi yapmaz mıydın?"

Ömer sıkılgan ve mahcup bir ifadeyle, hiç konuşmadı.

Osman acı bir dille, "buradayım işte, ellilerinin ortasında, dünyaya yeniden dönmüş, " diye sürdürdü sözlerini.

Ömer'se onu avutmaya kalkışarak, "Hâlâ gençsin, önünde uzun bir yaşam var," deyiverdi.

"Ve arkamdan umutsuzluktan daha acı bir deneyim."

"Biz de engellerin dışında yaşadık, korkarım, hiç bir şey başaramadan."

Osman karşı çıktı, "Böyle söyleme. Beni tek avuntumdan yoksun kılma."

Korku yeniden başgösteriyordu Ömer'de. Kendini yeryüzünde unutulmuş bir ceset gibi hissediyordu..

"Biz de işimizle uğraştık, evlendik, çocuklarımız oldu. Ama bana öyle geliyor ki geriye tozdan başka bir şey kalmadı. Kusura bakma, kendimden söz etmeye hakkım yok. "

"Ama biz ayrılmaz bir bütünüz," dedi Osman.

Geçmiş geride kaldı, hesaplaşmak ise güç. Osman, Mustafa el-Minyawi'nin evinin bodrum katında nasıl övünmüştü. "Bizim hücremiz demirden yumruk. Biz yalnız bir ülke için değil, bütün insanlık için çalışıyoruz. Bizim istediğimiz, bir insanlık ulusu, devrime ve bilime dayanan geleceğin dünyası!"

Başkan seçildikten sonra "Sonuçtan memnunum," demişti, "Mustafa sinirli, sense yeni evlendin. Yarın şu domuzların üstünde bomba patlayacak. Kanımızı yeterince emdiler zaten."

"Plan mükemmeldi. Bacağına kurşunu yemeseydin, seni asla yakalayamazlardı. "

"Doğru. Siz ne yaptınız, sen ve Mustafa?"

"Sabaha kadar perişan halde oturup durduk."

Kısa bir gülüşten sonra, "İtirafta bulunacağımdan korkmadınız mı?" diye sordu.

"Mustafa beni kendisiyle kaçmam için zorladı; sonra saklanmayı kararlaştırdık. Birkaç gün çok kötü geçti. Ama sen insanüstü olduğunu gösterdin. Bizse bir hiç olarak kaldık"

İnsan cehenneme alıştığı gibi, başkalarının kurban edilmesine de alışabilir. Fare ne kadar tiksinç olursa olsun, kafeste acınacak haldedir.

Osman, söz arasında, Ömer'in anne ve babasına yaptığı yardımı anımsattı. Ömer dinlemek istemiyor gibiydi, Osman, "Geçmişe ağıt yakmak istemiyorum, kaderimi kendim çizdim, ne yaptığımı çok iyi biliyordum. Şimdi sıra sende, söyle bakalım neler oluyor dünyada," dedi

Ömer kaçış arayan, belli belirsiz sözlerle, "Bırak yalnızca gelecekten konuşalım," dedi.

"Gelecek?... Evet, hukuk diplomamın tozlarını silkmeliyim. "Bürom emrine amade."

"Harika. Yetkili makamlar çalışmama izin verdiler."

"Öyleyse neden başlamıyorsun?"

"Çok teşekkürler... ama söylesene bana, neler oluyor?"

Ömer tek söz söylemek istemiyordu. Ne tuhaf, sanki onunla hiçbir zaman birlikte çalışmadın, sanki şu buluşmayı hiçbir zaman istemedin. Ölü bir tarihten başka nedir ki paylaştığınız. Yalnızca suçluluk duygusu, korku ve kendinden nefret yüzünden ondan birşeyler esinleniyorsun.

Sessizlikte sıkılan Osman, tatlı bir sesle, "Bana arkadaşlardan söz et," dedi.

"Hepsi kendi yoluna gitti. Mustafa el-Minyawi dışında hemen herkesle ilişkimi kopardım. "

"Peki sen ne yaptın?"

Ne kadar tatsız sorguya çekilmek.

"Senin tutuklanmanı izleyen yıllar, aslında daha çok şiddet

ve terörle geçti, biz de sessizliğe gömüldük. Hepimiz kendi başımızın çaresine baktık. Yaşlandık. Devrim oldu, eski dünya da yıkılıp gitti. "

Osman geniş çenesini avucuna aldı, gözleri soğuk soğuk parladı. Belki de eski yıllarına ağıt yakıyordu. Ne tatsız bir durum! Bu düşünce nasıl da bir kabus gibi uykularını bölmüştü." Çok sık sordum kendime," dedi, "niçin evet niçin, ve yaşam bana sürüp giden bir dolandırıcılık gibi geldi. Kafama tekme vuranlar uğurlarına hapisaneye düştüğüm kişilerdi. Korkaklığı ve budalalığı gördüm, öyleyse, neydi yaşamın amacı? Karıncalar ve öbür yaratıklar içinse böyle değildi durum. Sözü fazla uzatmayayım. Sonunda inancımı tazeledim."

"Ne talihsizlik."

"İnancımı güneşin altında kayaları baltayla doğrayarak kazandım yeniden. Yaşamımın tükenmediğine inandırdım kendimi, atalarımız maymunlardan bu yana milyonlarca kurbanın insanoğlunu yükseğe doğru kaldırdığını gördüm."

Osman heyecanlı bir sesle konuşmasını sürdürürken, Ömer başını sallayarak onaylıyordu. "Hasta geçmişe takılıp kalmak aptalca. Gelecek önümüzde duruyor, bizim korkaklığımızdan milyon kez güçlü."

Ömer bu sözlerden kaçmayı denedi. "Öyle ya da böyle, geçmişin çürümüş dünyası gerçek bir devrimle yerle bir oldu. Düşlerinden biri gerçekleşti ya, işte. "

Yüzü nasıl ekşimiş, huysuzlaşmıştı. Seni hiç de ilgilendirmeyen bir alanda yenilgiye katlanıyorsun. Artık senin bir şeye aldırmadığını anlamıyor mu?

Osman acıyan bir sesle, "Eğer saklanmakta acele etmeseydiniz, fırsatı kaçırmayacaktınız," dedi.

"Ne gücümüz vardı, ne de halk arasında bizi destekleyen

biri. Mucize sonucu başarıya ulaşsaydık, herkes bizi mahvetmek için ayaklanırdı. "

"Hastanın yalnız hastalığı düşünmesi büyük talihsizlik. "

"Ama görmezden gelmenin akla sığar tarafı var mı sence?"

"Hayır, yok, çılgınlık bu; ama bir düşün dünyanın çılgınlığa neler borçlu olduğunu. "

Ömer sakin bir sesle, "Her neyse, Devrim oldu ve gerçek sosyalizm yolunda ilerliyor," dedi . Osman Ömer'i dikkatle süzüyordu, Ömer de onun aklından geçenlerden pek hoşlanmış değildi. "Gerçi bizim gibi kapitalistlerin kellesi gitmedi ama yüklü bir vergi de bindirdiler." Arkasından ekledi, "İnan bana, hiçbir şeyin kölesi değilim. Hepsinin canı cehenneme!"

Osman gülümsedi, "Benimle içten konuş, sevgili dostum, bir zamanlar olduğu gibi hâlâ inanıyor musun davaya?"

Ömer bir süre düşündü. "Devrime kadar uzaktım, sonra yeniden güvenmeye başladım. Politikaya ilgim giderek zayıfladı ve başka bir yola girdim."

"Başka bir yola mı?"

Ömer duraklayarak, "Mustafa bunu tanımlamaya bayılıyor: benim sanatçı geçmişime duyduğum bastırılmaz nostalji." dedi.

Osman sabırsızlıkla, "Sanat ve ilkeler arasında bir çelişki var mı," diye sordu.

Ömer şaşkın ve sıkılımış bir tavırla, "Bu kadar basit değil, " diye yanıt verdi.

Osman üzülmüştü. "Anlıyorum ki, bir zamanlarki Ömer değilsin artık. "

Zeynep ve Warda'da böyle düşünüyorlardı. "Benimle ilgilenmek zorunda olmadığını kabul ediyorum." Sonra, daha olumlu bir tavırla, "Şimdi önemli olan yeni bir yaşama baş-

lamak geçmişin bedelini ödemek için," dedi.

"Sanırım geçmişin bedelini ödeyecek şeyi bulamayacağım."

"Bürom dediğim gibi emrine amade, yeniden başlaman için neye gereksinimin varsa hazır."

"Sana nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum."

"Sen çok daha fazlasına layıksın. Sana her zaman borçlu kalacağım." Sonra hiç zorlamadan, "Zeynep'i, ailemi ve Mustafa'yı görmek için sabırsızlanıyorsundur. Bu akşam evde yemek yiyelim," diye önerdi.

ON ALTI

Akşam yemeğinde sofra kadar anılar da zengindi. Zeynep Osman'ın elini sıkarken gözleri yaşla doldu, Mustafa onu sıcakça kucakladı. Osman Aliyyat'ı ilk kez görüyordu. Masada yanına oturduğu Buthayna annesinin genç kızlık modeli olduğunu gördü hayretle.

Yemeklerden tatması önerildikçe "Hepsinden tatmam mümkün değil!" dedi. Sonra Buthayna'ya döndü, "Sana eski bir arkadaş olduğumu söylemişler. Bu gerçeğin yalnızca bir bölümü."

"Aslında ben hapisten yeni çıkmış bir eski arkadaşım."

Buthayna şaka sanarak gülümsedi.

"Doğru söylüyorum. Ben eski bir dost ve emekli bir mahpusum. "

Zeynep söze karışarak, "Ama senin yalnızca bir mahpus değil, politik bir kahraman olduğunu da bilmeli," dedi.

Buthayna şaşkınlıkla baktı ona.

"Kahraman. Suçlu. Bu sözcükler birbirinin yerini alabilir. "

Ömer Buthayna'ya "Osman eski bir dostumuz, şimdi de şirkette iş arkadaşım. Onun öyküsünü sana başka bir zaman anlatırım. Ama zaten sen siyasal tutuklular üzerine birşeyler

biliyorsun," dedi.

"Sizi kral mı hapise attı," diye sordu Buthayna.

Uşak, Osman'ın tabağına hindi ve fasulye koyarken, "Daha çok tüm toplum attı," diye yanıtladı.

"Ne yapmıştınız ki?"

Yanıt vermeyince Mustafa gülerek, "Zamansız bir sosyalistti o," dedi. Sonra göz kırptı. "Bombalarla oynamaya da çok düşkündü, "

Buthayna'nın yeşil gözleri kocaman oldu. Zeynep sözü değiştirmek isteyerek, "Buthayna da şair," deyiverdi.

Osman Ömer'e bakarak gülümsedi, "Şiir bu ailede ırsi bir şey."

"Buthayna'nın şiirleri Göksel Ruh'a yazılmış şükran ilahileri," diye söze girdi Mustafa.

Esprili bir şey söylemekten kendini alıkoyan Osman "Birkaç şiirinizi okuma şansına sahip olmayı umud ederim," dedi nazik bir sesle.

Rahatsızlığını gizlemeye çalışan Ömer sakin görünüyordu. Bir parça tavuk aldı, uçmayı iyi becerebilseydi, böyle yenmeyecekti, diye düşündü. Sonra Buthayna ile Osman arasında geçen konuşmaya kulak verdi. Kız birden, "Hapisane yaşamına nasıl dayandınız?" diye soruverdi.

"Dayandım, çünkü başka şansım yoktu. Sonra iyi hal ve davranışımla da tanındım. Bana öyle geliyor ki bizler yalnız toplum içinde davranıyoruz." Sonra güldü. "Aslında hapisanelerin de bazı avantajları var. Yaşam mahpuslar arasında sınıfları kaldırıyor, dışarda yapmak istediğimiz de bu değil miydi?"

"Bir şey anlamıyorum."

"Eğer ben senin şiirlerini anlayabiliyorsam, sen de benim sözlerimi anlamalısın."

"Babamın şiirlerini okudunuz mu?"

"Tabii."

"Sevdiniz mi?"

"Allah aşkına, böyle konuşacak olursanız yemek hiç bitmeyecek," diye söze karıştı Ömer.

Konuşmadan hoşlandığı belli olan Osman, "Üniversitede edebiyat mı okuyacaksın?" diye sordu.

"Bilim."

"Bravo. Şiir yazarken, peki bu bilim nereden çıktı?"

Zeynep gururla, "Fen dersleri çok iyi," dedi.

"Babam bilim alanında öğrenim görmeni istiyor."

Osman Ömer'e tuhaf tuhaf baktı, sonra Buthayna'ya "Bir gün bilimin büyük bir umut olduğunu anlayacaksın," dedi.

"Ama şiir yazmayı bırakmayacağım."

"Niye bırakacakmışsın ki?"

"Ne kadar kaldınız hapisanede?"

"Yaklaşık yirmi."

Osman kızın şaşkın ifadesine güldü.

"Bir adamı tanıdım, hapisaneden çıkmak istemiyordu. Tahliye günü yaklaştıkça yeni bir suç işliyordu, sırf süreyi uzatmak için."

"Ne çılgın bir davranış."

"İnsanlar çılgın yollara ne sık başvuruyorlar."

"Onun yemek yemesini istemiyor musun," diye çıkıştı Ömer.

Kahve içmek için oturma odasına geçtiklerinde Osman ile Buthayna konuşmalarını sürdürdüler. Saat on sularında Mustafa'nın önerisiyle üç erkek balkona çekildi, kadınlar odada kaldılar.

Osman Mustafa'nın neler yaptığını öğrenmek istedi. O da

içten ama biraz yorgun bir tavırla anlattıktan sonra, "Senin düşüncelerin nedir bakalım, bizim durumumuzu öğrendin" diye sordu.

Buthayna'nın yokluğunda biraz duygusuzlaşan ve somurtan Osman, Her şeyden önce avukatlığa başlayacağım, " diye yanıtladı.

"Evet, ama benim sorduğum kafanda neler dolaştığı."

"Önce koşulları inceleyeceğim.."

"Tabii ama bizim eski konumumuz artık geçerli değil."

"Geçerli," diye karşılık verdi Osman cüretle.

"Demek istediğim, devlet şimdi sosyalist. Bu yeterli değil mi?"

Ömer ses çıkarmadan, akan nehre, sokak lambalarının nehirdeki yansımalarına baktı. Ufukta yarım ay görünüyordu.

Osman acı bir ifadeyle, "Sizin değişmeniz gerçeğin değişmesi demek değil," dedi.

"Biz gelişecek kadar değişmedik ki."

"Geriye doğru."

"Ülkenin ileriye gittiği bir gerçek."

"Olabilir, ama siz geriye gitmişsiniz."

Mustafa şaka yollu, "Yaşamını gözden çıkarman bile seni rahatlatmadı mı," diye sordu. Ömer hâlâ aya bakıyordu.

"Gerçek hiç bir zaman rahatlamaz."

"Sevgili dostum, bu yalnız senin sorumluluğun değil ki"

"Bir insan, insanoğlunun tüm yükünü omuzlarında taşır, yoksa hiçbir şeydir."

Mustafa gülerek, "Ben Mustafa'nın yükünü omuzlarımda taşıyamazsam, tüm insanlığın yükünü nasıl taşırım?"

"Ne dokunaklı... İkinizin de bu kadar yozlaşmış olmasına inanamıyorum."

Mustafa konuşmayı ciddiye alamıyordu, Ömer'i göstererek, "Örneğin o, çok kötü günler geçiriyor. İşinde, aile sorunlarında yüz seksen derece geri döndü."

Osman Ömer'e dikkatle baktı, ama onun yüzü hâlâ Nil'e dönüktü.

"Sanki ruhunu arıyor," dedi Mustafa.

Osman kaşlarını çattı. "Yitirdiği de o değil mi?" deyip iç geçirdi, "Böylece her şey felsefi düşünce içinde yok oldu," dedi.

Mustafa şen havasını biraz dağıtmaya çalışarak, "Zaman zaman düşünmüşümdür, Ömer'in uyuklayan yazma dürtüsünü canlandırmak istediğini, hâlâ bu çabasını sürdürüyor. Ama kimi zaman garip bir esrimenin düşünü kuruyor."

"Daha açık olabilir misin?"

Ömer onlara doğru döndü, "Rahat olun, benimki yalnızca bir hastalık."

Osman ona sert sert baktı, "Belki de gerçekten bir hastalık seninki, çünkü eski dinçliğini yitirmişsin," dedi mırıldanarak.

Mustafa, "Ya da varlığının anlamını araştırıyor," diye söze karıştı.

"Kitlelere karşı sorumluluğumuzun farkına vardığımızda kişinin anlamını araştırmamız tümüyle anlamsızlaşır."

Ömer hiddetle sordu, "Proletarya diktatörlüğü kurulduğu zaman sorunumun çözüleceğini mi sanıyorsun?"

"Ama daha kurulmadı." Bir ona bir öbürüne bakarak konuşuyordu, "Bilimadaları yaşamın ve ölümün gizini bilgiyle araştırıyorlar, hastalıkla değil."

"Ya bilimadamı değilsem?"

"Hiç olmazsa, işçilerin yüzüne karşı feryat figan ağıt yakmamalısın."

"Arkadaşımız gerçekten acı çekerken sen çatıyorsun ona,"

dedi Mustafa.

"Üzgünüm, ama korkarım hep üzgün kalacağım."

"Eğer bilimadamı değilsek kalbimiz yardımcı olamaz mı?" diye sordu Ömer.

"Kalp, atar ve toplardamarlarla çalışan bir pompadır. Onu gerçeği kavrama aracı olarak görmek tümüyle fantezidir. Doğrusunu söylemek gerekirse sizi anlamaya başlıyorum. Siz esrimenin peşindesiniz, ya da mutlak gerçek denen şeyin. Ama yeterli bir yönteminiz olmadığından, kalbinize bir kayaya tutunur gibi tutunuyorsunuz. Ama o yalnızca bir kayadır, onunla tarih öncesine çekilirsiniz. Yaşamınız bitip tükenecek sizin. Hapisane parmaklıkları arkasından geçen benim yaşamım bir hiç için kurban edilmedi. Ama sizin ki edilecek. Akıl, bilim ve çalışma dışında, bir başka yolla hiçbir zaman sözü edilmeye değer bir gerçeğe ulaşamayacaksınız. "

Çöldeki gündoğumunu hiçbir zaman görmemişti, insana korkusuzluğunu sağlayan o esrimeyi hiç tatmamıştı. Dünya ayaklarının altında bir avuç toz gibi dökülmemişti.

"Bilime ve akla inananıyorum," dedi Mustafa, "ama elimde bir kaside var, Ömer'in şiiri bırakmadan önce yazdığı. Bu şiirde akla karşın duyduğu isyanı dile getiriyor."

Osman kendini tutara, "Dinlemek isterdim," dedi.

Ömer karşı çıkacaktı ki, Mustafa okumaya başladı:

Çünkü, ne rüzgârda oynadım
Ne de ekvatorda yaşadım
Yalnız uykusuzluk büyüledi beni
Ve fırtınaya eğilmeyen ağaç
Ve sallanmayan yapı.

Osman konuşuncaya kadar ortalığa ağır bir sessizlik egemen oldu. "Hiçbir şey anlamadım. "

"Ben de şiir olduğunu söylemedim, yalnızca zihnimin karmakarışık olduğu sırada gördüğüm bir halüsünasyon," dedi Ömer.

"Ama çağdaş sanat genel olarak bu isyan ruhunu soluyor," diye karşı çıktı Mustafa.

Osman hor gören bir tavırla, "Ölmekte olan bir düzenin hıçkırıkları yalnızca."

"Belki doğru," dedi Mustafa, "ama eski bir sanatçı olarak konuşursam, sanatsal bir kriz de görebiliyorum, kendi konusuyla beslenen ve yeni bir sanat biçimi arayan bir sanatçının düştüğü kriz. "

"Neden kendi konusuyla besleniyormuş?"

"Çünkü el attığı her konu eskitilmiş."

"Ama bir sanatçı ruhunu verdiği konuyu belirli bir ölçüde yenileştirebilir."

"Artık radikal devrimler çağında bu geçerli değil. Şimdi tahta bilim çıktı. Sanatçı kendini sürgünde hissediyor. Yükseklere çıkmayı ne kadar istese de, bilgisizliği ve yetersizliği onu engelliyor, o da öfkeli gençlere katılıyor, karşı-romana yöneliyor ya da saçma tiyatroya. Bilimadamları akıl almaz eşitliklerle hayranlık kazanırlarken, şaşkın sanatçılar anlaşılmaz, tuhaf ve anormal etkilerle ilgi uyandırmaya çalışıyorlar. Halkın ilgisini derin düşüncelerle çekemiyorsan, git Opera alanında çırılçıplak koş daha iyi."

Osman ilk kez yüksek sesle güldü.

"Bu yüzden en basit ve en onurlu yolu seçtim. Soytarı oldum."

"Beni ilgilendirmeyen bu konuları niye konuşayım," dedi içinden Ömer.

ON YEDİ

Dilsizdi şafak. Nil'in kıyılarında, balkonda, hatta çölde dilsizdi. Yalnız kırık bir anı, onun konuştuğuna tanıktı. Yukarılara bakıp durmanın ne önemi vardı; yüreğin yanıp tutuşmasının gökyüzünde umutsuz umutsuz onun özlemle dolu haykırışlarının yansımasını dinlemenin. Uyakların dırdırı, Margaret'in altın saçları, Warda'nın gri gözleri ve Zeynep'in kiliseden çıkarken görüntüsü. Bunlar boş bir kafada dolanıp duran solgun hayaletlerden başka neydi? Mustafa gülüyor, umudun ölüm çanlarını çalarak, Osmansa nihilist bir peygamber gibi öfke saçıyor. Sandalyelerle konuştum, duvarlar, yıldızlar ve karanlıkla; boşlukla tartıştım, henüz varolmayan bir şeyle flört ettim, sonunda tümüyle yokoluşmu beklerken huzuru bulduğum o ana değin. Her şey ufalmıştı, evreni yöneten en temel yasalar bile geçerliliğini yitirmişti, gündoğumunun bile olanaksız olduğunu düşünüyordum. Bütün bunlardan sonra nasıl olur da dosyaları inceleyebilirim oturup evin bütçesini konuşabilirim?

Odamın dört duvarına dedim ki, "Bu ateşkesi kabul edip eve dönmen ne büyük hata oldu!"

Dedim ki bacağımı yalayıp duran kediye. "Benim buyru-

ğumdur senin sözün. Rahatsız edip duran engelleyen duygularla dopdolu, çekip gideceğim bu sığınaktan."

Piramidin tepesinde dans etmekten, bir köprüden Nil'e atlamaktan ya da Hilton'da çıplak kahvaltı etmekten başka ne yapabilirim ki artık? Roma'yı yakan Neron değil, umutsuz tutkulardı. O tutkular ki yeryüzünü sarsabilir, yanardağları püskürtebilir.

Warda telefondaydı, "Benim sesimi unuttun mu diye merak ettiydim."

Kayıtsızca yanıtladı Ömer "Merhaba, Warda."

"Yılda bir kez olsun bizi ziyarete gelmeyecek misin?"

"Hayır, ama bir şeye gereksinimin olursa her zaman senin hizmetindeyim."

"Sana yüreğimden gelen bir sesle konuşuyorum,"

"Yürek," diye mırıldandı, "bir pompadır."

Kahire'nin voraşlarına, Fayoum'a- Tanta'la ve İskenderi'ye ye doğru arabayı deli gibi sürerek bütün bu sıkıntılardan kurtulmak istedi. Sabah erken saatlerde sık sık Kahire'den ayrılıyor, bütün gece dolaşıp durduktan sonra ertesi gün dönüyordu. Kimi zaman bir bakkalda durup içecek birşeyler alıyor, kimi zaman bir kahvede kestiriyor, bilmediği bir kişinin cenazesine katılıyor, şafak vakti geri döndüğünde arabada ya da Nil kenarındaki banklarda uyuyordu.

Bir gün büroya döndüğünde Osman'ı gördü. Hummalı bir çalışma içindeydi.

"Neredeydin son birkaç gündür," diye sordu Osman.

Ömer ona kötü kötü bakarak, "Çeşitli yerlerde," dedi

"Yorgun olmalısın. Kafanda neler dolaşıyor merak ediyorum doğrusu."

İçine düştüğü bunalım Ömer'de ne bilinç, ne korku bırak-

mıştı. Osman'la karşılaşırken bile. "Atom bombası patlatmayı, bunu başaramazsam, birileri öldürmeyi, daha da olmazsa kendimi öldürmeyi düşünüyorum," dedi

Osman gülerek, "Ama işyerin," diyebildi.

"Beni anlayacak kadar uzun süre birlikte olduk."

"Söyle bana aklından geçenleri."

"Daha önce yapmadığın birşeyleri yapmamın tam zamanı, yani hiçbirşeyi."

"Şaka ediyorsun."

"Hiç bu kadar ciddi olmamıştım."

Ömer'in ciddi görünüşü karşısında Osman ses tonunu değiştirdi. "Doktoruna göründün mü?"

"Bir daha konusunu iyi bilmeyen kimseye danışmayacağım."

Sıkıcı bir sessizlik çöktü ortaya. "Peki sen, sen bütün enerjini avukatlığa verebiliyor musun?" diye sordu Ömer sonunda.

"Evet, ama düşünmeyi de bırakmadım."

"Yani, bir kez daha ülkenin güvenliğini tehdit edeceksin. Osman gülümseyerek, "Daha bu kadar onuru haketmedim" dedi.

Aslında çevresinde dolanan bu vızıltıydı sessizliği dinlemesini engelleyen. Kurtulmalıydı bundan sinirleri o kadar laçkalaşmıştı ki, sır tutma konusunda kendine güvenemiyordu. Zeynep'e bütün mal varlığıyla ilgili bir vekaletname vereceğini, işini de bürodaki arkadaşlara bırakacağını söyledi. Bütün kısıtlamalardan kurtulmaya kararlı olduğunu söylüyordu, dünyanın bütün yükünü omuzlarından atacaktı. Anlasın anlamasın, Zeynep bunu onun hastalığına yormalıydı. Ne olursa olsun, kendi kabuğuna çekilmek istiyordu işte. Ortada bir kadın sorunu yoktu, buna inanmalıydı Zeynep. Bir kapris değil-

di bu; artık hastalığı kriz boyutlarına ulaşmıştı. Bunun bir tedavisi varsa o da böyle olurdu.

Gözlerinde birbiri peşisıra yediği darbelerin acıları okunan Zeynep ona yalvardı. "Seni yalnız bıraktık. Eğer işinden bıktıysan bırak. Derdin sanatsa sanatını yap. Ama bizi bırakma çocuklarının aşkına. "

Zeynep'in sözleri onu etkiledi, ama yazgı kadar kaçınılmaz bir karardan vazgeçmenin hiçbir yararı olmadığını da söyledi. "Mustafa'yla uzun uzun konuştum. Bizden sakladığını onunla konuşman beni incitti. Ama senin durumunda birini suçlamak doğru olmaz. Varlığın anlamını arayışını anlayamadığım için bağışla beni. Geleceğini hiçe sayıyorsun, bu konunun işinle, ailenle ne ilgisi var, anlayamıyorum. Neden bir daha doktora gitmiyorsun?"

"Bu yüzden sana açık davranmadım."

"Ama hastalık utanç verici bir şey değil ki."

"Sen benim dengesiz olduğumu düşünüyorsun."

Zeynep hıçkırarak ağlıyordu, ama Ömer kendini tuttu.

"Benim seçtiğim çözüm hepimiz için en iyisi."

"Peki, öyleyse, sağlığına kavuşuncaya kadar git, sonra tekrar dön."

"En iyisi kendimizi sürekli ayrılığa hazırlayalım." Zeynep ağlarken Ömer konuşmasını sürdürdü, "Eğer bunu yapmazsam ya delireceğim ya da intihar edeceğim."

Zeynep ayağa kalkarak, "Buthayna çocuk değil, onu dinlemelisin," dedi.

"İşkenceyi daha da arttırma," diye bağırdı Ömer.

Ömer "hastalığı" üstüne neler söylendiğini tahmin edebiliyordu, ama ne fark eder ki? Belki teşhişleri doğruydu da. Çevresindeki nesneler ve hayvanlarla konuşuyordu, soyu tü-

kenmiş düşsel yaratıklarla söyleşiyordu. Araba kullanırken kimi zaman altındaki toprak paramparça olup büyük bir atom ağı biçiminde bölünüyor, Ömer titreyerek arabayı durduruyordu. Kimi zaman da seyrettiği Nil ya da birkaç ağaç canlanır gibi oluyor, karşısındaki görüntünün duygularını okuyabiliyor, onu meraklı gözlerle süzen bu görüntü zamana çok daha dayanıklı olan kendi varlığıyla onunkini kıyaslamasını istiyordu. Neydi bütün derdi? İşini, ailesini, arkadaşlarını terk etmesi ne demekti? Ah, bunu yapmayıp da evde nöbet beklese doğru akıl hastanesinde bulurdu kendini.

Mustafa ve Osman onu görmeye geldiler. Ömer onları Zeynep'in gönderdiğini anlamıştı. Mustafa'nın kahkahaları havadaki gerilimi azaltmaya yetmedi. Ömer zoraki bir selamdan sonra, gelen viskiyi görünce şereflerine bir kadeh kaldırdı. Gizlemeye çalıştıkları ilgiyi belli edercesine garip garip bakıyorlardı Ömer'e. Derken, Zeynep hoşgeldin demek için içeri girdi, ayrılırken "Mutlu bir aileydik, erkeklerin en iyisiydi o, sonra birden herşey altüst oldu," dedi.

Zeynep'in söylediklerinden sonra konunun geçiştirilmesi olanaksızdı. "Duyduklarımız doğru mu?" diye sordu Mustafa.

Ömer yanıtlamadı, ama kararlı yüz ifadesi soruyu yeterince onaylıyordu.

"Yani, gidiyorsun."

"Evet, dedi sert bir ses tonuyla."

"Nereye?"

"Bir yerlere."

"Ama nereye? "

Ömer ses çıkarmadı. Sonsuzluğa uzanan o yer hâlâ bir hapisaneydi. Mustafa anlamsız sözler söyleyecek kadar aptallaşmıştı.

"Şimdi çöplüğe atılma sırası bize geldi demek?"

"Dün Buthayna ağladı, ama aldığı tek yanıt oydu," dedi Ömer. "Seninle ilişkimizin sonu mu," diye sordu Mustafa korkuyla.

"Her şeyle ilişkimin sonu."

Bütün yüreğimle ve ruhumla yas tutacağım.

"Benim çektiklerim daha beter."

"Peki bunun sonu ne?" diye sordu Mustafa heyecanlı bir sesle.

"Başımı kayalara çarpmak," diye yanıtladı Ömer acı acı.

"Anladım," dedi Osman.

"Ne olursa olsun, bizimle kal," diye sürdürdü konuşmasını Mustafa.

"Gitmeliyim."

Osman gözlerini Ömer'den ayırmıyordu, "Doktora görünsen olmaz mı?"

"Kimseye ihtiyacı yok," diye yanıtladı Ömer, sert bir biçimde.

"Hangi amaçla olursa olsun mahvolmaması gereken kusursuz bir organizmasın sen."

"Ben hiçbir şey değilim gerçekte."

"Başka insanların arasında yaşarken de düşünemez mi insan?"

"Düşünmeyi düşünen kim ki?"

"Peki ne halt edeceksin?"

Ömer sıkılmış bir biçimde, "Birbirimizi hiç anlamıyoruz" diye karşılık verdi.

"Ama kendini mahvolmaya doğru sürüklüyorsun, buna eminim."

"Bence mahvolmak üzere olan sizsiniz."

"Madem ki hepimiz mahvolacağız, birlikte olsak daha iyi değil mi?"

Ömer söyleneni önemsemeden, "Geriye dönüp bakmayacağım," dedi.

"Gerçekten sen hiçbir şeyin peşinde değilsin."

Şafağın verdiği o esrime bir hiç mi? Öyleyse hakikat hiçlikte yatıyor. Ne zaman sona erecek bu işkence?

"Bir düşün, bu dünyadaki bütün aydınlar senin gibi yapsalar," diye sürdürdü sözlerini Osman.

"Aydınlar dünya işleriyle uğraşsınlar. "

"Ama sen de onlardan birisin. "

Alnına eliyle vurup, "Aklımı ayaklarınızın altında çiğneyin," dedi Ömer hor gören bir tavırla.

Osman acı bir sesle, "Tartışmanın ne anlamı var?" diye sordu.

"Boşuna, çünkü yarın beni göremeyeceksiniz."

Mustafa iç geçirerek, "Söylenenlerden bir tekini bile anlamadım," dedi.

"Bunu kaldırmak çok zor" diye karşılık verdi Mustafa.

Ömer kayıtsız görünmeye çalışırken, Osman'ın yüzü kederden gerilmişti. Ömer onlara baktı, iki atom grubuna ayrışan bireyselliklerinin yok olduklarını gördü. Ruhundaki çatışma hem onlara, hem de ailesine taşıyabileceğinden daha büyük acı yüklediğinin kanıtıydı. Ruhu o zafer anının, sınırsız özgürlüğün özlemini ne kadar çok çekmişti!

ON SEKİZ

Yüreğin isteklerine ulaşınca, zamanın ve uzayın bütün sınırlarını aşacaksın. Çitboyu selvi ağaçlarının uzandığı çayırın ortasındaki şu küçük evde hâlâ perişan hissediyorsun kendini. Selvilerin ve çevreledikleri her şeyin ortadan kalkacağı günü bekliyorsun, bitkilerin artık gecenin hüznünü fısıldamadığı, hamamböceklerinin koşuşturmadığı, kurbağaların vıraklamadığı günü, belleğin bütün hükümdarlığını yitirdiği hiçlikte eriyip gideceğin günü. O zaman İran ve Hint ezgileri artık yankılanmayacak ve esrimenin gül renkli ışıkları doğrudan senin üstüne düşecek. O eşsiz güçlükle kazanılan gündoğumunun esrikliği bilinmeyenin tüm güçleriyle seni gökkubbeye sürükleyecek ve orada duyumlar uyurken yüreğin uyanık kalacak.

Buthayna önünde, bir selvi gibi zarifti. Yeşil gözlerini bahçeye, akasya ağaçları arasında akan kanala ve ilerde uzanan tarlalarda gezdirdi. "Sırf bunun için mi?" diye sordu, sitemle.

Varlığı etikeledi seni, dalgalı saçlarını okşayarak mırıldandın, "Hiçliğin uğruna."

"Issız bir yerde yalnızlıktan korkmuyor musun?"

"Kalabalığın ortasında yalnızlıktan korkuyorum," diye fısıl-

dadın kulağına.

Buthayna geri adım atarak, "Dün Osman dedi ki..." dedi

Ömer nazikçe sözünü kesti, "Kızım, artık anlamadın mı benim sağırın biri olduğumu?"

Sarmaşıklarla kaplı çitin tahta kapısını açarak gözden kayboldu Buthayna. Bezgin bezgin iç çekerek, gözlerimi karanlıkta açtım. Bu düş, yaşamın çağrısına hâlâ karşı koyamadığımı gösteriyordu. Uyandığım saatlerde sık sık seni düşünsem de, bu büyülü fanteziler uykumun eğlencesi oluyor.

* * *

Mustafa seni sevgiyle kucakladı ve gözlerine acı acı baktı. Dazlak kafasında bir tutam siyah saçın bittiğini görünce kendini tutamadın, "Tebrikler. Nasıl uzattın bunu böyle?"

Alışmadığın bir ciddiyetle yanıtladı seni, "Şafakta Rahman Suresini okudum."

Şaşkınlığa uğramıştın.." Ne zaman buldun tanrıya giden yolu?"

"Sen dünyadan çekip gittiğin zaman. "

"Niye geldin ki?"

"Zeynep'in on erkeğin enerjisiyle durmadan çalıştığını sana söylemek için."

"Allah yardımcısı olsun!"

Mustafa evin çevresine ve bahçeye bakarak, "Ne kadar ideal bir aşk yuvası ya da bir sanatçı için iyi bir sığınma yeri," dedi.

"Hâlâ maskaralığa devam ediyorsun," dedim hayretle ona.

"Bizim gibi taş çağının çocukları için, maskaralık tek çare, ama gördüğüm kadarıyla umutsuzluk senin aklını başından almış."

"Benim duyularımın öldüğünü anlamıyor musun," diye karşılık verdim.

Oysa omuzlarını silkerek bir selvi ağacına tırmandı ve ufkun üstünde yükselen ayla karşılaştı. Dazlak kafası ay ışığında parlıyordu, elindeki çanı çalmaya başlayınca bütün böcekler çevresine toplanıp dans etmeye başladılar.

Bezgin bezgin iç çekerek gözlerimi karanlıkta açtım. Bu düş yaşamın çağrısına hâlâ karşı koyamadığımı gösteriyordu. Uyandığım saatlerde sık sık seni düşünsem de, büyülü fantaziler uykumun eğlencesi oluyor.

* * *

Dün Mecnun'dan şiirler okuyarak bahçenin çevresinde yürüdüm birden kanalın aktığı yönde, duvarın arkasından gelen boğuk bir ses duydum.

"Behey! adam buranın kapısı nerede?"

Duvarın üstünden bakınca motosikletin üstünde oturan Osman'ı gördüm. Bayramları köylülerin kullandıkları küçük bayraklarla aracın direksiyonunu ve tekerleklerini süslemişti.

"Gelme içeri," dedim kararlı bir sesle.

"Mucizeyi görmedin mi?" diye haykırdı, "Kanalın üstünden motosikletle geçtim."

"Ben mucizelere inanmam."

Kahkahayla güldü, "Ama biz mucizeler çağında yaşıyoruz."

Geri adım atarak, "Ne istiyorsun?" diye sordum.

Saygıdeğer bir ifadeyle "Buraya aile delegesi olarak geldim," dedi.

"Benim ailem yok."

"Mucizeden haberin yok mu? Ailenenin yeni kolları beş kıtayı sarmış durumda. Bu olağanüstü platin ve kömür karışı-

mına yeniden dönmek istemez misin?"

Ona karşı çıkarak, "Hâlâ farkında değil misin bizim gerçek ailemizin hiçlik olduğunun?" dedim.

"Seni eğitilmiş iki köpekle izleyeceğim," diye yanıtladı tehdit eden bir sesle.

Motosiklet gürültüyle çalışır, köpekler havlarken, bezgin bezgin gözlerimi karanlıkta açtım. Bu düş, yaşamın çağrısına hâlâ karşı koyamadığımı gösteriyordu. Uyandığım saatlerde sık sık karşı koyamadığımı gösteriyordu. Uyandığım saatlerde sık sık seni düşünsem de, bu büyülü fanteziler...."

* * *

Bütün gece başımın üstünde yanıp duran yıldızlı karanlıkta, tek başıma bahçede oturdum. İsteklerimin ne zaman yerine geleceğini sordum onlara, öyle bağırdım ki selvi ağacının atomları titreşti; her şeye ve hiçliğe çıkışıp durdum.

Yıldızlardan birine bakarak, "Görmek istiyorum," dedim.

"Öyleyse bak," diye fısıldadı.

Baktım ve yalnızca boşlukla karşılaştım. Görmek istediğim bu değildi.

"Bak," diye fısıldadı.

Karanlık, bir çıplak adam tasvirinden yükselerek dağıldı. Yabanıl bir görünüşü vardı, uzun saçları omuzlarına düşmüştü, elinde taştan bir sopa tutuyordu. Birdenbire üstüne yabanıl bir yaratık atladı. Bilinmeyen türlerden biriydi; bir timsahı andırıyordu ama dört ayağının üstünde duruyordu ve bir boğa yüzü taşıyordu. Kanlı bir dövüş başladı aralarında. Sonunda yaratık yenildi ve adam sendeleyerek uzaklaştı. Yüzü ve göğsü kan içinde kalmıştı, kollarından aşağıya doğru akıyordu kan.

Çektiği bütün acıya karşın gülümsüyordu.

Ama senin de iyi bildiğin gibi benim görmek istediğim bu değil.

"Bak," diye fısıldadı.

Karanlık kaybolurken, dağın yamacındaki ormanda bir boşluk belirdi. Taş baltalı dağ adamları boşluğa doğru koşarlarken orman adamlarıyla karşılaştılar. İki taraf da gözü dönmüş bir halde, birbirlerini öldürmeye hazırdı. Acımasızca savaştılar. Akan kan, çılgınca haykırışlar yabanıl hayvanları öyle korkuttu ki, hepsi kanala, ağaç tepelerinde ya da dağın başına kaçıp sığındılar. Sonunda, orman adamlarının bir bölümü öldürüldü, öbürleri tutsak edildi. Dağ adamları sevinç içindeydi.

Bu da değil görmek istediğim.

"Bak," diye fısıldadı.

Önce bir şey göremedim, ama birdenbire bir mutluluk, bir zafer duygusu doldurdu içimi. Çöl şafağında o müthiş keşiften önce alevlenen duyguyu anımsadım birden. Esrikliğin yaklaştığından emindim artık. Müzik çaldıkça güveyin yüzünün daha da belireceğini çok iyi biliyordum. Karanlık dağılırken ortalık daha da seçilmeye başladı. Yüreğim o zamana değin hiç çarpmadığı biçimde çarpmaya başladı. Güllerden değil, insan yüzlerinden bir buket gördüm. Zeynep'in, Buthayna'nın, Samir'in, Cemile'nin, Osman'ın, Mustafa'nın yüzlerini görür görmez serseledim. Birdenbire bütün heyecanım gitti, acı bir düş kırıklığına uğradım. Bu da değildi görmek istediğim. Bunu çok iyi biliyorsun. Nerede peki, nerede? Görüntü giderek daha da belirginleşiyordu. Sonra insan suretleri oyunlara başladılar. Zeynep'in ve Warda'nın başları değişti. Osman'ın başının yerinde Mustafa'nın dazlak kafası duruyordu.

Mustafa'ysa Osman'ın gözleriyle bakıyordu. Birden, Samir aşağı doğru kayarak kendi başının yerine Osman'ın başını koydu ve bana doğru emeklemeye başladı. Korkuya kapılıp bu Osman-Samir karışımı yaratıktan kaçmaya başladım. Ben ne kadar hızlı koşsam, o da aynı hızla geliyordu arkamdan. Bahçe çitinden atladım o da bir çekirge rahatlığıyla atladı. Kanal boyunca koşuyordum, o da inatçı bir boğa gibi beni izliyordu. Soluğu kesilmişti, kaslarım yorgunluktan ağrıyordu, başım dönüyordu, yere yığılı verdim. Islak çimenlerde yüzü koyun yatarken gittikçe yaklaşan yaratığın ayak seslerini duyuyordum.

Şeytan, düşü mahvetti. Esriklik bir kargışa dönüştü cennetse bir aptallar sahnesine. Uzandım ileriye, boyun eğmiş direnmeye çabalamadan, sonra yavaşca kaldırdım başımı çevreye bakınmak için. Bir söğüt bir dize okuyordu, bir inek yaklaşarak kimya okumak uğruna süt üretimine son verdiğini söyledi, benekli bir yılan sürünerek geçti ve zehirli dişini çıkardı, sonra keyifle dans etmeye başladı. Tilki iki ayağının üstüne kalkıp tavukları bekledi, bokböceği korosu ilâhiler okudu, rahibe giysileri giymiş bir akreple yüz yüze geldim.

Bezgin bezgin iç çekerek gözlerimi karanlıkta açtım. Bu düş yaşamın çağrısına ... Uyandığım saatlerde sık sık seni düşünsem.....

ON DOKUZ

Çimenlerin üstüne uzanmış karanlıkta salınan ağaçlara bakıyorum, ne kadar sürse de beklemeye kararlı. Birdenbire yaklaşan adımların sesini duydum, "İyi akşamlar Ömer, " diye fısıldadı bir ses.

Yanıbaşımda bir hayalet beliriverdi. Bir başka düş, ama artık hiçbir şey anlayamıyorum.

"Nerdeyse seni bulmaktan umudu kesiyordum. Neden burada yatıyorsun? Otların ıslaklığından rahatsız olmuyor musun?"

Çimenlere oturdu ve kollarını bana doğru uzattı. Önemsemedim.

"Beni hâlâ tanımadın mı? Sesimi unuttun mu yoksa?"

"Şeytan ne zaman beni rahat bırakacak," diye inledim.

"Neler diyorsun Ömer, allah aşkına, konuş benimle, altüst olmuş durumdayım."

"Kimsin sen?"

"Ne tuhaf. Osman Halil'im ben?"

"Ne istiyorsun?"

"Osman'ım ben, anlamıyor musun? Korktuğum başıma geldi. Şimdi peşimdeler."

Ona elimle dokundum, "Ama bu Samir'in gövdesi değil. Bu saatte bu ne kılık böyle?"

"Samir mi?... Beni korkutuyorsun!"

"Ama sen beni korkutamayacaksın. Delinin biri gibi hırpalattırmayacağım kendimi."

Bana dokunarak, "Allah aşkına benimle bir dost olarak konuş. Senden umut kesmemi bekleme benden!" dedi.

"Nedir sorun?"

"Dinle, Ömer, durum kötü. Her yerde beni arıyorlar. Yakalarlarsa öldüm gitti."

"Demek bu kez kaçan sensin."

"Güvenlik içinde kaçacağım zamana kadar senin yanında kalacağım."

"Burada olduğumu şeytan nereden biliyordu," diye sordum acı acı.

"Uzun zamandır senin nerede olduğunu biliyorduk. Mustafa gibi bir gazeteci için zor bir şey değil senin izini bulmak. Zaman zaman buraya geliyor ve sana yiyecek getiren köylülere sana göz kulak olmalarını söylüyor. Seni şimdiye kadar rahatsız etmedik. "

"Onlar beni onun suratından koruyorlar," diye homurdandım.

"Geçtiğimiz bir buçuk yıl içinde seni bir kez bile rahatsız etmedik."

"Samir'in başı seninkiyle değişse bile umurumda değil" Osman üzüntüyle iç geçirerek," "Sana ne oldu? Hayır, beni hâlâ tanımadığına inanmayı reddediyorum," dedi.

"İster inan ister inanma,"

"Beni biraz dinle, Ömer, sana şaşırtıcı haberlerim var. Buthayna'yla evlendik biz."

"Şeytan başımdan uzak olsun."

Yüzünü yüzüme yapıştırarak, "Yaş farkına karşılık, evlendik, çünkü birbirimizi seviyorduk, şimdi onun karnında yeni bir yaşam var, benim oğlum senin torunun!"

"Senin hem oğlun, hem düşmanım olduğun gibi!"

"Bu inanılmaz haber seni heyecanlandırmadı mı?"

"Yılan gibi, dişini çıkarıp dans eden."

"Ne yazık!"

"Bunu her zaman söylerim ama kimse yanıtlamaz. "

Omuzuma vurarak "Dünyaya geri dön. Tam zamanında kaçtım. Her yerde beni arıyorlar; senin büronu aradılar, seni de bu işe bulaştırabilirler. Git, kendini temize çıkar ve ailene sahip çık. Sana çok gereksinimleri var. Buthayna çocuk bekliyor ve bir daha beni hiç göremeyecek..."

"Ve ben onu hiç görmedim."

"Anlamak istemiyor musun?"

"Sırf anlamak için her gün binlerce kez ölüyorum, ama hâlâ anlayamadım. "

"Anlamıyor musun senin kızınla evlendim ben ve saklanmazsam öleceğim. "

"Bitkinlikten yere düşünceye dek koş, sonra bokböceklerinin şarkısını dinle."

"Ne korkunç!"

"Evet, korkunç!"

Beni elleriyle sarsarak kızgın bir sesle, "Uyan. Şimdi hayaller görmenin sırası değil. Gitmeden önce anlamanı istiyorum," dedi.

"Git, temiz düşlerimi kirletme!"

"Ne felaket! Ne yaptın kendine sen?"

"Şeytan benden umudu kesiyor. "

"Uyanmalısın. Ailen tehkikede. Eğer kukulanırlarsa, her türlü yola başvurabilirler. Kendim için korkmuyorum, ben zaten bitmişim, ama sen ailene geri dönmelisin."

"Ait olduğun cehenneme geri dön."

Beni bir kez daha sarstı umutsuzca, "Ben gitmeliyim sense geri dönmelisin."

"Eğer zaferimi görmek seni ilgilerdiriyorsa, kal."

Başını üzüntüyle sallayarak, "Ne aptalsın. Bütün yeteneğini bir hiç uğruna tüketti," dedi.

"Sen kendin varolmadığını ne zaman anlayacaksın?"

Osman ayağa kalktı "Artık senden umudumu kestiğimi resmen ilan ediyorum, "umutsuz" sözcüğü benim sözlüğümde olmasa da," dedi.

"İşte, şeytan bıraktı..."

Hayal karanlıklar içinde yitip gitti, "Elveda," dedi acı bir sesle, "eski silah arkadaşım."

Gece yine sessizleşti, birden ay ortaya çıktı. "Geldiler. Beni böyle çabuk nasıl buldular, tanrı bilir. "

Batı tarafındaki duvara doğru koştu bahçede, ama biraz sonra, "Kuşatıldım," diye bağırarak geri döndü.

Ben yıldızlara bakarken o kulübeye doğru koştu. Bir haykırış bütün huzurumu bozdu, "Teslim ol, Osman Halil. Teslim ol. Bütün çevren kuşatıldı."

Hiç yanıt gelmedi. Gözlerimi sesin geldiği yöne çevirdim, ama karanlıkta bir şey göremedim, "Şeytan oyunlarını sürdürüyor, ama ben kuşatılmadım. Tersine, özgürüm."

Çitin her yanından gittikçe yaklaşan sesler geliyordu. Bir ses, "Boşuna direnme, anlamı yok, " dedi.

Saklanan bir ses gelmedi.

"Her şeyde bir anlam var," diye mırıldanıyorum.

Bir aydınlatma fişeği bütün evi gündüze çevirdi. Çember iyice daralmıştı. "Teslim ol, Osman," diye bağırdı ses, "ellerin yukarda dışarı çık."

Ama uğursuz ses ısrarla konuşuyordu, "Direnmenin boşuna olduğunu görmüyor musun?"

"Bu dünyada hiçbir şey boşuna değildir," diye mırıldandım.

Koşan ayak sesleri ve haykırışlar evin arka tarafına yöneldi. Biri ön balkona doğru bir hamle yaptıktan sonra bağırmaya başladı.

"Tamam, yakaladı. Her şey bitti."

"Hiçbir şey bitmez, " diye mırıldandım.

Öbür hayaller bahçeden eve doğru koşuyorlardı. Birisi bacağıma takıldı ve düşünürken, "Dikkat edin. Başkaları var, " dedi.

Ateş ettiler; inlemeye başladım. Şeytanın bozduğu bir düşten çok, gerçek bir acıya benziyordu duyduğum. Bezgin bezgin iç çekerek gözlerimi karanlıkta açtım. Bu düş benim hâlâ kaçmayı başaramadığımı gösteriyordu. Niye uyandığım zaman seni düşünüp duruyorum, bütün bu hayaller uykumla eğlenirken. Ama bekle. Neredeyim ben? Yıldızlar nerede, çimenler, selvi ağaçları? Sedyeye yatırılmış, bir arabada gidiyorum. Sedyenenin yanında bir adamla oturuyor. Hâlâ düş görüyor olmalıyım, ama omzumdaki acıdan inliyorum.

"Kurşun köprücük kemiğini kırmış, ağır bir yara değil, hayati tehlike yok. "

Nedir bu düşün anlamı, beni nereye götürüyor? Omzumdaki yara ne zaman iyileşecek? Şeytan ve delilikleri ne zaman uçup gidecekler? Dünya ne zaman düşlerimden çekilip gidecek? İnledim kendime karşın.

"Biraz daha sabret," dedi bir ses.

Cesaretle, "Biraz çekil, yıldızları göreyim," dedim.

"Düzeleceksin."

İnatla "Senin hakkından gelmeyi başardığımda düzelmiş olacağım," dedim

"Sakin ol. Gider gitmez doktor bakacak. "

"Kimseye gereksinimim yok. "

"Konuşarak yorma kendini. "

Israrla konuşuyordum, "Söğüt ağacı konuşuyor, yılanlar dans ediyor ve bokböcekleri şarkı söylüyor. "

Alçak sesle kendi kendine konuşmayı sürdürdü. Gözlerini kapattı, ama acı zorluyordu. Ne zaman görecek o istediği düşü.

Dünyayı sırf onun uğruna terk etmemiş miydi?

***

Kalbinin düşte değil, gerçeklik içinde çarptığını, dünyaya geri döndüğünü hissetti.

Bir dize anımsamaya çalışıyordu. Ne zaman okumuştu? Şairi kimdi?

Dize tuhaf bir netlikte yansıdı zihninde "Beni gerçekten istediysen neden bıraktın?"

"Zamanımızın her dilde okunabilecek en büyük anlatıcılarından biri. Bu, onun dehasının sırrı."

Prof. Robin Ostle
Oxford Üniversitesi

"Burada (Mısır) size yol gösterecek olan yalnızca Mahfuz'un romanlarıdır. Sokaklar, evler, saraylar, camiler ve bunların arasında yaşayan insanlar, Dickens'ın anlattığı Londra sokaklarını anımsatır."

Newsweek - 5 Mart 1990

"Arap romanının babası olarak, modern romanın en büyük atılımını kendi dilinde yarattı."

Time -

ISBN 975-7882-31-3